

2018 NR 4 (97)

LISTOPAD-GRUDZIEŃ

VITA ACADEMICA

Biuletyn informacyjny Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

ISSN 1842-2244

*40. rocznica pontyfikatu
Jana Pawła II
100 lat niepodległości*

W numerze

Z życia uczelni

Wydarzyło się	3
40. rocznica pontyfikatu Jana Pawła II	5
Kraków ma nowego błogosławionego. Papieskie potwierdzenie heroiczności cnót i kultu od niepamiętnych czasów bł. Michała Giedroycia	7
XIII Dni Jana Pawła II. Jan Paweł II dla Niepodległej	8
Z wdzięczności dla Jana Pawła II powstała książka	
<i>Polska – to jest moja matka, moja ojczyzna. Antologia tekstów</i>	11
Metropolita odznaczony Medalem Stulecia Odzyskania Niepodległości	12
Akademicki Dzień Pamięci – hold zmarłym profesorom i pracownikom UPJPII ...	13
Hold św. Janowi z Kęt	14
Sprawozdanie z uroczystości Niepokalanego Poczęcia NMP obchodzonej na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Papieskiego	
Jana Pawła II – Sekcja w Tarnowie	15
10 lat Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej KUL	18
25-lecie Radia Dobra Nowina z udziałem jego założycieli i pracowników	19
PR-owcy ruszają do pracy!	20
II etap Olimpiady Wiedzy o Mediach za nami	21
Spotkanie opłatkowe pracowników UPJPII	22

Konferencje

<i>Veritatis Splendor</i> – międzynarodowa konferencja naukowa	24
Konferencja 100-lecie niepodległości – wiek filozofii chrześcijańskiej w Polsce	27
XI Międzynarodowa Konferencja Naukowa	
<i>Duchowość i przestrzeń w kontekście Camino de Santiago</i>	29
IX Międzynarodowe Sympozjum Liturgiczne „Ad Fontes Liturgicos” – W służbie tradycji i odnowy liturgicznej. 50 lat Instytutu Liturgicznego w Krakowie	31
Sprawozdanie z międzynarodowej konferencji <i>The Strong Family as the Foundation of a Healthy Society</i>	33
Ogólnopolska konferencja naukowa <i>Pedagogiczna i pielęgniarska pasja Hanny Chrzanowskiej</i>	35
„Biorę sobie ciebie za żonę/męża...”. Co dzisiaj mają na myśli narzeczeni? – jesienne sympozjum Wydziału Prawa Kanonicznego UPJPII w Krakowie	36
Sympozjum w Bibliotece UPJPII oraz koncert zespołu „NiemaGOtu”	39
X Międzynarodowa Konferencja Naukowa <i>Symbol – Znak – Rytuał. Nagość i odzienie</i>	42
Ks. prof. dr hab. Andrzej Zwoliński z wykładem podczas XLVIII Wrocławskich Dni Duszpasterskich	43
Pracownicy IDiKS na obchodach 20-lecia IDMKS UJ	44
Studenci II i III roku IDiKS UPJPII wzięli udział w konferencji nt. Public relations	45

Odeszli od nas

Pożegnanie „wiernego sługi i pokornego stróża” katedry wawelskiej. 3 listopada 2018 r. w wieku 79 lat zmarł ks. infułat Janusz Bielański	46
--	----

VITA ACADEMICA

Biuletyn Informacyjny
Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

Redakcja

31-002 Kraków, ul. Kanoniczna 25
tel. 12 421 68 48, wew. 626; faks 12 422 86 26
e-mail: marta.mastylo@upj2.edu.pl

Redaktor naczelna

Marta Mastyło

Redakcja językowa

Katarzyna Kastelik

Opracowanie graficzne

Justyna Kastelik

Zdjęcie na okładce

??????

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych
oraz zastrzega sobie prawo do skrótów
i redakcyjnego opracowania tekstów przyjętych do druku.

Numer zamknięto ??????????????

Nakład 1000 egz., ISSN 1842-2244

Wydawca: Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie
Wydawnictwo Naukowe

Ks. prof. dr hab. Jan Maciej Dyduch odszedł do Pana 17 listopada 2018 r. w wieku 78 lat

27 grudnia dotarła do nas kolejna bolesna wiadomość o śmierci biskupa Tadeusza Pieronka, rektora Papieskiej Akademii Teologicznej w latach 1998–2004, przyjaciela naszej uczelni i organizatora ważnych międzynarodowych spotkań

Twarze UPJPII

Wywiad z ks. dr. hab. Antonim Świerczkiem, prof. UPJPII prorektorem ds. rozwoju i polityki kadrowej UPJPII, kierownikiem Katedry Teologii Małżeństwa i Rodziny

Goście i partnerzy UPJPII

Umacnianie współpracy z Lublaną	56
Spotkanie z prorektorem Chorwackiego Uniwersytetu Katolickiego prof. Emilio Marinem	57
Koncert Sinfonietta Cracovia w Zagrzebiu zamykający polsko-chorwacką konferencję poświęconą papieżowi Janowi Pawłowi II z okazji 20-lecia jego pobytu w Chorwacji	57
<i>Polacy w Charkowie w XIX – pocz. XX wieku</i> – wykład gościnny prof. dr hab. Lubow Żwanko z Narodowego Uniwersytetu Gospodarki Miejskiej im. O. M. Beketowa w Charkowie	59
Wymiana doświadczeń naukowych i współpraca z uniwersytetem w Burgenland ..	60
Gościnne Akademickie Centrum Medialne	60

Erasmus+

Erasmus+ KA107 – współpraca z partnerami ze Wschodu	61
Harris Museum, Art Gallery & Library, Wielka Brytania	62
Odwagi drodzy studenci, odwagi!	63
Staż w ramach programu Erasmus+ The International Catholic Community of Zagreb The Prayer and Word Community (PWC), Zagreb/Chorwacja 2017/2018	64
PAPPAGALLO – International Language School CENTAR, Split, Chorwacja	66

Studenci

Twoja obecność jest prezentem dla świata	68
Nigdy nie odchodź za daleko... bo miłość to obecność!	69
Studenci z wizytą w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Krakowie	70
Poezja zagościła na uniwersytecie	71
Chwila dla sztuki	72
Św. Mikołaj wie, gdzie szukać dobrych ludzi	72
Oplątek studencki	74
Rozmowa z Mileną Sadowską – Miss Polonia 2018, studentką UPJPII	76
Pierwszy taki oplątek. Świątecznie i rodzinnie, czyli wspólny oplątek doktorantów i opiekunów naukowych Instytutu Nauk o Rodzinie	78

Uniwersytet Trzeciego Wieku

Inauguracja roku akademickiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Jubileusz 100-lecia urodzin jego Honorowej Słuchaczki	79
Zapowiedź wywiadu z... ..	81
Pielgrzymka studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku do Czernej	82
Pielgrzymka słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku UPJPII do sanktuariów w Zabawie, Tuchowie, Szczepanowie i Okulicach	83
Uroczysta msza św. opłatkowa dla studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku	85

Sukcesy

3 grudnia 2018 r. ks. prof. dr hab. Janusz Mastalski otrzymał nominację na biskupa pomocniczego archidiecezji krakowskiej	87
Ojciec Święty mianował nowych członków dykasterii watykańskich	87
O. prof. Jarosław Kupczak OP laureatem nagrody TOTUS TUUS	88
Nagroda im. Biskupa Jana Chrapka za najlepszą pracę magisterską i rozprawę doktorską	88
S. prof. Teresa Obolevich, kierownik Katedry Filozofii Rosyjskiej i Bizantyjskiej, została członkiem stowarzyszonego Instytutu Filozofii Rosyjskiej Akademii Nauk ..	88
Wydział Historii i Dziedzictwa Kulturowego UPJPII został laureatem I miejsca w konkursie DOCUP i w kategorii „Wydarzenie naukowe”, nagrodę otrzymał za „Warsztaty Historyczne dla młodzieży szkół średnich”	89
Nagroda im. prof. Mariana Sokołowskiego dla naszej absolwentki mgr Justyny Słowik	89

Wydawnictwo

<i>40 lat filozofii w Uczelni Papieskiej w Krakowie</i> , monografia wieloautorska pod red. naukową ks. Jarosława Jagiełły, Kraków 2018	90
---	----

Traditio

Słowo od Redakcji	93
-------------------------	----

wydarzyło się

- **4 października 2018** Koncert Papieski w Jaśle w wykonaniu Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Podkarpackiej i Chóru Międzyuczelnianego Instytutu Muzyki Kościelnej
- **8–11 października 2018** Pielgrzymka Archidiecezji Krakowskiej do Rzymu z udziałem studentów/pracowników UPJPII jako dziękczynienie za pontyfikat Jana Pawła II
- **17 października 2018** VERITATIS SPLENDOR. Jan Paweł II, który zmienił oblicze świata. 40 lat wyboru na Stolicę św. Piotra kard. Karola Wojtyły Metropolity krakowskiego – międzynarodowa konferencja naukowa
- **17 października 2018** Niepełnosprawność – wyzwanie nie bariera, ujęcie naukowe i praktyczne – konferencja naukowa w Nowym Sączu współorganizowana przez Instytut Pracy Socjalnej WNS UPJPII
- **17 października 2018** Międzynarodowy Dzień Mediacji z udziałem UPJPII
- **18 października 2018** 25 lat Instytutu Teologii Fundamentalnej, Ekumenii i Dialogu UPJPII. Sympozjum naukowe – *Bóg, który uczy rozmawiać*
- **19 października 2018** Uroczystości upamiętniające Jana Pawła II w Wiedniu z udziałem JM Rektora UPJPII ks. prof. Wojciecha Zyzaka
- **19–20 października 2018** CREATIO CONTINUA. EKOLOGIA – TEOLOGIA, OIKONOMIA I NAUKA O STWORZENIU – międzynarodowa konferencja naukowa
- **20 października 2018** Duchowość i przestrzeń w kontekście Camino de Santiago – XI Międzynarodowa Konferencja Naukowa
- **20 października 2018** Inauguracja Uniwersytetu Młodego Odkrywcy – *Historia ma przyszłość dla młodzieży szkół współpracujących z WHiDK UPJPII*
- **22–23 października 2018** Mocna rodzina fundamentem zdrowego społeczeństwa – międzynarodowa konferencja naukowa
- **23–24 października 2018** 100-lecie niepodległości – wiek filozofii chrześcijańskiej w Polsce – ogólnopolska konferencja naukowa zorganizowana przez Wydział Filozoficzny UPJPII i Fundację im. Świętej Królowej Jadwigi dla UPJPII
- **24 października 2018** Biblioteka Główna Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie i Biblioteka Narodowa podpisały porozumienie o współpracy
- **24–25 października 2018** X Międzynarodowe Sympozjum Liturgiczne „Ad Fontes Liturgicos” – *W służbie tradycji i odnowy liturgicznej. 50 lat Instytutu Liturgicznego w Krakowie*
- **25 października 2018** Kryzys migracyjny – destrukcja czy szansa. Społeczne i pastoralne aspekty – międzynarodowe seminarium studentów i doktorantów zorganizowane przez Katedrę Teologii Pastoralnej UPJPII, z udziałem studentów z Tbilisi
- **25 października 2018** Ulepszanie moralne – perspektywa filozoficzna – konferencja naukowa zorganizowana przez Katedrę Bioetyki WF UPJPII
- **25 października 2018** Spacerem, sercem, samolotem – wieczór autorski i promocja tomu wierszy ks. dr. hab. Marcina Godawy
- **29–30 października 2018** Sprawiedliwość w życiu publicznym – XI Ogólnopolska Konferencja Naukowa z cyklu „Etyka i życie publiczne” zorganizowana przez Katedrę Etyki Wydziału Filozoficznego UPJPII
- **6 listopada 2018** Akademicki Dzień Pamięci
- **6 listopada 2018** Psalmi – poezja czy modlitwa? – IV Sympozjum im. o. Augustyna Jankowskiego z udziałem pracowników naukowych UPJPII
- **6–8 listopada 2018** XIII Dni Jana Pawła II
- **9 listopada 2018** Dziękujemy za Twoje serce... W hołdzie Świętemu Janowi Pawłowi II – sympozjum zorganizowane przez Bibliotekę Główną UPJPII
- **13–17 listopada 2018** IX Tydzień Ekonomii Społecznej z udziałem UPJPII
- **15 listopada 2018** O tożsamości narodowej – wykład dr Katarzyny Wilczek (SCCS, Zabrze) z cyklu wykładów otwartych „Jan Paweł II. Posługa myślenia”
- **15 listopada 2018** Biorę sobie siebie za żonę/męża... co dzisiaj mają na myśli narzeczeni? – sympozjum zorganizowane przez Wydział Prawa Kanonicznego UPJPII

wydarzyło się

- **15–17 listopada 2018** *Global Initiatives in Migrant and Refugee Education* – międzynarodowa konferencja w Nowym Jorku współorganizowana przez UPJPII
- **15–16 listopada 2018** *Prasa krakowska w 100. rocznicę odzyskania niepodległości* – konferencja PAU współorganizowana przez UPJPII
- **16–17 listopada 2018** I Ogólnopolska Konferencja *Psychiatria i duchowość*
- **16–18 listopada 2018** Międzynarodowy Kongres dla Małżeństwa i Rodziny – *Płodność listu, który dotarł z przyszłości: 50 lat Humanae vitae*
- **18–25 listopada 2018** XIV Dni Muzyki Kościelnej
- **20 listopada 2018** Wykład gościnny prof. Lubow Żwanko z Charkowa zorganizowany przez Instytut Historii UPJPII
- **21 listopada 2018** Dzień Pracownika Socjalnego z udziałem UPJPII
- **22 listopada 2018** *Sztuka u progu niepodległości a sztuka współcześnie* – Koło Naukowe „Phronesis” organizuje spotkanie z dr. hab. Andrzejem Szczerskim
- **23 listopada 2018** Koncert muzyki chóralnej i organowej oraz nowa płyta z okazji 30-lecia powstania chóru „Psalmodia”
- **24 listopada 2018** Powołanie Katedry Jana Pawła II w Avili. Umowa podpisana pomiędzy UPJPII a Uniwersytetem Mistyki w Avili
- **24 listopada 2018** Ogólnopolska konferencja naukowa *Kreatywność, indywidualizacja, rzetelność, entuzjazm w wychowaniu patriotycznym* współorganizowana przez Katedrę Archiwistyki i Nauk Pomocniczych Historii WHiDK UPJPII
- **1 grudnia 2018** *Kraków czyta Jana Pawła II – o godności kobiety* – UPJPII patronuje wydarzeniu i współuczestniczy w konferencji
- **3 grudnia 2018** *Pedagogiczna i pielęgniarska pasja Hanny Chrzanowskiej* – ogólnopolska konferencja naukowa współorganizowana przez UPJPII
- **3 grudnia 2018** Ks. prof. zw. dr hab. Janusz Mastalski nowym biskupem pomocniczym archidiecezji krakowskiej, datę święceń wyznaczono na 5 stycznia 2019
- **3–4 grudnia 2018** *Symbol – Znak – Rytuał. Nagość i odzienie* – międzynarodowa konferencja współorganizowana przez Katedrę Archiwistyki i Nauk Pomocniczych Historii WHiDK UPJPII
- **5 grudnia 2018** *Lost or found in Web?* – II Międzynarodowa Konferencja Naukowa zorganizowana przez Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej
- **6 grudnia 2018** *Mysleć dialogicznie – Jana Pawła II filozofia komunikacji* z cyklu wykładów „Jan Paweł II. Posługa myślenia”
- **6–7 grudnia 2018** *Dominikanie o Polsce i Polakach* – ogólnopolska konferencja naukowa współorganizowana przez katedrę Historii Starożytnej i Średniowiecznej WHiDK UPJPII
- **8 grudnia 2018** Szczególne obchody uroczystości Niepokalanego Poczęcia NMP na Wydziale Teologicznym UPJPII – Sekcja w Tarnowie
- **10 grudnia 2018** Św. Joanna Beretta Molla. Komunikacja i oddziaływanie społeczne – międzynarodowa konferencja naukowa współorganizowana przez Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej
- **13 grudnia 2018** Spotkanie opłatkowe Instytutu Historii Sztuki i Kultury
- **14 grudnia 2018** Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej czuwał nad II etapem Olimpiady Wiedzy o Mediach
- **17 grudnia 2018** Arcybiskup Marek Jędraszewski, Wielki Kanclerz UPJPII, został uhonorowany Medalem Stulecia Odzyskania Niepodległości
- **17 grudnia 2018** *Solowa muzyka organowa w okresie Bożego Narodzenia* – sesja naukowa na 10-lecie Międzyuczelnianego Instytutu Muzyki Kościelnej
- **18 grudnia 2018** Spotkanie opłatkowe studentów i doktorantów
- **20 grudnia 2018** Spotkanie opłatkowe pracowników Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

40. rocznica pontyfikatu Jana Pawła II

tekst: Marta Mastyló

zdjęcia: Servizio Fotografico Vaticano,
Joanna Czekaj

Obchody 40. rocznicy wyboru kard. Karola Wojtyły na Stolicę Piotrową przebiegały w Krakowie pod hasłem „Musicie być mocni mocą wiary, nadziei i miłości”, zaczerpniętym z homilii Jana Pawła II wygłoszonej na krakowskich Błoniach podczas pierwszej pielgrzymki do Ojczyzny w 1979 r.

Zapowiadając wydarzenia, abp Marek Jędraszewski mówił o idei obchodów: „Chcemy, by nawiązując do tamtych wydarzeń, przypomnieć sobie, co było wtedy 40 lat temu i to, co się stało w Polsce, w Europie, w świecie, w Kościele dzięki Świętemu Janowi Pawłowi Wielkiemu”.

Arcybiskup wspominał, jak ważnym, osobistym przeżyciem były dla niego dni wyboru kard. Karola Wojtyły na papieża: „Należałem do tych mieszkańców domu Papieskiego Kolegium Polskiego w Rzymie, którzy 14 października w południe brali udział w ostatnim obiedzie kardynała razem z kolegiastami, jak to się mówiło o mieszkańcach kolegium [...] wspomnienia tamtych dni są najbardziej nośne... także, jeżeli chodzi o moje osobiste życie.

Niezapomniane pozostaną emocje, jakie wszyscy przeżywali wtedy w Rzymie, zdając sobie sprawę z czasu przelotu w dziejach Kościoła, z uwagi na to, że minęły ponad cztery wieki, kiedy na tronie papieskim zasiadł ktoś spoza Włoch. Wiedzieli też, choć wieści dochodziły bardzo ogra-

niczone, że w Polsce wybuchł wielki entuzjazm. W serca Polaków wlała się nadzieja, choć wtedy jeszcze trudna do zdefiniowania – mówił arcybiskup – nikt nie wiedział, jak wielki to będzie pontyfikat, jak długi, jak bardzo brzemienisty dla dziejów Kościoła, świata i dla dziejów naszej ojczyzny? Zaakcentował też, jak wielkim wydarzeniem winna być ta rocznica, wpisująca się w 100-lecie obchodów odzyskania przez Polskę niepodległości. Arcybiskup przypomniał także o 70. rocznicy zdradzieckiej agresji na Polskę ze strony Związku Sowieckiego – „Ta historia była tragiczna, trudna i nagle na jej tle pojawia się Jan Paweł II, który przynosi Polsce, Europie, światu, nadzieję na zmianę, która stała się faktem, przynajmniej w tej części Europy”.

Arcybiskup podkreślił, że bardzo się starano, by uroczystości nie miały wymiaru wyłącznie diecezjalnego, ale nabrały charakteru ogólnopolskiego, stąd zaproszono do udziału w nich przedstawicieli Episkopatu, władz państwowych, samorządowych, środowisk naukowych i artystycznych.

Cykl wydarzeń religijnych, kulturalnych i naukowych zainaugurowano 18 maja br., w 98. rocznicę urodzin św. Jana Pawła II, a ich kulminacja nastąpiła w październiku. Było to ogólnopolskie dziękczynienie za życie i posługę papieża, który zmienił oblicze świata, a Polakom przywrócił poczu-

cie wolności oraz uczył, jak odpowiednio się w tej wolności odnajdywać, jak ją budować we wspólnocie z Bogiem.

16 października została odprawiona Msza św. dziękczynna w sanktuarium na Białych Morzach z udziałem Episkopatu Polski, której przewodniczył nuncjusz apostolski Salvatore Pennacchio, a homilię wygłosił ks. kard. Stanisław Dziwisz. Nieco wcześniej otwarto wystawę *Nasz papież*. Została także odsłonięta mozaika w Oknie Papieskim przedstawiająca Ojca Świętego, która pozostanie w tym miejscu jako trwała pamiątka tej rocznicy. Wieczorem na Rynku Głównym w Krakowie polscy artyści wzięli udział w koncercie dziękczynnym.

22 października Mszę św. odpustową, również w sanktuarium Jana Pawła II, odprawił abp Marek Jędraszewski. Uroczystości w Krakowie poprzedziła pielgrzymka Archidiecezji Krakowskiej do grobu św. Jana Pawła II w Rzymie w dniach 9–11 października, w której wzięła udział reprezentacja UPJPII z władzami uniwersytetu na czele.

Pielgrzymka dziękczynna za pontyfikat Jana Pawła II rozpoczęła się we wtorek, 9 października, o 8.00 rano Mszą św. w bazylice Santa Maria Maggiore pod przewodnictwem kard. Stanisława Ryłki. Wieczorem tego samego dnia odbył się uroczysty koncert, organizowany w murach tejże bazyliki przez metropolitę krakowskiego abp. Marka Jędraszewskiego. Był on szczególnym, polskim akcentem w Rzymie. W środę, 10 października, pielgrzymi wzięli udział w audiencji generalnej z Ojcem Świętym na placu św. Piotra w Rzymie, a w południe modlili się na Mszy

św. w kościele Świętego Ducha, pod przewodnictwem kard. Stanisława Dziwisza. Dziękczynne pielgrzymowanie Archidiecezji Krakowskiej zakończyła w czwartek, 11 października, Msza św. w bazylice św. Piotra pod przewodnictwem abp. Marka Jędraszewskiego. W każdej mszy św., czy to w bazylice Santa Maria Maggiore, czy w kościele Santo Spirito in Sassia, czy w samej bazylice św. Piotra i przy grobie Ojca Świętego Jana Pawła II, śpiewał Chór Międzyuczelnianego Instytutu Muzyki Kościelnej z towarzyszeniem Orkiestry Filharmonii Podkarpackiej im. Artura Malawskiego w Rzeszowie.

Międzyuczelniany Instytut Muzyki Kościelnej UPJPII włączył się także w organizację wydarzeń w sanktuarium Jana Pawła II na Białych Morzach w Krakowie, gdzie pomagał w przygotowaniach muzycznych, liturgicznych, ale także koncepcyjnych. Śpiewał chór Uniwersytetu Papieskiego „Psalmodia”.

Ważną częścią obchodów była międzynarodowa konferencja naukowa *Veritatis Splendor*, zorganizowana przez Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie wraz z Instytutem Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II, też w Krakowie, zatytułowana *Jan Paweł II, który zmienił oblicze świata. 40 lat wyboru na Stolicę św. Piotra kard. Karola Wojtyły Metropolity krakowskiego*. Stała się ona ważnym głosem przypominającym dziejowe znaczenie nauczania Polskiego Papieża, poszukiwaniem w nim dróg do rozwiązywania problemów dzisiejszego świata.

Kraków ma nowego błogosławionego. Papieskie potwierdzenie heroiczności cnót i kultu od niepamiętnych czasów bł. Michała Giedroycia

tekst: ks. Andrzej Wójcik, rektor kościoła św. Marka Ewangelisty w Krakowie

W dniu 7 listopada 2018 r. Ojciec Święty Franciszek zatwierdził trwający od wieków kult bł. Michała Giedroycia, zakrystiana z kościoła św. Marka Ewangelisty w Krakowie, i tym samym potwierdził, że jest on błogosławionym Kościoła katolickiego. Dziękczynne uroczystości archidiecezjalne planowane są na dzień 8 czerwca 2019 r. w bazylice Mariackiej. Positio Causae w procesie beatyfikacyjnym redagowali: postulator ks. infułat dr Michał Jagosz oraz pracownicy PAT i UPJPII – dr Stanisława Postawa, s. dr hab. Adelajda Sielepin CHR, prof. UPJPII, i ks. dr hab. Andrzej Bruździński, prof. UPJPII.

Bł. Michał Giedroyc urodził się ok. roku 1425. Należał do Zakonu Kanoników Regularnych Najświętszej Maryi Panny de Metro w Rzymie od Pokuty Błogosławionych Męczenników, w Polsce zwanych markami (od kościoła św. Marka w Krakowie, przy którym zakon miał swój klasztor). Pochodził z miejscowości Giedrojcie położonej ok. 45 km na północ od Wilna. Niewykluczone jest kniaziowskie pochodzenie Michała. Przyszły Błogosławiony od dzieciństwa był fizycznie niepełnosprawny, utracił władzę w nodze i całe życie przy chodzeniu podparł się kulą. Wstąpił do klasztoru na Litwie. Potem przybył do Krakowa i na uniwersytecie uzyskał stopień bakałarza sztuk wyzwolonych, czyli filozofii. W Krakowie złożył śluby zakonne. Mimo zdobytego wykształcenia Michał pozostał bratem zakonnym i nigdy nie przyjął święceń kapłańskich. Prosił kapitułę Zakonu o pozostanie w Krakowie i wypełnianie funkcji zakrystiana w kościele św. Marka.

Opiekował się świątynią, sprzątał ją, dbał o piękno ołtarzy, otaczał troską Najświętszy Sakrament, służył do mszy jako ministrant. Mieszkał w bardzo małym pomieszczeniu obok wejścia do kościoła. Prowadził życie głębokiej modlitwy, pokuty i miłości bliźniego. Szczególną czcią otaczał Jezusa Ukrzyżowanego, który, według tradycji zakonnej, przemówił do Michała z Krzyża. Do tej pory krzyż ten znajduje się w kościele św. Marka w Krakowie. Słowa Chrystusa brzmiały: „Bądź cierpliwy aż do śmierci, a dam ci koronę życia”. Michał modlił się także często do Maryi w wizerunku z kościoła św. Marka, zwanym dziś popularnie Matką Bożą Giedroyciową. Dzięki swojej posłudze miał kontakt z ludźmi, którym służył duchową radą i wypraszał niejednokrotnie cudowne łaski uzdrowienia.

Przyjaźnił się ze Świętosławem Milczącym, św. Janem z Kęt, św. Szymonem z Lipnicy, św. Stanisławem Kazimierczykiem oraz Izajaszem Bonerem. Dzięki tej grupie świętych przyjaciół wiek XV jest nazywany „szczęśliwym wiekiem Krakowa” (felix seculum Cracoviae). Michał zmarł w klasztorze krakowskim 4 maja 1485 r. Jego grób

i relikwie znajdują się w kościele św. Marka w Krakowie. Zakon marków przestał ostatecznie istnieć w XIX w. Jednakże kult bł. Michała Giedroycia nie wygasł.

Do jego odnowienia przyczynił się wieloletni rektor kościoła św. Marka ks. prof. Wacław Świerzawski, późniejszy rektor Papieskiej Akademii Teologicznej i biskup sandomierski (zmarły 7 października 2017 r.). Ks. Wacław Świerzawski, po powrocie ze studiów w Rzymie w 1968 r., spośród świątyń zaproponowanych przez kard. Karola Wojtyłę wybrał kościół św. Marka na siedzibę Ośrodka Liturgicznego, którego celem była pomoc we wprowadzaniu posoborowej odnowy liturgii. W kościele św. Marka ks. Wacław Świerzawski „odkrył” Michała Giedroycia jako patrona szeroko pojętego wtajemniczenia w liturgię. Pokorny zakrystian z XV w. stał się od tej pory patronem Ośrodka, a później Instytutu Liturgicznego do tej pory działającego na UPJPII.

Założone przez ks. prof. Wacława Świerzawskiego w roku 1990 zgromadzenie sióstr jadvizanek wawelskich (Zgromadzenie Sióstr św. Jadwigi Królowej Służebnic Chrystusa Obecnego), mające przy kościele św. Marka i przy grobie bł. Michała swój dom macierzysty, przejęło od zakonu kanoników regularnych charakterystyczny biały habit ze znakiem czerwonego serca z krzyżem. Bł. Michał

Giedroyc, służący pokornie tajemnicy Eucharystii jest, obok św. Jadwigi Królowej, szczególnym patronem sióstr. Ich charyzmatem jest wprowadzanie poszukujących w tajemnicę Chrystusa obecnego w liturgii. Czynią to w kilku ośrodkach katechumenalnych w Polsce, przygotowując dorosłych do przyjęcia sakramentów wtajemniczenia chrześcijańskiego.

XIII Dni Jana Pawła II. Jan Paweł II dla Niepodległej

tekst: Kinga Poniewozik

zdjęcia: Justyna Kastelik, Krzysztof Mleczeko

„Niepodległość” – pod takim hasłem, w dniach 6–8 listopada, odbyła się XIII edycja Dni Jana Pawła II organizowana przez krakowskie uczelnie, w głównej mierze przez Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II oraz Akademię Muzyczną w Krakowie. Przewodniczącym komitetu organizacyjnego był o. prof. dr hab. Jarosław Kupczak OP, pracownik naukowy naszej uczelni. W tym roku znakomici prelegenci z Polski i zagranicy (m.in. dr Anna Karoń-Ostrowska, prof. Zofia Zarębianka, prof. Karol Tarnowski, abp Mieczysław Mokrzycki, prof. Tracey Rowland, prof. Paulius V. Subacius) starali się przybliżyć i ocenić wkład Ojca Świętego Jana Pawła II w rozwój wolnej Polski. Przyczynkiem tej pogłębionej refleksji była

okrągła 100. rocznica odzyskania niepodległości przez naszą Ojczyznę.

Organizatorzy Dni Jana Pawła II zadbali o ciekawy i rozbudowany interdyscyplinarny program wydarzeń. 6 listopada odbyły się aż trzy sesje naukowe: *Jan Paweł II a polski mesjanizm*, *Jan Paweł II – patron Niepodległej*, a także *Muzyka wobec poezji i nauczania Karola Wojtyły i Jana Pawła II*. W ramach Dni można było wysłuchać koncertu muzyki Henryka Mikołaja Góreckiego w Filharmonii im. Karola Szymanowskiego w Krakowie. Najważniejszym wydarzeniem Dni Jana Pawła II była, jak każdego roku, międzynarodowa konferencja naukowa, która odbyła się w czwartek, 7 listopada, w Collegium Novum UJ. Gościem

specjalnym była prof. Tracey Rowland z Uniwersytetu Notre Dame w Sydney. Prelegentka na co dzień jest wykładowcą tego właśnie uniwersytetu oraz członkiem Centrum Teologii i Filozofii na uniwersytecie w Nottingham. W swoim wystąpieniu starała się przedstawić istotę wolności i niepodległości w życiu Karola Wojtyły. Powołując się na liczne przykłady, prof. Rowland udowodniła, że te dwie wartości w życiu Karola Wojtyły wywodzą się z zasobów kulturowych i duchowych, których bogactwo zawsze podkreślał późniejszy papież. Dla naszego Świętego Ojczyzna to coś więcej niż kontury na mapie Europy, to przede wszystkim rzeczywistość duchowa i kulturowa silnie zakorzeniona w dziele zbawczym Chrystusa.

Zwieńczeniem tegorocznej edycji Dni Jana Pawła II „Niepodległość” była Eucharystia sprawowana na Białych Morzach, w sanktuarium św. Jana Pawła II. Te trzy dni listopada były wyjątkowym czasem – jednoczesną uroczystością dla ducha, umysłu i serca. Do zobaczenia za rok!

W ramach Dni Jana Pawła II odbywają się dwa konkursy – literacki i fotograficzny, odnoszące się do tematu, jakiego Dni są w danym roku poświęcone.

Jury konkursu literackiego pod przewodnictwem prof. Zofii Zarębianki postanowiło nagrodzić autorów czterech prac:

- Pierwsza nagroda – Maciej Bukowicki, student prawa na Uniwersytecie Gdańskim, praca *Niepodległość i co dalej*. Nagrodą jest pielgrzymka zagraniczna i 2000 zł.
- Druga nagroda – Klaudia Miśkiewicz, studentka filo-

zofii Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, praca *Wolna ojczyzna – dar i zobowiązanie*. Nagrodą jest pielgrzymka zagraniczna i 1000 zł.

- Trzecia nagroda – Natalia Pochroń, studentka dziennikarstwa i komunikacji społecznej na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie, praca *Opowieść o pewnej niepodległości*. Nagrodą jest 1000 zł.

- Czwarte miejsce (wyróżnienie) – Przemysław Brzuszczak, student historii na Uniwersytecie Warszawskim, praca *Kategoria dobra wspólnego w świetle encyklik papieskich – ze szczególnym uwzględnieniem myśli Jana Pawła II*.

Trzy pierwsze prace zostaną wydane w książce, która ukaże się pod koniec 2019 r.

Tradycyjnie już Politechnika Krakowska zorganizowała, po raz ósmy, otwarty konkurs fotograficzny, którego temat również nawiązywał do hasła Dni Jana Pawła II. Nagrody wręczył prof. Andrzej Białkiewicz, prorektor Politechniki Krakowskiej.

- Pierwsze miejsce zajęła Beata Bołoz, autorka zdjęcia *Wileńszczyzna 2018 – obchody 100-lecia niepodległości*.
- Drugie miejsce przypadło Marioli Wiczorek za zdjęcie *To, co przeżyło jedno pokolenie, drugie przerabia w sercu i pamięci* (tytuł zaczerpnięty z wiersza Artura Oppmana).
- Trzecie miejsce zajęła Urszula Fecko za fotografię *Fumus Bellum*.

Nagrodzone prace fotograficzne prezentowane były w Galerii Politechniki Krakowskiej GIL.

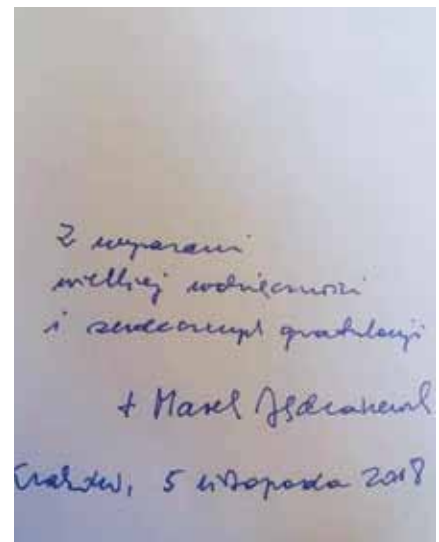
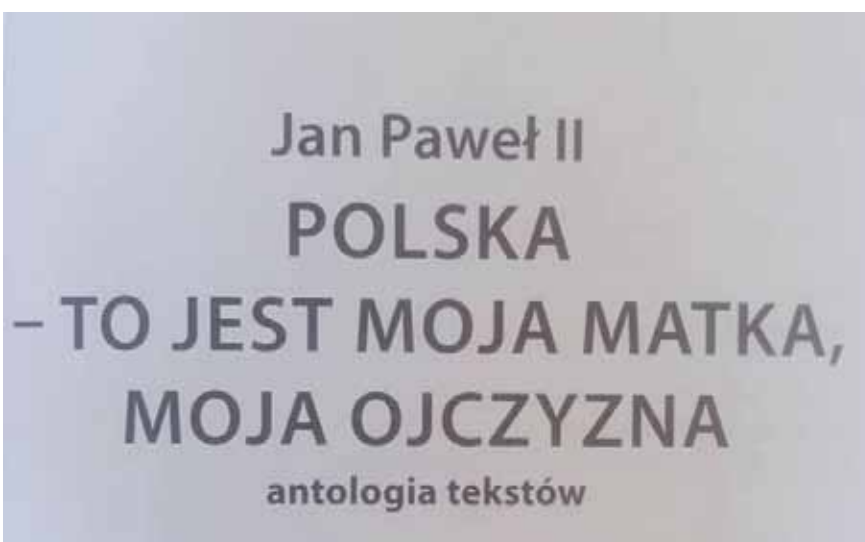

Z wdzięczności dla Jana Pawła II powstała książka *Polska – to jest moja matka, moja ojczyzna. Antologia tekstów*

tekst i zdjęcia: IDiKS

Na odbywające się w dniach od 6 do 8 listopada 2018 r. Dni Jana Pawła II w Krakowie została przygotowana publikacja książkowa dotycząca Jana Pawła II i jego troski o ojczyznę wyrażaną w czasie całego pontyfikatu. Antologia, w której dokonano wyboru najważniejszych tekstów, opatrzona naukowym wstępem, została przygotowana przez

ks. dr. hab. Michała Drożdża, dziekana WNS UPJPII, oraz dr Katarzynę Drąg, dyrektor IDiKS UPJPII, i dr Klaudię Cymanow-Sosin, z-cę dyrektora IDiKS UPJPII. Praca stanowiła materialne uzupełnienie części naukowej wszystkich wydarzeń związanych z upamiętnieniem Wielkiego Polaka, w które zaangażowany był świat akademicki Krakowa.

Metropolita odznaczony Medalem Stulecia Odzyskania Niepodległości

zdjęcie: Joanna Adamik/Archidiecezja Krakowska

Arcybiskup Marek Jędraszewski został uhonorowany Medalem Stulecia Odzyskania Niepodległości „za usługi dla regionu małopolskiego związane z odzyskaniem przez Polskę niepodległości i zaangażowanie na rzecz przemian demokratycznych oraz rozślawienie dobrego imienia Polski, aktywne włączanie się w budowę wspól-

noty i wzmacnianie suwerenności i tożsamości narodowej”. Medal przyznał Prezes Rady Ministrów Mateusz Morawiecki. Uroczystego wręczenia dokonano podczas wojewódzkiego spotkania opłatkowego w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie.

Akademicki Dzień Pamięci – hołd zmarłym profesorom i pracownikom UPJPII

tekst: Marta Mastyło
zdjęcia: Krzysztof Mlyczyński

Akademicki Dzień Pamięci w 79. rocznicę Sonderaktion Krakau rozpoczęło poranne spotkanie delegacji krakowskich uczelni przy bramie cmentarza Rakowickiego. Po słowach powitania przez rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. Wojciecha Nowaka, przypomnieniu idei i wydarzeń Akademickiego Dnia Pamięci, delegacje udały się do miejsc spoczynku profesorów swoich uczelni. Rektor UPJPII ks. prof. dr hab. Wojciech Zyzak wraz z przedstawicielami pracowników UPJPII i Samorządu Studentów razem odmawiali modlitwę, złożyli kwiaty, zapalili znicze, by uczcić pamięć zmarłych Profesorów. Od 2015 r. Dzień Pamięci obchodzony jest wspólnie z innymi uczelniami krakowskimi jako Akademicki Dzień Pamięci. Modliliśmy się tego dnia w intencji ofiar – pracowników naukowych Uniwersytetu Jagiellońskiego i innych uczelni Krakowa, ofiar poległych podczas wojny. W czasie Eucharystii Miłosiernemu Bogu polecałimy zmarłych profesorów, pracowników, współpracowników, doktorantów i studentów oraz przyjaciół wyższych uczelni Krakowa i Małopolski. Mszę św. odprawił w kolegiacie św. Anny ks. prof. dr hab. Tadeusz Panuś, także w intencji tych, których Uniwersytet Papieski Jana Pawła II pożegnał w minionym roku akademickim:

- Prof. dr. hab. Walerego Pisarka – wykładowcę UPJPII (5 XI 2017)
- Ks. dr. Kazimierza Kaczmarczyka – wieloletniego pracownika naszej uczelni (24 I 2018)
- Ks. prof. dr. hab. Jana Kowalskiego – wieloletniego wykładowcę teologii moralnej na Wydziale Teologicznym (14 II 2018)
- Ks. dr. Władysława Bombę CM – wykładowcę PAT w latach 1982–1988 (27 V 2018)
- O. Hieronima Foksińskiego – doktora honoris causa UPJPII (30 VII 2018)

Dziękujemy dobremu Bogu za dzieła życia tych, którzy wyprzedzili nas w drodze do Nieba.

Przedstawiciele UPJPII odwiedzili m.in. aleję zasłużonych cmentarza Rakowickiego, gdzie spoczywa prof. Walery Pisarek, którego pierwsza rocznica śmierci minęła 5 listopada br. Ukochanego profesora wspominali także pracownicy i studenci Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej podczas wieczoru poświęconego Jego pamięci.

Hołd św. Janowi z Kęt

tekst i zdjęcia: pracownicy CNBiWM

Nawiązując do dawnej tradycji Uniwersytetu Jagiellońskiego, 21 października 2018 r., przedstawiciele Senatu UPJPII i innych uczelni złożyli uroczysty hołd św. Janowi z Kęt w kościele uniwersyteckim św. Anny w Krakowie podczas mszy św., której przewodniczył ks. prof. dr hab. Józef Stala, prorektor UPJPII. Społeczność akademicką przywitał i zapoznał z postacią św. Jana z Kęt proboszcz kolegiaty ks. prof. dr hab. Tadeusz Panuś, natomiast okolicznościową homilię wygłosił ks. dr hab. Michał Drożdż, prof. UPJPII. Po zakończeniu mszy św. uczestnicy ucałowali relikwie Świętego. Św. Jan Kanty, urodzony w miasteczku Kęty, pochodził z zamożnej rodziny mieszczańskiej. Podjął studia w Akademii Krakowskiej, najpierw na wydziale filozoficznym, a następnie na teologicznym. Po przyjęciu święceń kapłańskich głosił kazania w szkole klasztornej w Miechowie koło Krakowa, ale przede wszystkim zasłynął

jako kopista dzieł św. Augustyna i św. Tomasza z Akwinu. Jako wykładowca w Akademii Krakowskiej, wykładał logikę, fizykę i ekonomię Arystotelesa, pełnił też funkcję dziekana wydziału. Krzewił kult eucharystyczny, bardzo wiele czasu spędzał w konfesjonale i słynął z wielkich dzieł miłosierdzia. Jego przykład wzywa współczesnych nauczycieli akademickich i wszystkich pracowników wyższych uczelni do troski o powierzonych im studentów, o wspieranie i motywowanie ich do systematycznej nauki, ale przede wszystkim do formowania postaw chrześcijańskich. Jeśli przyjmujemy, że każde nowe pokolenie buduje na fundamencie mądrości i świętości poprzednich pokoleń, to niewątpliwie nowe pokolenie studentów i nauczycieli akademickich naszego uniwersytetu może odwoływać się do mądrości, świętości i wszystkich wypracowanych osiągnięć św. Jana z Kęt.

Sprawozdanie z uroczystości Niepokalanego Poczęcia NMP obchodzonej na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II – Sekcja w Tarnowie

tekst: dk. Piotr Turek

zdjęcia: ks. Marian Kostrzewa

„Być wdzięcznym znaczy nie przyjmować rzeczy jako oczywistych, lecz podążać za ich śladem, aż do prapoczątku, [...] do Boga”¹. Te słowa holenderskiego jezuita Petera G. van Breemena SJ wyraźnie zarysowują charakter uroczystości Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny, obchodzonej na Wydziale Teologicznym w Tarnowie 8 grudnia 2018 r. Była to wdzięczność Bogu podczas Eucharystii (gr. εὐχαριστία, eucharistía – dziękczynienie) za Matkę Bożą w tajemnicy daru świętości, który w sposób szczególny otrzymała ze względu na przyszłe zasługi Jej Syna. Niewątpliwie hymn św. Maksymiliana Marii Kolbego na cześć Niepokalanej w aranżacji muzycznej ks. prof. Ireneusza Pawlaka, który zwykł w tę uroczystość śpiewać Chór Wyższego Seminarium Duchownego w Tarnowie, dobrze oddaje istotę tejże uroczystości i wprowadza w odpowiedni jej klimat:

„Dozwól mi chwalić Cię, Panno Przenajświętsza.

Dozwól, bym własnym kosztem Cię chwalił.

Dozwól, bym dla Ciebie i tylko dla Ciebie żył, pracował, cierpiał, wyniszczył się i umarł.

Dozwól, bym do Ciebie cały świat przywiódł.

Dozwól, bym się przyczynił do jeszcze większego, do jak największego wyniesienia Ciebie.

Dozwól, bym Ci przyniósł taką chwałę, jakiej jeszcze nikt Ci nie przyniósł.

Dozwól, by inni mnie w gorliwości o wywyższenie Ciebie prześcigali, a ja ich, tak by w szlachetnym współzawodnictwie chwała Twoja wzrastała coraz głębiej, coraz szybciej, coraz potężniej, tak jak tego pragnie Ten, który Cię tak niewysłowienie ponad wszystkie istoty wyniósł.

W Tobie jednej bez porównania bardziej uwielbiony stał się Bóg niż we wszystkich Świętych swoich.

Dla Ciebie stworzył Bóg świat. Dla Ciebie i mnie też Bóg do bytu powołał.

Skądże mi to szczęście?

O dozwól mi chwalić Cię, o Panno Przenajświętsza”².

¹ P. G. van Breemen, *Co zabrać ze sobą? Po drugim tygodniu «Ćwiczeń duchownych»*, Kraków 2009, s. 7.

² M. M. Kolbe, *Pisma*, t. 7, 1170.

Wdzięczność nieodzownie powinna łączyć się z modlitwą, bo – jak twierdzi Mistrz Eckhart – „Jeżeli wdzięczność jest jedyną modlitwą, jaką odmawiasz w ciągu swojego życia – to będzie w zupełności wystarczające”³. Dlatego był to szczególny czas modlitwy za Księdza Infułata dr. Adama Kokoszkę, który zakończył w minionym roku pracę dydaktyczną oraz wychowawczą (przez wiele lat był prorektorem i przełożonym tarnowskiego seminarium), przechodząc na zasłużoną emeryturę. Mszy św., która rozpoczęła tę uroczystość, przewodniczył właśnie Ksiądz Infułat, dzięki czemu Bosko-ludzka symfonia⁴ wdzięczności pozwalała skupić się na Boskim Dyrygencie, nie zapominając o wdzięczności za tego wykonawcę Jego partytury, który łączył ofiarną i długoletnią służbę Kościołowi z formowaniem setek kapłanów, by byli dobrymi narzędziami w jednaniu Nieba z Ziemią.

Homilia, wygłoszona przez Księdza Infułata, przywołała w pamięci trudną sytuację Kościoła w połowie XIX w., kiedy to, „podobnie jak dziś, uderzały żywy zła: niszczącego w ludziach prawdę o Bożym pochodzeniu człowieka; siejącego zwątpienie w możliwość zwycięstwa dobra nad złem; odbierającego wiarę w istnienie prawdziwego, szlachetnego człowieczeństwa”. Te właśnie słowa stanowiły wprowadzenie do dalszej narracji na temat genezy dogmatu o Niepokalanym Poczęciu Matki Jezusa: „[...] wtedy dojrzała w papieżu myśl, by przypomnieć światu, że zło nie jest wszechwładne, że można się mu przeciwstawić i pokonać je. A najbardziej przekonuje o tym Maryja w swym Niepokalanym Poczęciu. Dlatego po powrocie do Rzymu, po konsultacji z episkopatami świata, 8 grudnia 1854 r. Pius IX ogłasza dogmat o Niepokalanym Poczęciu Najświętszej Maryi Panny. Cztery lata później, 25 marca 1858 r., w Lourdes, Maryja osobiście potwierdza treść tego dogmatu, przedstawiając się Bernadecie Soubirous: «Jestem Niepokalane Poczęcie»! Św. Maksymilian Kolbe zauważył później, że tak jak kiedyś Mojżesz pytał Boga o imię, tak Bernadetta pytała o imię Maryję – i usłyszała: «Jestem Niepokalane Poczęcie». Ogłoszenie tego dogmatu było jakby otwarciem okna Kościoła na prawdę o Bożym rodowodzie człowieka, o możliwości zwycięstwa dobra nad złem, o istnieniu prawdziwego, szlachetnego człowieczeństwa, za którym tęskni człowiek w każdej epoce swoich dziejów na ziemi”. Powołanie, którym obdarzył Bóg każdego człowieka, kaznodzieja ujął następująco: „Niepokalanie Poczęta budzi w każdym z nas tęsknotę za spełnieniem tego, o czym dziś słyszeliśmy w drugim czytaniu. Św. Paweł Apostoł pisze, że: Bóg «wybrał nas przed założeniem świata, abyśmy byli święci i niepokalani przed Jego obliczem» (Ef 1, 4). A zatem, zanim świat powstał, my już otrzymaliśmy swoje odwieczne powołanie, przeznaczenie i schronienie w Bogu. Za tym schronieniem tęsknimy, gdy, jako ochrzczeni, wyrazamy pragnienie świętości, zerwania z grzechem, poprawę życia!”

Konkludując, Maryja w obchodzonej wówczas uroczystości jawi się jako ta, która:

- „Budzi w nas świadomość, że nasze życie od momentu poczęcia należy do Boga, jest w Jego, najbezpieczniejszych, ojcowskich rękach;

- Wzmaga w nas tęsknotę za świętością, czyli za życiem wolnym od zła i grzechu;

- Rodzi w nas nadzieję na ukształtowanie w sobie i w drugim człowieku prawdziwego, Bożego człowieczeństwa”.

Homilię zwieńczyły słowa wskazujące na przemijalność życia: „Wiemy dobrze, że nie potrafimy życia naszego ani przedłużyć, ani poszerzyć, ale zawsze możemy je pogłębić, właśnie przez ten wymiar maryjnego stylu życia, który wpływa z tajemnicy Jej Niepokalanego Poczęcia”. Powyższe słowa nastroiły uczestników tej liturgii do jak najlepszego wykonywania własnej partytury otrzymanej od Boskiego Dyrygenta, którą to partyturę w chrześcijaństwie zwykło opatrywać się mianem powołania. Stąd też reprezentanci alumnów, którym zagadnienie jego rozeznawania towarzyszy od początku formacji, wyrazili wdzięczność modlitwą: „Prosimy Cię teraz, Trójjedyny Boże, błogosław Księdzu Infułatowi Adamowi w jego dalszej posłudze kapłańskiej. Maryjo, Niepokalanie Poczęta, Matko Kapłanów, święci: Zygmuncie Gorazdowski i Kingo, błogosławieni: Marcelino Darowska i Romanie Sitko, wypraszaście Księdzu Infułatowi potrzebne łaski oraz jak najdłuższą możliwość doświadczania radości z oglądania owoców swojej pracy”.

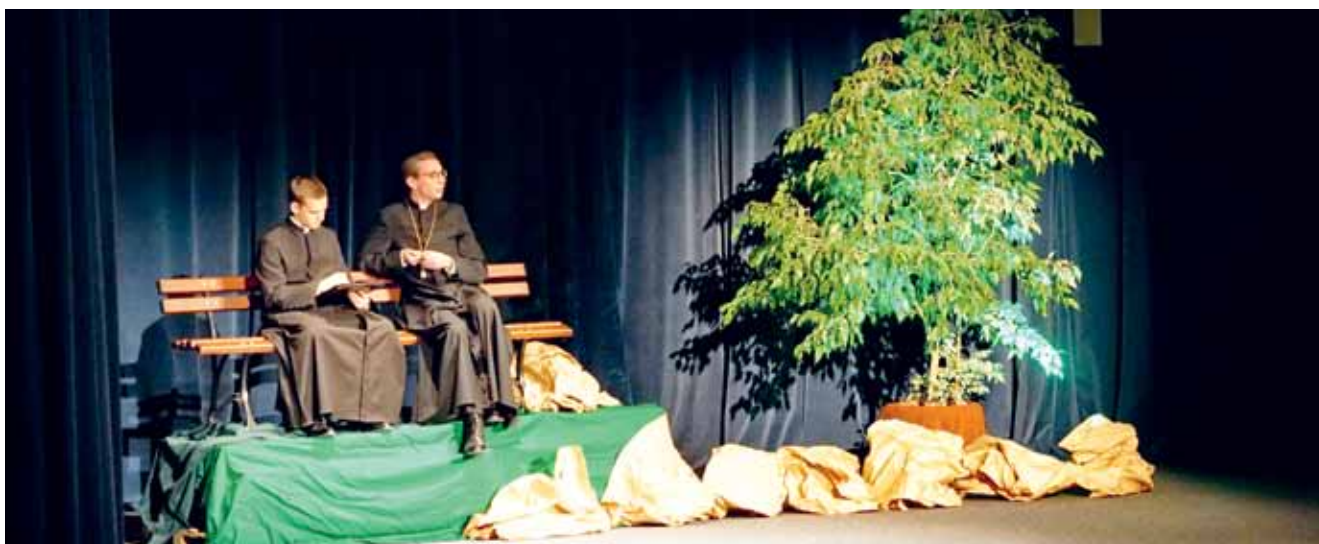
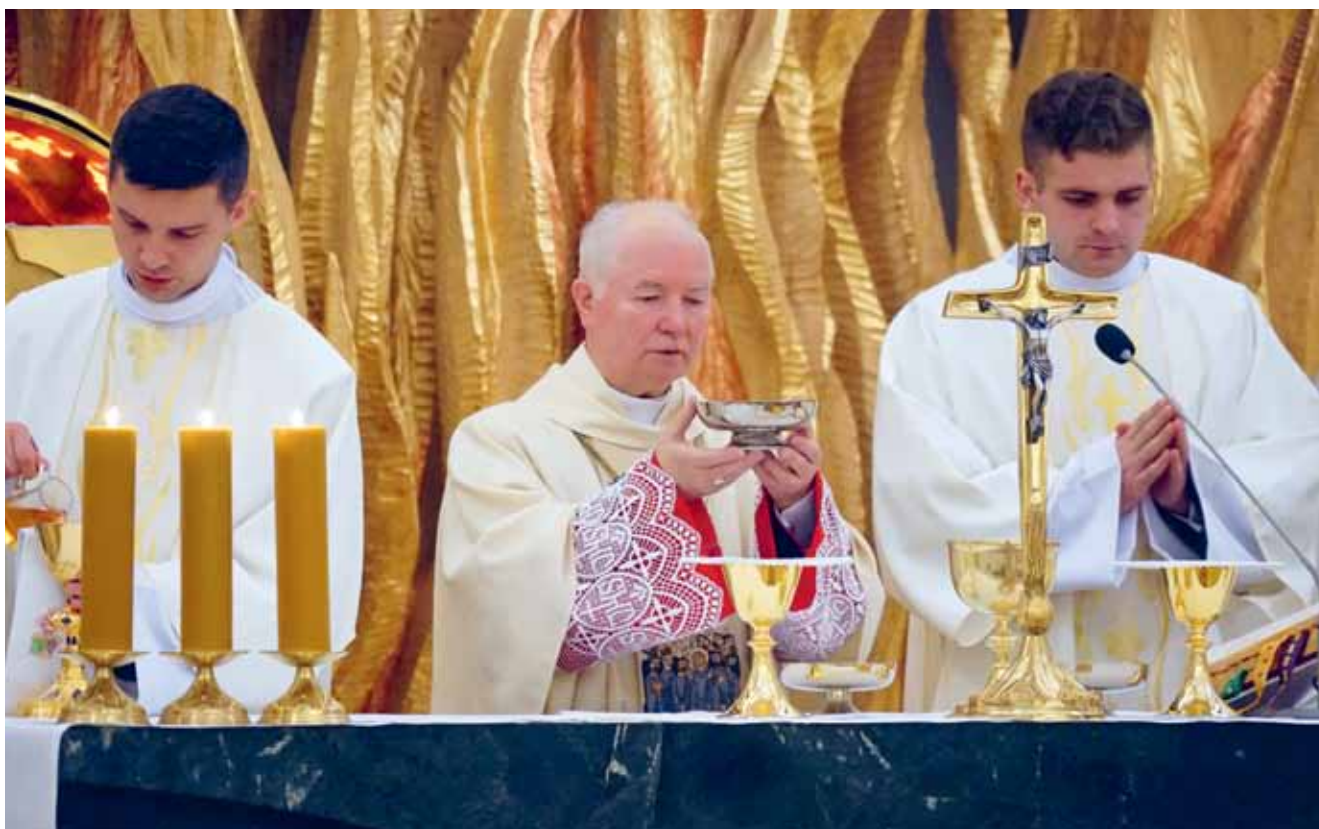
Po mszy św., w Auli im. św. Jana Pawła II, okolicznościowy wykład wygłosił prorektor ds. promocji i współpracy z zagranicą Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu ks. prof. PWT dr hab. Sławomir Stasiak. Tytuł wykładu *Duch Święty w życiu Maryi i u początków Kościoła* nawiązywał do programu duszpasterskiego Kościoła w Polsce: „Duch, który umacnia miłość”. Prelegent wskazał, iż „pierwszym elementem było napełnienie Maryi Duchem Świętym, a potem wszyscy, którzy Ją otaczali, w naturalny sposób byli napełniani Duchem Świętym i On na nich oddziaływał aż po początek Kościoła. Ten początek rozpoczyna się w momencie chrztu Chrystusa, a Duch Święty jest Tym, Który animuje historię zbawienia, która swoją kulminację osiąga oczywiście w śmierci i zmartwychwstaniu Chrystusa”.

To wydarzenie intelektualne ubogacił spektakl przygotowany przez kleryków pt. *Totus Tuus ego sum*, osnuty na *Traktacie o prawdziwym nabożeństwie do Najświętszej Maryi Panny* św. Ludwika M. Grignon de Montforta i na osobistym nabożeństwie Karola Wojtyły do Matki Bożej.

Kolejnym punktem programu było wręczenie Księdzu Infułatowi dr. Adamowi Kokoszcze, z okazji 70. rocznicy urodzin, Księgi Pamiątkowej, będącej 10. tomem serii wydawniczej „Scripturae Lumen”. Aktu wręczenia Księgi dokonał

³ Mistrz Eckhart, *Kazania i traktaty*, tłum. J. Prokopiuk, Warszawa 1988, s. 52.

⁴ Metafora nawiązująca do metafizyki Alfreda Northa Whiteheada, który relacje pomiędzy łaską i wolnością ujmował w kategoriach towarzyszących symfonii Bosko-ludzkiej, gdzie Dyrygentem jest Bóg, członkami symfonii są ludzie, zaś partytura to – w Whiteheadowskim rozumieniu – powołanie. Por. J. Życiński, *Spotkania akademickie*, Kraków 2009, s. 70–72.

Wielki Wicekanclerz ks. bp dr Andrzej Jeż, który też zamieścił w Księdze słowo wprowadzające. Dziekan Wydziału ks. prof. Janusz Królikowski wyjaśnił: „Jest to tradycyjny akt akademicki, którym współpracownicy i uczniowie wyrażają uznanie dla swoich nauczycieli, mistrzów, kolegów, przyjaciół. [...] Możemy więc wręczyć księgę, która i tak jest największa z wręczanych w tym miejscu – 647 stron. Zawiera ona przedstawienie sylwetki Jubilata – jest bogata; ukazuje jego dorobek naukowo-dydaktyczny – jest znaczący; stanowi także jego kontynuację [...]. Księżę Infulacie, dziękujemy za życiowe potwierdzenie, że nauczanie teologii, zwłaszcza tej uzasadniającej wniosły i trudny obyczaj katolicki, jest po prostu ważne, że jest uczynkiem miłosierdzia, że jest dziełem duchowym i uświęcającym, że ma wymiar kapłański i zbawczy. Dziękujemy za tę wzniosłą jałmużnę duchową, z której mogliśmy wielorako czerpać, aby stać się bogatszymi. Można tylko ufnie powtórzyć: „Błogosławieni miłosierni – czyli na pierwszym miejscu nauczyciele – albowiem oni miłosierdzia dostąpią!”

Laudację ks. dr. hab. Marka Kluza, prof. UPJPII, prodziekana Wydziału Teologicznego, pod adresem Jubilata poprzedziła jeszcze wypowiedź przedmówcy, wskazująca na centralne miejsce Maryi w obchodzonej uroczystości, bo to „Ona, pełna pokory, jak mówi św. Bernard z Clairvaux, pozwala nam we właściwych proporcjach patrzeć na nasze osiągnięcia”. W tym też duchu należy postrzegać szeroki wachlarz osiągnięć Księdza Infulata w dziedzinie teologiczno-moralnej.

Uroczystość zwieńczyło słowo końcowe biskupa diecezjalnego Andrzeja Jeża.

10 lat Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej KUL

tekst i zdjęcia: dr Klaudia Cymanow-Sosin

10-lecie działalności obchodzi Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej KUL. W Lublinie, w dniach 14–15 listopada 2018 r., w Centrum Transferu Wiedzy KUL, odbywała się Ogólnopolska Jubileuszowa Konferencja Naukowa – *Jakie media?* Referaty na temat etyki i jakości mediów, ich historii oraz korelacji dziennikarstwa z pub-

lic relations wygłosili: ks. dziekan WNS UPJPII dr hab. Michał Drożdż, prof. UPJPII, dyrektor IDiKS UPJPII dr Katarzyna Drąg oraz z-ca dyrektora IDiKS UPJPII dr Klaudia Cymanow-Sosin.

Gratulujemy pracownikom i studentom IDiKS KUL tego pięknego jubileuszu.

25-lecie Radia Dobra Nowina z udziałem jego założycieli i pracowników

tekst: Anna Teler

wykorzystano zdjęcia i materiały z strony <http://www.rdn.pl>

Powołana do życia przez bp. Józefa Życińskiego stacja obchodziła swoje 25-lecie. W Wigilię 1993 r. o godzinie 16.00 Radio Dobra Nowina rozpoczęło nadawanie. Na uroczystościach jubileuszowych nie mogło zabraknąć ks. dr. hab. Michała Drożdża, profesora UPJPII i dziekana Wydziału Nauk Społecznych. Bp Życiński powierzył misję tworzenia radia ks. Ryszardowi Piaseckiemu, który wcześniej zwrócił się do biskupa z pomysłem powołania rozgłośni. Pierwszą emisję sprzed 25 lat poprzedziły miesiące przygotowań: remonty, próbne nagrania czy warsztaty dla pierwszych pracowników.

„Biskup Józef Życiński zawsze interesował się radiem, wymyślił także nazwę stacji – wspomina ks. Ryszard Piasecki, twórca radia i pierwszy dyrektor. – *Nazwa Radia Dobra Nowina padła dosyć niespodziewanie. Podczas wypełniania dokumentów trzeba było podać nazwę. Biskup od razu powiedział – Dobra Nowina. Świetna nazwa pomyślałem, a w uszach zabrzmiał mi skrót RDN. Myślę, że ta nazwa przyczyniła się do wytypowania daty rozpoczęcia emisji. Rodzi się Chrystus, który przyniósł Dobrą Nowinę o zbawieniu. W związku z tym RDN rozpoczyna swoją działalność w Wigilię*” – dodaje. Bp Józef Życiński miał swój stały program „Kwadrans Pasterski”, w którym mówił o życiu

Kościola.

Ks. Michał Drożdż, prof. UPJPII w Krakowie, był pierwszym dyrektorem redakcji informacji Radia Dobra Nowina, później także wieloletnim dyrektorem programowym rozgłośni. Wspomina, że na początku w radiu pracowali wolontariusze. „*My zaczynaliśmy od amatorów. To byli uczniowie, studenci i grupa nauczycieli. Rozpisywaliśmy nabory, przesłuchań było bardzo dużo, podczas których określaliśmy potencjał radiowy. Początki nie były łatwe, nie było komputerów i Internetu. Montowaliśmy na magnetofonach szpulowych, na małych kasetach i z takich narzędzi odtwarzaliśmy dźwięki na antenie*” – opowiada.

Praca w radiu dla wielu była pasją. Przez 25 lat radio tworzyło około 200 osób – pracowników i współpracowników. Wśród nich była również i dr Klaudia Cymanow-Sosin, zastępca dyrektora IDiKS UPJPII, która współprowadziła weekendowy program dla młodzieży „Na Strychu”. 6 stycznia ks. dr. hab. Michał Drożdż wraz z dr Cymanow-Sosin wzięli udział we mszy św. w katedrze tarnowskiej oraz Gali Jubileuszowej z okazji 25-lecia Radia Dobra Nowina. Podczas tych wydarzeń swoje gratulacje i życzenia złożyli ks. Piotrowi Adamczykowi, dyrektorowi RDN Małopolska oraz RDN Nowy Sącz m.in. minister Józefa Szczurek-

Żelazko, sekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia, a także Anna Pieczarka – członek Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego. Oprócz urodzinowego tortu i tradycyjnie zaśpiewanego „Sto lat” odbył się koncert zaprzyjaźnionej z rozgłośnią Golec uOrkiestry. Życzenia z okazji jubileuszu składali także podczas gali słuchacze: „Najlepszej redakcji, radiu na świecie, najlepsze życzenia

na drugie ćwierćwiecze. – Na następne lata wszystkiego, co najlepsze, żebyście się nie zmieniali”.

Radio Dobra Nowina to lokalny ośrodek informacji i ewangelizacji w południowo-wschodniej Polsce. Stacja swoim zasięgiem obejmuje około 1,5 mln potencjalnych słuchaczy.

PR-owcy ruszają do pracy!

tekst: Katarzyna Jamróż, biuro prasowe KNKW

28 listopada 2018 r. w auli przy ul. Bernardyńskiej 3 odbyło się Walne Zebranie Koła Naukowego Komunikacji

Wizerunkowej. Spotkanie otworzyła dr Klaudia Cymanow-Sosin, witając wszystkich starych i nowych członków.

Głównym celem zebrania było przedstawienie sprawozdania z zeszłorocznych prac przez dotychczasowego wiceprezesa KNKW oraz wybranie nowego Zarządu. Do tej pory, dzięki licznym szkoleniom, Koło oferowało studentom możliwość poszerzenia wiedzy z zakresu PR, umożliwiało podjęcie praktyk z negocjacją dobrych warunków zatrudnienia, a także podjęło współpracę ze stowarzyszeniem PR ON. Projekt ten zakończył się ogólnopolską konferencją *Włącz się na PR*. Była to niepowtarzalna okazja, by pod okiem specjalistów pogłębić swoją wiedzę z zakresu public relations. Na spotkaniu ustalono, że Zarząd będzie się składał z trzech osób. Na stanowisko prezesa wybrano Monikę Wyród. Funkcję wiceprezesa powierzono Urszuli

Dyrcz, a sekretarzem została Aleksandra Kłeczek. Powołano też Komisję Rewizyjną. Na stanowisko przewodniczącego Komisji Rewizyjnej KNKW wybrano ks. Tomasza Podleńskiego, a jej członkami zostali Klaudia Białończyk i Oskar Jopka. Na zakończenie dr Klaudia Cymanow-Sosin przedstawiła aktualne działania Koła. Członkowie KNKW zorganizowali zbiórkę charytatywną na rzecz podopiecznych krakowskiej placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego „Mały Książę” *#chcemiesiepomagać!* oraz zostali współorganizatorami zbliżającego się *Balu Dziennikarza*. Przedstawiono również pozostałe propozycje działań na rok akademicki 2018/2019, do których należy m.in. zaangażowanie w Konferencję Naukową Etyki Mediów.

II etap Olimpiady Wiedzy o Mediach za nami

tekst i zdjęcia: dr Klaudia Cymanow-Sosin

14 grudnia 2018 r. w Instytucie Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej przeprowadzony został II etap (zawody regionalne) ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Mediach. Uczestniczyło w niej 42 uczniów z 17 małopolskich szkół średnich. Po wyrównanej walce komisja wyłoniła 10 laureatów, którzy pojadą na zawody centralne (III etap Olimpiady – Warszawa, 15–16 marca 2019). Oto oni:

- 1. KOŁACZ Jacek, V LO w Krakowie
- 2. PILCH Konrad, I LO w Myślenicach
- 3. NOWAK Kacper, V LO w Krakowie
- 4. PIERZ Kamila, II LO w Gorlicach
- 5. MALAGA Patryk, ZS Elektryczno-Mechanicznych w Nowym Sączu
- 6. SIKORA Michał, V LO w Krakowie
- 7. KOSCH Małgorzata, IV LO w Krakowie
- 8. OSKWAREK Sara, I LO w Myślenicach
- 9. MIROCHNA Zuzanna, I LO w Myślenicach
- 10. LATOSIEWICZ Julia, I LO w Myślenicach

Spotkanie opłatkowe pracowników UPJPII

tekst: Marta Mastyló

zdjęcia: Justyna Kastelik, Joanna Adamik /Archidiecezja Krakowska/

Rozpoczynając opłatkowe spotkanie, rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie ks. prof. dr hab. Wojciech Zyzak w słowach powitania podziękował ks. abp. Markowi Jędraszewskiemu, Wielkiemu Kanclerzowi UPJPII, za obecność na wszystkich ważnych uroczystościach uczelni, także i tym razem, w dniu tak szczególnego świętowania.

Była to też okazja, by po raz pierwszy wspólnota UPJPII mogła podziękować i pogratulować ks. bp. nominatowi Januszowi Mastalskiemu, wieloletniemu profesorowi, dziekanowi, prorektorowi UPJPII. Ks. rektor, dziękując za jego dotychczasowe zaangażowanie w sprawy uczelni, nie krył nadziei, że nadal tak będzie. „Dziękujemy za wszystko, co było dotąd, prosimy o jeszcze więcej, bo ksiądz biskup będzie mógł jeszcze więcej, prawda księżo biskupie?” – zakończył humorystycznie, wywołując serdeczny śmiech wszystkich zgromadzonych. Gratulując nowego stanowiska, zapewnił o wsparciu modlitewnym.

Ks. rektor wspomniął o październikowej pielgrzymce Archidiecezji Krakowskiej do Rzymu, w której również uczestniczyli przedstawiciele Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Powracając do przeżyć z tej drogi pielgrzymiej, podzielił się refleksją i przypomniał

pierwszą wspólną mszę św. odprawioną w bazylice Santa Maria Maggiore, w której od VII w. przechowywany jest Żłóbek Pana Jezusa, a przed nim na murze wyrzeźbiony błogosławiony papież Pius IX. Według tradycji ten żłóbek, znany jako Sacra Culla (Święta Kołyska), odnalazła św. Helena w miejscu, w którym Maryja złożyła swoje nowonarodzone dziecko. W czasie wypraw napoleońskich żłóbek zaginął, ale błogosławiony papież Pius IX na nowo odkrył dla świata tę relikwię. „A teraz jakby spogląda na tych kilka skromnych deseczek – mówił dalej ks. rektor – które wspominają o początkach naszego zbawienia, o jakże skromnym początku. Był to pierwszy papież, za którego utracono państwo kościelne, i który przeżywał tę utratę jako wielką niesprawiedliwość, żeby nie powiedzieć tragedię”. Sam siebie nazywając „więźniem Watykanu”, zmarł w 1878 r. „I któż mógł wtedy pomyśleć, że 100 lat później na Stolicy Piotrowej zasiądzie biskup z Polski, i że to będzie okres największego autorytetu Stolicy Apostolskiej. Pozbawiony wprawdzie tej władzy ziemskiej, świeckiej nad państwem kościelnym, ale za to jakże wielki duchowo, jakże wielki w wymiarze moralnym. [...] Życzę, żebyśmy, przeżywając te święta, a w nowym roku przeżywając sukcesy, pamiętali o skromnych począt-

kach historii naszego zbawienia, a pokonując trudności, przed którymi staje uczelnia, wszystkie polskie uczelnie w związku z wprowadzaniem reform, żeby były przyjmowane w tym duchu wiary, w którym patrzymy na te doświadczenia, które były udziałem papieża Piusa IX, gdzie Bóg potrafił po wielu latach z niesprawiedliwości, krzywdy, zła wyciągnąć wielkie błogosławieństwo, jakim był pontyfikat naszego papieża Jana Pawła II, który swojego poprzednika beatyfikował. Przyjmijmy w duchu wiary, abyśmy potrafili cieszyć się tym, co wielkie w gronie naszych bliskich, rodzinie, ale i podjąć w przyszłym roku kalendarzowym te wszystkie wielkie wyzwania, które stoją przed nami jako społecznością uniwersytetu z księdzem arcybiskupem jako Wielkim Kanclerzem na czele”.

Po odczytaniu fragmentu Ewangelii wg św. Łukasza ks. arcybiskup zwrócił uwagę, jak pięknym pogłębieniem zawartej w nim prawdy, jej uzupełnieniem, jest prolog z Ewangelii św. Jana: „Na początku było Słowo, Słowo było od Boga, Bogiem było Słowo. A potem stało się jednym z nas. Słowo stało się ciałem i zamieszkało między nami. Tam brzmi dosłownie «rozbiło namiot pośród nas». Ewidentna aluzja do namiotu spotkania Izraelitów zdążających do Ziemi Obiecanej. Chrystus, zamieszkując pośród nas, rozbił poprzez swoje człowieczeństwo namiot spotkania”. „Uniwersytet Papieski Jana Pawła II to szczególne miejsce, gdzie słowo Boże też rozbiło swój namiot – mówił dalej arcybiskup – też chce tutaj być rozważane, adorowane, przyjmowane, głoszone i stąd moje najbardziej głębokie i najbardziej serdeczne życzenia, żeby Uniwersytet Papieski Jana Pawła II ze swoim rektorem, wicerektorami, całą kadrą profesorską, dydaktyczną, nauczycielską, ale także ze studentami służyli głoszeniu światu Chrystusa, który, jak wielokrotnie to powtarzał Jan Paweł II, jest kluczem dla człowieka, by mógł siebie zrozumieć. Pozbawiony tego klucza nie wie ani skąd jest, ani dokąd zmierza, ani dlaczego ma kochać, poświęcać się, cierpieć, być bezinteresownym, być otwartym na drugiego, bez Chrystusa my naprawdę nie jesteśmy w stanie tego pojąć. Z Chrystusem otwiera się dla nas nowe życie bożych dzieci. Takiego odkrywania bycia dzieckiem bożym, odkrywania swojej godności, ukazywania światu, że tylko w Chrystusie jest fundament sensownego życia. Tego wszystkiego życzę tej wielkiej, wspaniałej akademickiej wspólnoty, jaką jest Uniwersytet Papieski. Jesteśmy wszyscy przekonani, że jak długo będzie wierny temu swojemu przesłaniu, niezależnie od różnych okoliczności, które się zmieniają, jak długo uniwersytet będzie wierny swemu powołaniu, tym bardziej będzie prawdziwym światłem pośród ciemności tego świata. Światłem, które przyciąga, które ogrzewa, które rozświetla, które prowadzi dalej”. Po tych słowach wszyscy złożyli sobie życzenia, podzielili opłatkiem, zasiedli do wigilijnego stołu. Świątecznego klimatu dopełniły kolędy wyśpiewane, jak zwykle pięknie, przez uniwersytecki chór „Psalmodia” pod dyktando prof. Włodzimierza Siedlika.

Veritatis Splendor – międzynarodowa konferencja naukowa

tekst: Joanna Folfasińska /Archidiecezja Krakowska/

zdjęcia: Joanna Adamik /Archidiecezja Krakowska/

Wauli Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego odbyła się 17 października międzynarodowa konferencja naukowa *Veritatis Splendor*, którą zorganizowali: metropolita krakowski Marek Jędraszewski, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie oraz Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II.

Wydarzenie rozpoczął ks. dr hab. Robert Tyrała, prof. UPJPII, prorektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Abp Marek Jędraszewski, podczas otwarcia konferencji, powitał wszystkich przybyłych gości i podkreślił, że 22 października 1978 r., podczas mszy św. inaugurującej papieski pontyfikat, Jan Paweł II wzywał do otwarcia przed Chrystusem drzwi ludzkich serc, systemów politycznych, kulturalnych i ekonomicznych – „To papieskie wezwanie z placu św. Piotra sprzed 40 lat znaczyło, że mamy otworzyć się na wolność i na prawdę i to najpierw w wymiarze antropologicznym”. Metropolita krakowski przypomniał, że papież zwracał uwagę na ten fakt już w 1969 r. w książce *Osoba i czyn*. Dowodził w niej, że wolność nie ma charakteru absolutnego, ale jest podporządkowana prawdzie o wartościach, o których mówi każdemu człowiekowi jego dobrze ukształtowane sumienie. Otwarcie się na prawdę i wolność w najgłębszym sensie oznacza otwarcie się na Chrystusa, który jest osobową prawdą i prowadzi nas do życia w pełnej wolności”. Arcybiskup zauważył, że w 1993 r. papież napi-

sał w encyklice *Veritas splendor*, że ostatecznej odpowiedzi na każde pytanie człowieka udziela jedynie Jezus Chrystus.

Abp Salvatore Pennacchio, nuncjusz apostolski w Polsce, mówił, że dziś na nowo, po 40 latach, w sercach wszystkich wierzących wybrzmiewają słynne słowa „Habemus papam” – „Mijający czas coraz bardziej uświadamia nam przykład świętego życia oraz skarb nauczania, zapisany na 85 tys. stron, który promieniuje jak blask prawdy”.

Kard. Stanisław Dziwisz, w wykładzie *Jan Paweł II, który zmienił oblicze świata*, zadał zgromadzonym retoryczne pytanie: czy papież zamierzał zmienić świat? – „Kto śledził z bliska pontyfikat Jana Pawła II, zdawał sobie sprawę, że poczuwa się on do odpowiedzialności nie tylko za Kościół, ale za losy całej ludzkości. Tak było od początku i do końca. Oczywiście, Jan Paweł II musiał się uczyć świata, poznawać z bliska jego problemy na wszystkich kontynentach, ale – jak wiemy – był pojętym uczniem. Wyrósł na prawdziwego duchowego przywódcę świata”. Papieski sekretarz wymienił obszary, które, dzięki posłuszeństwu Świętego Papieża, zmieniły swoje oblicze. Wśród nich znajdują się: polityka, nauka i kultura, młodzież, praca, cierpienie, miłosierdzie i świętość. Ojciec Święty wniósł niepodważalny wkład w upadek systemu komunistycznego w swojej ojczyźnie i w krajach Europy Wschodniej – „Dysponował natomiast słowem prawdy o człowieku, stworzonym przez Boga i powo-

lanym do życia w Bogu na wieki. Nie proponował rewolucji, lecz powrót do prawdy i nawrócenie sumień [...]. Ikoną strajku w Stoczni Gdańskiej im. Lenina w 1980 r. był widok robotników modlących się na kolanach, uczestniczących we mszy św., spowiadających się, a przy nich wizerunek Matki Boskiej Częstochowskiej i duża fotografia Ojca św.". Kardynał przypomniał, że Jan Paweł II miał łatwość w nawiązywaniu kontaktów, a szczególnie bliski był mu świat nauki i kultury – „Jan Paweł II przeszedł do historii jako autor encykliki *Fides et ratio*, w której w sposób mistrzowski starał się uporządkować świat pojęć i wzajemnych relacji między wiarą i rozumem, wychodząc w ten sposób – w imieniu Kościoła – na spotkanie ludzi ceniących rozum i prawdę, zaangażowanych w poszukiwania naukowe w różnych obszarach pracy intelektualnej. Już na samym początku encykliki ujawnił swoje spojrzenie i przekonanie o wzajemnej więzi między rozumem i wiarą”. Papież Polak pociągał za sobą młodzież. Trafiał do ich serc swoją wiarą, autentycznością i tym, że ustawiał im wysoko poprzeczkę – „Potężne dzieło ewangelizacyjne, jakim jest każdorazowy Światowy Dzień Młodzieży, jest jedną z najlepszych inicjatyw apostołskich Jana Pawła II. Dlatego dwa lata temu był on tak bardzo obecny w Krakowie w sercach, w modlitwie i radości młodych ludzi, którzy chcieli spotkać się w jego Ojczyźnie”. Jan Paweł II uwrażliwił Kościół na sprawy pracy i zbliżył ją do Chrystusa i Jego Ewangelii. Przez swoje cierpienie i słabość, jakie ukazywał na oczach świata, przywrócił godność i nadzieję wszystkim chorym i cierpiącym. Papież dostrzegał ból i zagubienie człowieka, dlatego głosił światu Boże miłosierdzie – „Miłosierdzie Boga ma budzić ludzkie miłosierdzie, jako dopełnienie sprawiedliwości. Taką drogę miłosiernej miłości wskazywał Jan Paweł II. Taka droga zmienia świat”.

Kończąc wykład, kardynał powrócił do początkowego pytania i potwierdził, że Jan Paweł II zmienił i nadal zmienia oblicze świata.

Kard. Angelo Bagnasco, arcybiskup metropolita Genui, przewodniczący Rady Konferencji Episkopatów Europy, w wykładzie *Duszpasterska miłość korzeniem kapłańskiej tożsamości i odpowiedzią na współczesne wyzwania* mówił o zadaniach, jakie stoją przed kapłanami. Swoje rozważania oparł na adhortacji Jana Pawła II *Pastores dabo vobis*. Zaznaczył, że współczesny świat dotknął sekularyzm – „wyrafinowana forma ateizmu praktycznego”, i przekonywał, że podtrzymywanie wiary jest jednym z najważniejszych duszpasterskich obowiązków – „Jeżeli wiara słabnie, chrześcijańskie życie staje się nieplodnym i ciężącym moralizmem, a Kościół sam siebie zatracza, zamienia się w coś innego, w filantropijną biurokrację [...], każde duszpasterstwo albo znajdzie swój fundament w doktrynie, albo pójdzie za sugestiami chwili”.

Arcybiskup Genui przekonywał, że wiara nie może się wypalić, ponieważ Chrystus zmartwychwstał i zesłał na nas swojego Ducha, a na dzień ludzkiego serca mieszka tęsknota za nieskończonością. Prelegent opisał również kapłańską tożsamość, która powinna polegać na przeby-

waniu z Jezusem – „Kapłańska tożsamość jest rzeczywistością relacyjną, to znaczy w relacji z Chrystusem, Dobrym Pasterzem”. Przebywanie z Jezusem nie polega na uczeniu się zasad, kryteriów i praw, ale jest wewnętrznym kształtowaniem. Arcybiskup przestrzegał przed niewłaściwą motywacją podjęcia kapłańskiej drogi. Jest nią realizacja własnych talentów i aspiracji, a powołanie to kwestia miłości – dar dla innych, niezależnie od tego, czy zostanie odwzajemniony – „Kryterium pasterskiej miłości nie jest akceptacja ze strony innych, ale wierność depozytowi wiary, strzeżonemu w Kościele. Prawda o Bogu to miłość, a miłość to pragnąć dobra dla drugiego człowieka [...]. Nasze czasy wymagają szczególnego aktu pasterskiej miłości: wzbudzania najbardziej radykalnych pytań, które mogą być uśpione w sumieniu, ale nie mogą zostać zabite”.

Na zakończenie kard. Bagnasco zauważył, że serce człowieka odczuwa tęsknotę za sprawami wyższymi i szlachetniejszymi, a właśnie o nich mówi Ewangelia, której sługami są kapłani – „Kapłani nie są ludźmi przeszłości, ale pasterzami przyszłości, a wspólnoty chrześcijańskie, ze swoimi problemami, nie chylą się ku zachodowi, lecz promieniują obiecującym światłem wschodzącego słońca”.

Prof. Carl Anderson w prelekcji *Nikomiu nie godzi się trwać w beczynności* mówił o aktualnej roli świeckich katolików w Kościele i w świecie – „Podstawowym przesłaniem całego pontyfikatu Jana Pawła II było pytanie: «Dlaczego trwasz w beczynności? Nie bądź tylko widzem. Przyłącz się do mnie!»”. Prelegent przekonywał, że w dzisiejszych czasach laikat pełni niezastąpioną rolę w misji ewangelizacyjnej.

Kard. Stanisław Ryłko, archiprezbiter bazyliki Santa Maria Maggiore w Rzymie, w wykładzie Światowe Dni Młodzieży jako wkład św. Jana Pawła II w chrześcijańską formację młodych z całą mocą mówił, że charyzmat Jana Pawła II najpełniej wyraził się w Światowych Dniach Młodzieży – „Światowe Dni Młodzieży stały się prawdziwymi laboratoriami wiary młodej, radosnej i pełnej entuzjazmu misyjnego”. Kardynał przekonywał, że Jan Paweł II zaufał młodym ludziom i w ich ręce złożył przyszły los Kościoła. Przez cały swój długi pontyfikat był wymagającym przyjacielem młodzieży, a troska o ich dobro stanowiła kluczowy element jego pasterzowania – „W czasach nieufności wobec młodego pokolenia miał odwagę zdecydowanie na nich postawić. W kontekście współczesnej kultury, która spycha wiarę do sfery prywatności, Ojciec św. miał odwagę postawić na wielkie zgromadzenia młodych, które stały się ogromnym doświadczeniem powszechności Kościoła i wspólnoty wiary”. Dodał też, że papież patrzył na młode pokolenie z perspektywy planu Boga, widząc w nim niezastąpionych apostołów nowej ewangelizacji. Skupił się również na papieskiej wizji wychowania, podkreślając, że jest to dwustronna relacja. Prawdziwy autorytet potwierdza się w bliskości z młodymi i opiera się na towarzyszeniu. Na zakończenie kardynał życzył, aby młodzi ludzie podjęli duchowe dziedzictwo Świętego Papieża – „Przygoda wiary młodych trwa nieprzerwanie i przynosi kolejne owoce. Światowe Dni Młodzieży nie przestają fascynować i przyciągać. Życzę,

aby pokolenie ŚDM rośło w liczbę i podejmowało twórczo dziedzictwo Jana Pawła II”.

Kard. Angelo Scola, emerytowany arcybiskup Mediolanu, który nie mógł przybyć osobiście na konferencję, przekazał wykład *Ciągłość nauczania i św. Jana Pawła II, i papieża Franciszka o Kościele Ubogich*, w którym podkreślił, że zarówno Papież Polak, jak i Ojciec św. Franciszek głoszą Chrystusa jako istotę Ewangelii, a także niestrudzenie bronią ludzkiej godności – „Jan Paweł II i papież Franciszek wzywają nas, abyśmy tworzyli Kościół ubogi dla ubogich, za przykład biorąc tajemnicę Chrystusa, dla dobra ludzi.

Prof. George Weigel w nagranej w formie filmu prelekcji „*Veritas splendor*”: *Dar dla Kościoła i świata* dowodził, że papieska encyklika *Veritas splendor* nie jest adresowana

wyłącznie do Kościoła, ale jest propozycją Kościoła dla wolnego społeczeństwa.

Prof. dr hab. Wojciech Nowak skupił się na aktualności papieskiej wizji kultury i nauki wobec zagrożeń transhumanizmu. Zwrócił uwagę na zaburzenia komunikacji pomiędzy młodymi ludźmi, którzy, zamiast rozwijać relacje, wpatrują się w ekrany swoich smartfonów. Pytał, czy technika będzie w stanie zastąpić człowieka w myśleniu, a on sam nie zwróci się w stronę nieetycznego wykorzystywania swojej wiedzy i umiejętności? Zacytował słowa Jana Pawła II, który mówił, że w dobie intensywnego rozwoju techniki człowiek musi bronić prawdy o sobie samym.

O. dr Krzysztof Wieliczko, administrator Fundacji Jana Pawła II, podkreślał, że misją fundacji jest kontynuacja na-

uczania Papieża Polaka – „Niezwykłość Fundacji Jana Pawła II polega nie tylko na tym, że skupia się ona na wymiarze stypendialnym, ale również na rozwoju życia religijnego i kulturalnego”.

Ks. prof. dr hab. Wojciech Zyzak, rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, podsumowując konferencję, zaznaczył, że Jan Paweł II realizował „literę i ducha”

Soboru Watykańskiego II – „Wymiar komunijny i dialogiczny nauczania Jana Pawła II jest wpisany w DNA trzech instytucji, które są organizatorami dzisiejszej konferencji. Jest to Archidiecezja Krakowska reprezentowana przez metropolię krakowskiego Marka Jędraszewskiego, Instytut Dialogu Międzykulturowego i Uniwersytet Papieski [...]”.

Konferencja 100-lecie niepodległości – wiek filozofii chrześcijańskiej w Polsce

tekst: Kamil Trombik

zdjęcia: Justyna Kastelik

W 2018 r. świętowaliśmy setną rocznicę odzyskania niepodległości. Z tej okazji Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie wraz z Fundacją im. Świętej Królowej Jadwigi dla UPJPII zorganizował w dniach 23–24 października 2018 r. ogólnopolską konferencję naukową *100-lecie niepodległości – wiek filozofii chrześcijańskiej w Polsce*, podczas której stawiano pytania o specyfikę i znaczenie polskiej filozofii chrześcijańskiej, rozwijającej się w cieniu bolesnych wydarzeń historyczno-politycznych minionego stulecia.

Na przestrzeni ostatnich stu lat filozofia chrześcijańska odegrała istotną rolę w podtrzymywaniu tożsamości obywateli, była także kluczowym czynnikiem kształtującym naszą kulturę. Sprzyjała również rozwojowi polskiej humanistyki i badaniom o charakterze interdyscyplinarnym. Działo się tak mimo narodzin systemów totalitarnych, wybuchu II wojny światowej i przymusowej ateizacji kultury polskiej po roku 1945. Organizowana konferencja służyła zarówno upamiętnieniu, jak i rozwijaniu dalszych badań nad spuścizną chrześcijańskiej filozofii w Polsce. Należy podkreślić, że filozofowie katolicy na przestrzeni ostatnich stu lat – zainspirowani między innymi Soborem Watykańskim II – rozwijali często filozofię otwartą na współczesne kierunki intelektualne, takie jak fenomenologia, filozofia dialogu, hermeneutyka, egzystencjalizm, filozofia analityczna. Usiłowali w ten sposób stworzyć płaszczyznę dialogu ze światem współczesnym, otwierając się na pytania egzystencjalne człowieka. Chrześcijańscy uczeni rozwijali także filozofię uprawianą w kontekście nauk matematyczno-przyrodniczych, wychodząc poza wąski, scjentystyczny paradygmat nauki, z którego wyklucza się metafizykę, degradując ją do dyscypliny niespełniającej kryteriów racjonalnego poznania.

Dominującą rolę na polu filozofii chrześcijańskiej w Polsce odegrali uczeni z trzech głównych ośrodków: warszawskiego, lubelskiego i krakowskiego. Mimo różnic w podejściu do uprawiania filozofii łączyło ich przekonanie, że inspiracja chrześcijańska stanowi istotny składnik refleksji o Bogu, człowieku i otaczającym nas świecie. Konferencja *100-lecie niepodległości – wiek filozofii chrześcijańskiej w Polsce*

zgrupowała przy ul. Bernardyńskiej 3 wielu znakomitych uczonych z ośrodków naukowych z całego kraju, co świadczy o tym, że oddziaływanie chrześcijańskiej refleksji filozoficznej staje się widoczne już poza lokalnymi środowiskami.

Obrady poprzedziło wystąpienie głównego organizatora konferencji, dziekana Wydziału Filozoficznego UPJPII ks. dr. hab. Jarosława Jagiełły. W trakcie dwóch dni konferencji wygłoszono następujące wykłady plenarne:

Metafizyka we współczesnej filozofii polskiej – nurty, problemy, metody, funkcje (T. Duma, KUL), *Filozofia przyrody w Polsce w okresie powojennym* (J. Mączka, UPJPII), *21 Postulatów Gdańskich a chrześcijańska myśl społeczno-polityczna* (A. Bobko, UR), *Epistemologia w polskiej filozofii chrześcijańskiej w XX wieku*. Nurty, badania, perspektywy (P. Duchliński, AIK), *Chrześcijańska filozofia człowieka w Polsce wobec wyzwań XX wieku* (P. Mazur, AIK), *Nova et vetera. Uwagi o poszukiwaniach kształtu etyki chrześcijańskiej przez polskich myślicieli w 100-lecie odzyskania niepodległości* (K. Stachewicz, UAM), *Historia polskiej filozofii chrześcijańskiej XX wieku* (M. Urban, UPJPII).

W ramach sesji plenarnych wygłoszono następujące referaty:

Ks. Józef Tischner: metafizyka człowieka (J. Jagiełło, UPJPII), *Krytyka totalitaryzmów w pismach krakowskich humanistów katolickich lat 1918–1939* (J. Kostkiewicz, UJ), *Poznawcza funkcja sztuki w ujęciu Jana Pawła II* (M. Kowalczyk, AIK), *Władysław Stróżewski – droga poza filozofię* (M. Baranowska, ZNH AM), *O metafizyce Karola Tarnowskiego* (W. Zalewski, UPJPII), *Oddziaływanie myśli E. Gilsona na filozofię powojenną w Polsce* (M. Zembrzusi, UKSW), *Język etyki chrześcijańskiej. Definiowanie pojęć etycznych na przykładzie koncepcji ks. prof. Tadeusza Ślipki* (K. Rozmarynowska, UKSW), *Filozofia Józefa Tischnera: dopełnienie czy wyzwanie wobec liberalizmu?* (A. Borowicz, WSAiB), *Metafizyczny wymiar filozofii tomistycznej w Polsce* (K. Mikucki, ITJB), *Przejście od prawdy do wolności – analiza w kontekście listu T. Stycznia do gen. W. Jaruzelskiego* (A. Waleszczyński, UKSW), *Mieczysława A. Krąpca koncepcja filozofii kultury* (W. Daszkiewicz, KUL), „A my ma-

my Kolbego”. *Polskie myślenie religijne wobec Auschwitz* (J. Barcik, UPJPII), *Jan Andrzej Kłoczowski – filozofia wobec wydarzenia religii* (G. Chrzanowski, UPJPII), *Główne nurty dyskusji wokół teorii ewolucji w pracach polskich neoscholastyków przed II wojną światową* (P. Polak, UPJPII), *Naturalistyczna filozofia przyrody w kontekście nauk matematyczno-przyrodniczych* (K. Śleziński, UŚ), *Koło Krakowskie – myśliciele waleczni* (Z. Wolak, UPJPII), *Cud i przypadek – pogodzone bliźniaki?* (A. Świeżyński, UKSW), *Teologia naturalna Józefa Życińskiego* (M. Hołda, UPJPII), *Czesława Białobrzeskiego wizja relacji między nauką a religią* (Ł. Mściślawski, PWr), *Michał Heller – człowiek dialogu* (P. Przybył, UPJPII), *Jak rozumieć zło XX wieku? Ocena marksizmu i komunizmu w twórczości filozoficznej Józefa Marii Bocheńskiego i Tadeusza Ślipki* (A. Kobyliński, UKSW), *Semantyka dyskursu religijnego w ujęciu Józefa M. Bocheńskiego* (K. Jaworski, USz), *Między filozofią a religią. Apologetyka w polskiej neoscholastyce początku XX stulecia* (R. Charzyński, KUL), *Jacek Woroniecki OP jako wychowawca i tomista wobec zagadnień społecznych* (J. Grzybowski, UKSW), *Humanizm chrześcijański a etyka ks. Ślipki* (E. Podrez, UKSW), *Prawa człowieka jako fundament*

uniwersalnej bioetyki – ks. prof. Wojciech Bołoz (J. Meller, UKSW), *Czy Karol Wojtyła więcej powiedział o człowieku językiem filozofii czy literatury?* (A. Karoń-Ostrowska, AIK).

Wygłoszono łącznie 34 referaty ukazujące specyfikę i oryginalność polskiej filozofii inspirowanej chrześcijaństwem. Realizacja tak bogatego programu konferencji była przede wszystkim zasługą organizatorów, tj. pracowników Katedry Filozofii Człowieka, Katedry Historii i Filozofii Nauki oraz Katedry Historii Filozofii Nowożytnej i Współczesnej Wydziału Filozoficznego UPJPII w Krakowie. Wydarzenie zostało objęte Patronatem Honorowym Księdza Arcybiskupa Marka Jędraszewskiego oraz Patronatem Narodowym Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy w Stulecie Odzyskania Niepodległości.

Konferencja *100-lecie niepodległości – wiek filozofii chrześcijańskiej w Polsce* okazała się bardzo udanym przedsięwzięciem, pokazując przy okazji, jak wielki potencjał badawczy tkwi w obszarze historii filozofii polskiej. Wypada mieć nadzieję, że w środowisku naukowym pojawi się więcej podobnych inicjatyw, nastawionych na rozwijanie badań nad rodzimą kulturą intelektualną, której filozofia jest nieodzownym składnikiem.

XI Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Duchowość i przestrzeń w kontekście Camino de Santiago*

tekst i zdjęcia: Franciszek Mróz

Konferencja zorganizowana 20 października 2018 r. w auli Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie (przy ul. Bernardyńskiej 3) była kolejnym spotkaniem poświęconym problematyce genezy i funkcjonowania Drogi św. Jakuba, duchowości szlaku oraz kultu Jakuba Starszego Apostoła w Polsce i na świecie. Szlak pielgrzymkowy do Santiago de Compostela rozwija się bardzo dynamicznie w naszym kraju. Sieć polskich odcinków Camino de Santiago wynosi obecnie już ponad 7 tys. km. Podobnie jak w przypadku wcześniejszych konferencji spotkanie było także okazją do wymiany doświadczeń oraz dyskusji na temat funkcjonowania oznakowanych odcinków Szlaku Jakubowego w Polsce.

W konferencji udział wzięło 85 osób, w tym pracownicy naukowcy reprezentujący zagraniczne (Hiszpania, Węgry i Słowacja) i krajowe ośrodki naukowe, a także przedstawiciele bractw i parafii św. Jakuba w Polsce oraz członkowie organizacji i stowarzyszeń zajmujących się m.in. promocją ruchu pielgrzymkowego do Santiago de Compostela.

W imieniu Komitetu Organizacyjnego zgromadzonych na konferencji powitali: ks. kan. Ryszard Honkisz – kustosz Sanktuarium Diecezjalnego św. Jakuba w Więclawicach Starych oraz dr Franciszek Mróz. Konferencję otworzył ks. prof. dr hab. Józef Stala – prorektor ds. potencjału naukowego i współpracy międzynarodowej UPJPII w Krakowie.

Ks. prorektor przypomniał uczestnikom konferencji, że Uniwersytet Papieski posiada tzw. Akademycką Akredytację Jakubową i jest włączony do Campus Stellae – projektu łączącego młodzież studencką oraz pracowników naukowo-dydaktycznych szkół wyższych z ideą pielgrzymowania – wędrówek po Drodze św. Jakuba.

Podczas uroczystego otwarcia konferencji przemówienia wygłosili także: ks. bp Krzysztof Zadarko, Fernando Martínez-Vara de Rey de Irezabal – dyrektor Instytutu Cervantesa w Krakowie, dr hab. Jacek Szymańda – z-ca dyrektora Instytutu Geografii Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie oraz ks. dr hab. Piotr Roszak – prodziekan ds. nauki Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

W sesji plenarnej prowadzonej przez dr hab. Elżbietę Bilską-Wodecką z Instytutu Geografii i Gospodarki Przestrzennej UJ wygłoszono trzy referaty. Prof. Enrique Alarcon (Universidad de Navarra) w referacie pt. *Paleochrześcijańskie świadectwo o Wniebowzięciu Najświętszej Maryi Panny w Grobie Apostolskim w Santiago de Compostela* przedstawił wyniki kolejnych odkryć w grobie św. Jakuba w Santiago de Compostela. Ks. Elisardo Temperán Villaverde, kanclerz Kurii Metropolitalnej w Santiago de Compostela, zwrócił uwagę, że pielgrzymka Drogą św. Jakuba daje Kościołowi nową możliwość podejmowania inicjatyw duszpasterskich

i ewangelizacyjnych oraz że „Camino oznacza możliwość odnalezienia siebie samego na szlaku, tj. w trakcie dynamicznej pielgrzymki, podczas której nie obędzie się bez ludzkiej gościnności i otwarcia na drugiego człowieka”. Ks. dr hab. Piotr Roszak przedstawił referat pt. *Nie ma chwaty bez bólu? Sacrum a przestrzeń i czas z perspektywy Camino de Santiago*. Ks. Roszak podkreślił, że w filozofii i teologii pojawiają się nowe koncepcje sacrum, które nie tyle kładą nacisk na „przestrzeń” (jak było do tej pory), co na „czas”, ale jednocześnie geograficzne badania nad powstającymi sanktuariami (i socjologiczne obserwacje potwierdzające ich popularność) pokazują, że ich powstawanie to nie jedynie chwilowa moda religijna, ale znacząca tendencja duchowa.

W drugiej sesji referatowej, którą poprowadziła dr Agnieszka Brzezińska z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, wygłoszono 6 referatów: dr hab. Wojciech Mruk z Instytutu Historii UJ (*Margery Kempe – mistyczka i pątniczka*), dk. prof. dr hab. Waldemar Rozynkowski z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (*Ślady jakubowe w Pakości – o odkrywaniu dziedzictwa chrześcijańskiego*), dr Waldemar Hass z Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Głogowie (*O przedstawieniach „Męczeńskiej śmierci św. Jakuba Starszego Apostoła” w sztuce [XV–XIX w.] – spojrzenie historyczno-teologiczne*), ks. mgr Jakub Kuchta z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II (*Postać św. Jakuba Apostoła w wybranych przykładach polskiego przepowiadania*), mgr Barbara Karpała – dyrektor Schola Cantorum Cracoviensis (*Muzyczne ślady średniowiecza na Camino de Santiago. Cz. 2. Głosy klasztorów w regionach La Rioja i Kastylia – León*) oraz dr Franciszek Mróz

i dr Łukasz Mróz (*Sanktuaria św. Jakuba Starszego Apostoła w przestrzeni sakralnej Polski*).

Trzecią sesję referatową poprowadził ks. prof. dr hab. Maciej Ostrowski z UPJPII, a referaty wygłoszone w jej trakcie dotyczyły refleksji nad Camino de Santiago: jaką rolę odgrywa doświadczenie przestrzeni w kształtowaniu duchowości pielgrzymiej. Były to prezentacje mgr Bogny Matuszewskiej-Sulima z Instytutu Geografii i Gospodarki Przestrzennej UJ (*Duchowy wymiar Camino de Santiago w XXI wieku. Inicjatywy duszpasterskie*), mgr Bereniki Serczyńskiej z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (*Abraham czy Odyseusz – odkrywanie istoty pielgrzymowania*), mgr Magdaleny Goik z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (*Ciemna strona Drogi – o kryzysach duchowych w relacjach pielgrzymów pielgrzymujących do Santiago de Compostela*), mgr Kamili Paślawskiej z Konfraterni Świętego Apostoła Jakuba Starszego przy Katedrze Polowej Wojska Polskiego w Warszawie (*Duchowość Drogi, czyli... Święty Ignacy, módl się za nami!*), mgr. Pawła Śliwińskiego z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (*Dobrzyńsko-Kujawska Droga św. Jakuba – od koncepcji do realizacji*) oraz dr. Pawła Plichy z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie (*Camino de Santiago w przestrzeni wirtualnej – wybrane aspekty internetowych materiałów polskojęzycznych*).

Bardzo cennym punktem programu konferencji była sesja panelowa *Parafie pw. św. Jakuba w Polsce: dziedzictwo i wyzwania duszpasterskie*, którą poprowadził dk. prof. dr hab. Waldemar Rozynkowski. Duszpasterskimi i organizacyjnymi doświadczeniami w pracy w parafiach przy Drodze św. Jakuba podzielili się: ks. Józef Drabik

– kustosz sanktuarium św. Jakuba w Brzesku, ks. Ryszard Honkisz – kustosz sanktuarium św. Jakuba w Więclawicach Starych, ks. Wojciecha Kiedrowicz – proboszcz parafii pw. św. Jakuba w Toruniu, ks. Marek Kurzawa – proboszcz parafii pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Lubaniu oraz ks. Andrzej Loranc – kustosz sanktuarium św. Jakuba w Szczyrku. W generalnej dyskusji uczestnicy konferencji podkreślali konieczność dalszych badań naukowych związanych z kultem św. Jakuba, lepszej koordynacji Drogi św. Jakuba i troski duszpasterskiej nad pielgrzymami wędrującymi do grobu św. Jakuba.

Organizatorów konferencji cieszy sukces organizacyjny i naukowy konferencji – rekordowa liczba uczestników oraz wysoki poziom merytoryczny referatów.

Po oficjalnym zakończeniu konferencji uczestnicy spotkania udali się do Sanktuarium Diecezjalnego św. Jakuba w Więclawicach Starych, gdzie została odprawiona Jubileuszowa Msza św. w 10. rocznicę otwarcia Małopolskiej Drogi św. Jakuba. Uroczystej Eucharystii przewodniczył i homilię wygłosił ks. biskup Krzysztof Zadarko – przewodniczący Rady Konferencji Episkopatu Polski ds. Migracji, Turystyki i Pielgrzymek. Z kolei następnego dnia, w niedzielę 21 października 2018 r., uczestnicy konferencji wzięli

udział w Międzynarodowym Spotkaniu Pielgrzymów na Drodze św. Jakuba – pielgrzymując Camino de Santiago z Wieliczki do kaplicy św. Jakuba w sanktuarium św. Jana Pawła II w Krakowie.

Warto jeszcze zaznaczyć, że większość wygłoszonych referatów została opublikowana w pracy pt. *Duchowość i przestrzeń w kontekście Camino de Santiago* pod redakcją ks. Piotra Roszaka, Franciszka Mroza i Łukasza Mroza, wydanej przez Wydawnictwo „Czuwajmy”.

Organizatorami konferencji byli: Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie, Instytut Geografii Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Wydział Teologiczny Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polskie Towarzystwo Geograficzne – Komisja Geografii Religii, Urząd Gminy w Michałowicach oraz Bractwo św. Jakuba Starszego Apostoła w Więclawicach Starych.

Konferencja zorganizowana została w ramach obchodów Jubileuszu 100-lecia Polskiego Towarzystwa Geograficznego – Roku Polskiej Geografii 2018 pod Patronatem Narodowym Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy w Stulecie Odzyskania Niepodległości.

IX Międzynarodowe Sympozjum Liturgiczne „Ad Fontes Liturgicos” – W służbie tradycji i odnowy liturgicznej. 50 lat Instytutu Liturgicznego w Krakowie

obraz: Martwa natura, 2016, 75 x 150 cm, Katarzyna Makiela-Organisty

Instytut Liturgiczny UPJPII w Krakowie we współpracy z Ukraińskim Uniwersytetem Katolickim we Lwowie (Ukraina), Greckokatolickim Wydziałem Teologicznym Uniwersytetu Preszowskiego w Preszowie (Słowacja) oraz Greckokatolickim Instytutem Teologicznym Świętego Atanazego w Nyíregyháza (Węgry) zorganizował sympozjum naukowe „Ad Fontes Liturgicos” poświęcone 50-le-

ciu Instytutu Liturgicznego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II. W sympozjum wzięło udział 22 przedstawiciele liturgicznych ośrodków badawczych z 10 krajów Europy. Prelegenci przedstawili historię tych ośrodków, osiągnięcia naukowe, tematy, nad którymi obecnie pracują, oraz plany przyszłych badań naukowych w dziedzinie liturgii.

Słowo prorektora, prof. UPJPII, ks. dr. hab. Roberta Tyrały na otwarcie jubileuszowego IX Międzynarodowego Sympozjum Liturgicznego:

Na fali odnowy liturgicznej w 1966 r. rozpoczęło swoje działania na terenie archidiecezji krakowskiej Studium Liturgiczne z o. Franciszkiem Małaczyńskim. Po powrocie ze studiów rzymskich – w 1968 r. – ks. Wacława Świerzawskiego możliwym było utworzenie na bazie owego studium Instytutu Liturgicznego. Od samego też początku kościół św. Marka stał się miejscem centralnym dla Instytutu – dokładnie tak jak w soborowej reformie ołtarz w świątyni. Tam koncentrowało się życie tej nowej struktury duchowo-naukowej. Znamienne, że dzisiaj jest to nasz kościół uniwersytecki. Tak też dla całej naszej społeczności postawiony został dobry fundament. 23 września 1968 r., która to data uważana jest za datę powstania Instytutu, kard. Karol Wojtyła pisze do ks. Świerzawskiego: „Powierzam ks. doktorowi zorganizowanie Studium Przywydziałowego, a zarazem Ośrodka Liturgicznego w Krakowie”. Następnie już po wstępnej organizacji w dniu 8 października 1968 r., w kolegiacie św. Anny miała miejsce uroczysta liturgia, której przewodniczył bp Jan Pietraszko, a homilię wygłosił o. Franciszek Małaczyński. Po niej w Kordelianum w imieniu kard. Wojtyły przemówił bp Julian Groblicki, a ks. dr Świerzawski wygłosił wykład inauguracyjny. I tak wszystko się zaczęło! Iluż było wyjątkowych pedagogów, którzy nauczali w tej akademickiej wspólnotce, by obok już wymienionych wspomnieć ks. prof. Stefana

Koperka, drugiego dyrektora Instytutu (i pozwolę sobie na prywatę: mojego wspaniałego Mistrza i Promotora pracy doktorskiej). Przypomnijmy powstanie sekcji muzycznej od 1974 r. z Marianem Machurą (od 2008 r. funkcjonującej już jako Międzyuczelniany Instytut Muzyki Kościelnej w Krakowie) i sekcji sztuki od 1976 r. z ks. Marianem Zieleniakiem (od 2008 r. działającej jako Instytut Sztuki i Kultury w Krakowie). Iluż było i jest absolwentów naszego Instytutu, by wspomnieć chociażby tych, którzy dzisiaj zasiadają na sali, wspaniałych liturgistów, muzyków, historyków sztuki, homiletów, ale i tych, co w duszpasterstwie archidiecezji krakowskiej, i przecież nie tylko, wprowadzali odnowę liturgiczną. Jak wiele jest też wspaniałych publikacji i naukowych dyskusji dotyczących soborowej reformy. Niewątpliwie *aggiornamento* – także dzięki tym 50 latom Instytutu – dotarło do Krakowa i Polski.

Dobrze, że nie zatrzymujecie się jedynie na historii, choć bez niej nie zrozumiemy przecież tego, co przed nami. Chcecie mówić o teraźniejszości i przyszłości. I to nie tylko w Krakowie, ale także w innych europejskich ośrodkach liturgicznych. Jakże w dzisiejszej sytuacji Kościoła jest to ważne – powrót do źródeł, do liturgii. Bowiem jeśli obserwując proces laicyzacji, już przecież nie tylko w Europie i świecie, ale także w Polsce, widzimy jeszcze większy sens dotarcia ze zrozumieniem i jakością sprawowania najważniejszego dzieła Kościoła, jakim jest liturgia. A skoro jest ona źródłem i szczytem Jego życia, powinna mieć swoje najważniejsze w Nim miejsce. Dobre fundamenty Instytutu Liturgicznego, postawione 50 lat temu w Krakowie, dają ważną podstawę do tego, by dzisiaj także głos naukowy i duszpasterski tej wspólnoty akademickiej był słyszany. Tego życzę trzeciemu dyrektorowi Instytutu ks. prof. Wiesławowi Przyczynie oraz całemu wyjątkowemu gronu naukowców i duszpasterzy naszej akademickiej i wyróżniającej się jednostki, jaką jest Instytut Liturgiczny, któremu życzę kolejnych co najmniej 50 lat!

Szanowni Goście i Przyjaciele zarazem Instytutów Liturgicznych z Europy! W imieniu Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II dziękuję, że jesteście dzisiaj razem z nami, aby świętować 50-lecie Instytutu Liturgicznego w Krakowie. Dzieło kard. Karola Wojtyły, bp. Wacława Świerżawskiego i tylu innych wspaniałych ludzi, jest dla naszego Uniwersytetu niezwykle ważną i żywą częścią. Powstały w 1968 r. Instytut, na fali odnowy liturgicznej po Soborze Watykańskim II, był Opatrznościowym dziełem Boga i ludzi. Może właśnie dlatego nadal, po tylu latach istnienia, jest odważny w wytyczaniu dróg liturgicznego życia Kościoła w Krakowie i w Polsce. Dobrze, że dyskutujecie nie tylko o przeszłości, ale z ufnością patrzycie w przyszłość. Jestem przekonany, że ona rysuje się wspaniale. Dziękuję za Waszą obecność i ukazanie przyszłości liturgicznej rzeczywistości. A sama liturgia, jako źródło i szczyt życia Kościoła, nadal pozostaje Jego najważniejszym dziełem. Bowiem oddawanie chwały Bogu i uświęcenie człowieka nieustannie jest największą troską Kościoła, a w nim i naszego Uniwersytetu.

Sprawozdanie z międzynarodowej konferencji *The Strong Family as the Foundation of a Healthy Society*

tekst: Elżbieta Osewska

zdjęcia: Tomasz Książ

W dniach 22 i 23 października 2018 r. w Bibliotece Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie odbyła się międzynarodowa konferencja *The Strong Family as the Foundation of a Healthy Society (Mocna rodzina fundamentem zdrowego społeczeństwa)*, która jest realizacją zadania finansowanego ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę: „Mocna rodzina fundamentem zdrowego społeczeństwa – konferencja i publikacja” (w ramach umowy nr 899/P-DUN/2018 z dnia 9 sierpnia 2018 r., ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę). Organizatorami konferencji był Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie oraz Polskie Stowarzyszenie Familiologiczne.

Współczesna rodzina podlega gwałtownym przeobrażeniom zarówno pod wpływem czynników zewnętrznych, jak i wewnętrznych przemian. Zmianom ulega struktura i funkcje rodziny. Jednocześnie rodzina pozostaje w relacji ze społeczeństwem i pełni wiele funkcji ważnych dla jego rozwoju, bowiem to w rodzinie rozpoczyna się proces przekazywania i przyswajania kultury, wartości, podstawowych norm i tradycji. Rodzina jest systemem modelowych zachowań społecznych, środowiskiem wdrażającym do ról rodzinnych i pozarodzinnych oraz szkołą postaw społecznych. Siła rodziny decyduje o zdrowiu i jakości społeczeństw. Prawidłowe funkcjonowanie społeczeństwa jest ściśle powiązane z funkcjonowaniem zdrowych, stabilnych i szczęśliwych rodzin, bowiem prawidłowo funkcjonująca

rodzina pozwala trwać podstawowym wartościom, przez co zachowuje spójność nie tylko systemu wartości, ale przede wszystkim systemów społecznych.

Ze względu na rolę, którą odgrywa rodzina, zarówno w życiu indywidualnego człowieka, jak i społeczeństwa, istniała potrzeba naukowej refleksji nad jej rzeczywistością. Podyktowana z jednej strony społeczną naturą człowieka, która realizuje się w rodzinie w sposób najpełniejszy, z drugiej zmiennością społeczno-kulturowych uwarunkowań istnienia i funkcjonowania rodziny. Niniejsza konferencja promuje i upowszechnia badania naukowe oraz wiedzę z zakresu nauk o rodzinie. Cele i efekty konferencji:

- pogłębienie świadomości tego, czym jest rodzina oraz jaka jest jej rola i znaczenie dla rozwoju społeczeństwa;
- promowanie wiedzy na temat zależności między silną rodziną a jakością społeczeństwa;
- upowszechnianie badań naukowych podejmowanych w ramach dyscypliny nauki o rodzinie zmierzających do ochrony i wzmocnienia środowiska rodzinnego;
- popularyzowanie badań i pogłębionej wiedzy: filozoficznej, teologicznej, psychologicznej, pedagogicznej, socjologicznej, prawnej oraz z zakresu nauk medycznych, podejmującej zagadnienia małżeństwa i rodziny;
- upowszechnianie wiedzy na temat rozpoznawania i przeciwdziałania trudnościom i kryzysom dotyczącym współczesną rodzinę;
- promowanie wiedzy na temat czynników budujących silną i szczęśliwą rodzinę;

- szukanie nowych form pracy i współpracy instytucji i środowisk działających na rzecz rodziny;
- konsultacje naukowe i wymiana doświadczeń wśród ekspertów z zakresu nauk o rodzinie i nauk społecznych;

Konferencję rozpoczął ks. prof. dr hab. Józef Stala, prorektor UPJPII, który przywitał gości oraz wprowadził w poruszane zagadnienia. Całość konferencji, pierwszego i drugiego dnia, moderowała prof. Elżbieta Osewska, prezes Polskiego Stowarzyszenia Familiologicznego, która także wygłosiła referat wprowadzający *What makes a family happy and strong?* Kolejne cztery referaty w języku angielskim, dotyczące terapii rodzinnej podejmowanej zwłaszcza z ofiarami agresji i przemocy rodzinnej, zostały przygotowane przez naukowców ze Słowenii (University of Ljubljana): prof. dr Christian Gostečnik (*Violence in the marital relationship*), prof. dr Barbara Simonič (*Emotional dynamic in the cycle of domestic violence*), dr Saša Poljak Lukek (*Why do I hit – the dynamics of physical punishment of children in the family*), prof. dr Tanja Repič Slavič (*Effectiveness and efficiency of relational family therapy with victims of sexual violence*). Z kolei przedstawiciele Słowacji podjęli kwestie związane z tworzeniem kultury małżeństwa i rodziny: doc. dr Pavol Tománek (St. Elisabeth University of Health and Social Work in Bratislava) – *Family and current social, legal measures for its members in the Slovak Republic*, dr Richard Kucharčík (Katolícka Univerzita v Ružomberku) – *Building a culture of marriages – anthropological and social arguments*. Natomiast ks. dr Mariusz Kuźniar (Czech Bishops' Conference, the Czech Republic) w referacie *The relationship between the family and society in the Czech Republic* podjął kwestie odniesień i zależności między rodziną a społeczeństwem na przykładzie Czech. W ostatnich dwóch referatach pierwszego dnia autorzy podjęli kwestię funkcji wychowawczej rodziny: prof. dr Herman Lombaerts (The

Catholic University of Leuven, Belgium) – *Home – School Cooperation*, dr Nadia Delicata (Malta University) – *The contemporary family in the digital culture*.

Po zakończeniu prezentacji konferencyjnych odbyło się Walne Zebranie Polskiego Stowarzyszenia Familiologicznego (kolejne w UPJPII), podczas którego dokonano także podsumowania pierwszego dnia konferencji.

Drugi dzień konferencji to przede wszystkim prezentacje młodych naukowców, doktorantów nauk o rodzinie Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie i Uniwersytetu Opolskiego, dopełnione referatami nauczycieli akademickich obydwu uczelni. Ks. prof. Paweł Landwójtowicz (UO) – *Praca z traumą relacyjną w terapii par*, dr Urszula Miernik (UO) – *Małoletnie macierzyństwo w kontekście polityki rodzinnej*, Anna Paneth (doktorantka, UPJPII) – *Działanie fundacji Rychwałd na rzecz rodziny*, dr Katarzyna Kutek-Sładek (UPJPII) – *Funkcjonowanie społeczno-zawodowe dorosłych osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin w Polsce*, Szymon Peterman (doktorant, UO) – *Antyspoleczne zachowania dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych przemocą domową*, Piotr Guzdek (doktorant, UO) – *Rodzina wobec pogrzebu dziecka zmarłego w poronieniu klinicznym*, ks. prof. Józef Stala (UPJPII) – *Rodzina jak środowisko wychowania do wartości*, Marzena Zięba (doktorantka, UPJPII) – *Zastosowanie zasady podwójnego skutku w rozeznawaniu decyzji o rozwodzie*.

Konferencja zaprezentowała rodzinę jako ważny łącznik między życiem prywatnym człowieka a publicznym, jako zwrotnik pokoleń, ale przede wszystkim podkreśliła zależność między silną, szczęśliwą, wydolną wychowawczą rodziną a stabilnym, trwałym i mocnym społeczeństwem. Podkreślono, że jeśli zależy nam na stabilności i rozwoju społeczeństwa, narodu, Kościoła to potrzebujemy wzmacniać współczesne rodziny.

Ogólnopolska konferencja naukowa *Pedagogiczna i pielęgniarska pasja Hanny Chrzanowskiej*

tekst: Elżbieta Osewska

zdjęcia: Maciej Banach /KAAFM/

W dniu 3 grudnia 2018 r. w Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie odbyła się ogólnopolska konferencja *Pedagogiczna i pielęgniarska pasja Hanny Chrzanowskiej*, zorganizowana przez Uniwersytet Papieski Jana Pawła II wraz z Krakowską Akademią im. A. F. Modrzewskiego w Krakowie. Konferencję otworzył rektor Krakowskiej Akademii prof. dr hab. Jerzy Malec, który krótko przypomniał osobę Hanny Chrzanowskiej i powitał uczestników konferencji. Pierwszą wystąpiła dr hab. Teresa Olearczyk, która w referacie *Uwarunkowania rodzinne i społeczne działalności pedagogicznej i pielęgniarskiej Hanny Chrzanowskiej* ukazała jej środowisko rodzinne, działalność filantropijną rodziny, jej wrażliwość i zainteresowania, które wpłynęły na jej zaangażowanie społeczne i oddanie na rzecz pacjentów. Następnie prorektor UPJPII w Krakowie ks. prof. dr hab. Józef Stala w swoim wykładzie *Podstawowe wartości: życie i zdrowie* zaprezentował hierarchię wartości, którą kierowała się Hanna Chrzanowska. Przypomniał również, że życie ludzkie jest wartością, którego ochrona ma ogromne znaczenie dla rozwoju całego społeczeństwa, a rezygnacja z poszanowania życia i zdrowia stanowi zagrożenie dla fundamentów funkcjonowania społeczeństwa. W zastępstwie prof. Zbigniewa Nęckiego, prodiakana Wydziału Psychologii i Nauk Humanistycznych

KA wystąpiła dr Anna Czerniak z tematem *Dlaczego ludzie pomagają innym?*, ukazując mechanizm prospołeczności w perspektywie psychologicznej.

W konferencji aktywnie uczestniczyły przedstawicielki kierunku pielęgniarstwo: dr Joanna Zalewska-Puchała, dr Anna Majda (Uniwersytet Jagielloński) – *Hanna Chrzanowska – nauczycielka pielęgniarstwa*, dr Grażyna Rogala Pawelczyk (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Sanoku) – *Nowoczesne pielęgniarstwo. Idea myśli Hanny Chrzanowskiej*, dr hab. Beata Dobrowolska (Uniwersytet Medyczny w Lublinie) – *Osoba „mistrza” w edukacji i praktyce zawodowej pielęgniarki. Na przykładzie życia i działalności Hanny Chrzanowskiej*. W swych referatach zaprezentowały Hannę Chrzanowską jako zaangażowaną, ofiarną, odpowiedzialną i twórczą pielęgniarkę, która propozycjami holistycznej opieki nad pacjentami wyprzedziła swoje czasy.

W konferencji na zaproszenie UPJPII udział brali również goście z Uniwersytetu w Lublinie: dr Sara Jerebic i dr Drago Jerebic z Wydziału Teologicznego oraz Metka Skubic i Tita Stanek Zidaric z Wydziału Nauk Medycznych. Państwo Jerebic przedstawili zagadnienie *The role of a nurse in identifying and acting in the field of sexual abuse*. Podejmowane badania wykazują, że wykorzystywanie seksualne jest głównym czynnikiem sprzyjającym rozwojowi psychopatolo-

gii, zaburzeń nastroju i odżywiania, samookaleczeń, samobójstw oraz wielu uzależnień. Może także być predyktorem wielu problemów zdrowotnych i chorób, stąd duże znaczenie pielęgniarki w jego rozpoznaniu i adekwatnym działaniu. Metka Skubic w wystąpieniu *The importance of intimate touch in clinical practice* w oparciu o zrealizowane badania jakościowe wykazała, że ciąża i poród są bardzo silnym przeżyciem dla kobiet, a wiele procedur medycznych sprawia, że kobiety czują niepokój, wstyd, zażenowanie, stąd potrzeba odpowiedniego przygotowania studentów medycyny, by rozumeli przeżycia kobiet i potrafili im pomóc. Położna Tita Stanek Zidaric podczas referatu *Reflection into action – Teaching ethics in midwife/nursing practice* zwróciła uwagę na konieczność nauczania etyki na wydziałach medycznych w nowy sposób, tak aby przyszłe pielęgniarki i położne nie tylko poznawały teorię etyki, ale by dokonywały refleksji nad swoim działaniem, podejmowały aktualne wyzwania oraz mądrze rozstrzygały dylematy etyczne. Pierwszą część konferencji moderowały: dr hab. Elżbieta Osewska, prof. PWSZ, oraz dr Grażyna Dębska.

Drugą część konferencji, którą prowadzili ks. prof. Józef Stala i dr hab. Teresa Olearczyk, rozpoczął ks. dr Kazimierz Kubik, prof. KA, duszpasterz pielęgniarek archidiecezji krakowskiej i KSPiP, tematem *Wychowanie do spotkania z chorym i cierpiącym w rozumieniu Hanny Chrzanowskiej*, zaś dr Piotr Wróbel z Krakowskiej Akademii podjął kwestię *Aksjologiczny wymiar myśli Hanny Chrzanowskiej – inspiracja dla współczesnej fizjoterapii*. Dr hab. Elżbieta Osewska, prof. PWSZ, ukazała ważny temat *Wrażliwość na potrzeby człowieka. Rodzina wobec choroby nowotworowej dziecka*. Choroba nowotworowa zmienia organizację życia całej rodziny, realizację jej funkcji oraz wpływa na jej życie codzienne. Przynosi tzw. „ból totalny” zarówno osobie chorej, jak i ogromnie obciąża fizycznie, psychicznie i duchowo wszystkich członków rodziny. Chore dziecko i jego bliscy potrzebują różnych form wsparcia, w tym szczególnie emo-

cjonalnego i informacyjnego.

Z kolei Izabela Ćwiertnia z Katolickiego Stowarzyszenia Pielęgniarek i Położnych ukazała *Dzieła pomocy człowiekowi zapoczątkowane przez bł. Hannę Chrzanowską*. W konferencji uczestniczyła także uczennica Hanny Chrzanowskiej, pani Helena Matoga, która pięknie opisała swoją nauczycielkę i mistrzynię. Z jej wspomnień wyłaniała się niezwykle silna osobowość, a zarazem skromna postać mądrze służąca wszystkim potrzebującym. Hanna Chrzanowska potrafiła zobaczyć potrzeby osób chorych, którzy często byli niedostrzegani przez społeczeństwo, dlatego starała się im zapewnić pomoc medyczną, psychologiczną i duchową. Dr Tadeusz Wardas, przewodniczący Katolickiego Stowarzyszenia Pielęgniarek i Położnych, wprowadził w okoliczności powstania filmu o Hannie Chrzanowskiej pt. *Świadectwo*. Zaprezentowany film doskonale uzupełnił wystąpienia konferencyjne, przywołał bowiem wypowiedzi osób, które spotkały się z błogosławioną pielęgniarką. Przypomniano, że inicjowała ona opiekę domową, pielęgniarstwo wspomagające, opiekę parafialną oraz zaczątki hospicjów. Hanna Chrzanowska odpowiedzialnie troszczyła się o chorych, ale aby im służyć, dbała także o swoją dojrzałość osobową i formację duchową.

W konferencji uczestniczyło około 200 osób – byli to teoretycy, praktycy, wykładowcy oraz młodzież akademicka. Podczas wykładów i przerw dyskutowano o Hannie Chrzanowskiej jako pielęgniarce i wychowawczyni, która dostrzegała całego człowieka jako osobę, a nie tylko chorobę, i pełna wrażliwości poszukiwała nowych rozwiązań służących choremu. Była nie tylko wzorem oddanej pielęgniarki, ale także ideałem pedagoga, dlatego odpowiedzialnie przygotowywała następne pokolenia pielęgniarek do służby chorym i cierpiącym. Konferencji towarzyszyła wystawa przygotowana przez Stowarzyszenie Pielęgniarek i Położnych prezentująca życie, działalność i proces beatyfikacji Hanny Chrzanowskiej.

„Biorę sobie ciebie za żonę/męża...”. Co dzisiaj mają na myśli narzeczeni? – jesienne sympozjum Wydziału Prawa Kanonicznego UPJPII w Krakowie

tekst: Mateusz Sajkowski

zdjęcia: Joanna Adamik /Archidiecezja Krakowska/

Dnia 15 listopada 2018 r. w auli Instytutu Teologicznego Księży Misjonarzy na krakowskim Stradomiu odbyło się coroczne sympozjum zorganizowane przez Wydział Prawa Kanonicznego UPJPII. Problematyka tegorocznych referatów oscylowała wokół kanonicznego materialnego prawa małżeńskiego, a myśl przewodnia została określona w temacie „Biorę sobie ciebie za żonę/męża...”. Co dzisiaj mają na myśli narzeczeni? Sesja naukowa wyraźnie wpisała się, poprzez poruszane zagadnienia – bliskie sercu i mi-

sji Patrona naszej uczelni, w obchodzoną w archidiecezji krakowskiej 40. rocznicę wyboru kard. Karola Wojtyły na Stolicę Piotrową.

Sympozjum zostało zainaugurowane przez dziekana Wydziału Prawa Kanonicznego ks. prof. dr hab. Tomasza Rozkruta, który zaprosił przybyłych do wspólnej modlitwy, a następnie powitał dostojnych gości, prelegentów, obecnych na sali pracowników instytucji kościelnych z całej Polski, a także zgromadzoną publiczność. Ksiądz Profesor w swo-

im przemówieniu zwrócił uwagę na ważkość i aktualność poruszanej tematyki w kontekście posługi duszpasterskiej Kościoła. Powiedział, że celem refleksji naukowej w tej kwestii jest próba odpowiedzi na dylematy, z jakimi zmagają się małżeństwa w obecnym świecie, pomoc współczesnym ludziom w odkryciu piękna rzeczywistości małżeńskiej, w której realizuje się nie tylko szczęście oraz satysfakcja samych małżonków, ale przede wszystkim ich wieczne zbawienie.

W dalszej kolejności głos zabral abp prof. dr hab. Marek Jędraszewski, metropolita krakowski. Wielki Kanclerz Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II dokonał uroczystego otwarcia obrad i w wygłoszonym słowie zwrócił uwagę na panującą w dzisiejszych czasach kulturę „tymczasowości” oraz „płynności”, w której coraz trudniej człowiekowi dokonać trwałego, a także ostatecznego wyboru, jakim niewątpliwie jest wstąpienie w związek małżeński. Zaznaczył, że powodem kryzysu rodziny, małżeństwa, ale również powołanych do kapłaństwa czy życia konsekrowanego jest fakt, iż młodzi głęboko osadzeni we współczesnej mentalności uciekają od przeszłości i przyszłości na rzecz trwającej chwili, co negatywnie wpływa na podjęcie decyzji wymagających odpowiedzialności. Ksiądz Arcybiskup wyraził nadzieję, że konkluzje z obrad będą ważnym głosem w dyskusji, jak przygotować narzeczonych do owocnego przyjęcia i przeżywania sakramentu małżeństwa.

Następnie słowo wprowadzające do zgromadzonych skierował prorektor UPJPII ds. rozwoju i polityki kadrowej ks. dr hab. Antoni Świerczek. Odwołując się do alokucji Benedykta XVI do Roty Rzymskiej, wygłoszonej dnia 2 stycznia 2011 r., a także posynodalnej adhortacji apostolskiej *Amoris laetitia* papieża Franciszka z 2015 r., powiedział, że rolą Kościoła jest odpowiednia formacja narzeczonych, aby podjęta przez nich decyzja o zawarciu sakramentalnego małżeństwa była w pełni świadoma.

Pierwszą sesję moderował ks. prof. dr hab. Wojciech Góralski z Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, który podziękował za zaproszenie i pogratulował krakowskiemu środowisku kanonistów sumienności w cyklicznym organizowaniu sympozjów.

Pierwszy referat *W co wierzy ochrzczony niewierzący, gdy zawiera małżeństwo?* wygłosił ks. prof. dr hab. Ginter Dzierżon z Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego. W swoim przedłożeniu zastanawiał się, w jakich przypadkach małżeństwo ochrzczonego niewierzącego nie będzie sakramentem, zaznaczając jednocześnie, że natura problemu jest delikatna, ponieważ dotyczy minimalnego poziomu wiary nupturienta, czyli kwestii niemożliwej do zweryfikowania w sposób prawny. Prelegent zauważył, że doktryna obecnie raczej skupia się na analizie przedmiotu konsensu, a więc czy nie zaistniało wykluczenie sakramentalnej godności małżeństwa. Argumentował, powołując się na jurysprudencję Roty Rzymskiej oraz posynodalną adhortację apostolską *Familiaris consortio* Jana Pawła II z 1981 r., że wystarczająca u kontrahentów jest intencja do zawarcia małżeństwa naturalnego, a symulacja częściowa zachodzi jedynie, gdy wykluczenie sakramentalności przeważa nad wolą

zawarcia małżeństwa. Ksiądz Profesor zwrócił także uwagę na małżeństwa mieszane, w których na mocy kan. 1125 Kodeksu prawa kanonicznego u strony katolickiej wymagany jest pewny poziom wiary, aby mogła wychować w niej swoje potomstwo. Konkludował, że na zadane w temacie pytanie nie można udzielić jednoznacznej odpowiedzi, gdy punktem odniesienia będzie element podmiotowy zgody. Jednak, jeśli za kryterium przyjmie się aspekt przedmiotowy konsensu, to narzeczeni, aby zawrzeć ważne małżeństwo, powinni mieć świadomość sakramentalnej godności małżeńskiej w taki sposób, w jaki widzi ją Kościół, co pozostaje w zgodności z wykładnią Międzynarodowej Komisji Teologicznej z 1977 r.

Kolejnym prelegentem był ks. dr hab. h. c. Leszek Adamowicz z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, a temat jego odczytu brzmiał *Jak przy spisywaniu protokołu przedmałżeńskiego sprawdzić, czy nupturient nie wyklucza nierozzerwalności?* Kanonista w swoich rozważaniach oparł się na instrukcji Konferencji Episkopatu Polski o przygotowaniu do zawarcia małżeństwa z 1986 r. i projekcie nowej regulacji w tej kwestii, która wciąż oczekuje na *recognitio* Stolicy Apostolskiej. Według obowiązujących przepisów duszpasterz ma poważny obowiązek zbadania znajomości nauki chrześcijańskiej u nupturientów, a także przeprowadzenia z każdym z nich rozmowy, aby uzyskać odpowiedzi wymagane w protokole przedślubnym. Przemawiający odniósł się do fragmentu posynodalnej adhortacji apostolskiej papieża Franciszka *Amoris laetitia* dotyczącego bezpośredniego przygotowania do małżeństwa i zaznaczył, że duchowny w czasie rozeznawania powinien domniemywać dobrą intencję narzeczonych, a według projektu nowych przepisów ponadto ma unikać sprawiania wrażenia, iż rozmowa jest zbieraniem dowodów na poczet ewentualnego kanonicznego procesu o stwierdzenie nieważności. W ramach podsumowania autor stwierdził, że duchowny powinien przekazać narzeczonym, opartą na źródłach, naukę Kościoła dotyczącą nierozzerwalności, zadać pytania przewidziane protokołem oraz zdiagnozować osobisty stosunek nupturientów do przymiotu sakramentalności – zaś jedynym powodem do odmówienia asystowania przy zawarciu małżeństwa może być wyraźne uzewnętrznienie złej woli czy pozytywnego aktu woli u badanych.

Ostatni referat w sesji pierwszej *Małżeństwo zawarte „z powodu ciąży”. W oczywisty sposób nieważne?* wygłosił ks. dr hab. Piotr Steczkowski, prof. UR, który na wstępie przedstawił założenia procesu skróconego, wprowadzonego listem motu proprio *Mitis Iudex Dominus Iesus* przez papieża Franciszka w 2015 r., pod kątem pojęcia nieważności oczywistej (*nullitas manifesta*). Mówca stwierdził, że intencją wprowadzenia nowych regulacji w kanonicznym prawie procesowym nie było ustanowienie dodatkowych tytułów nieważności, dlatego nie można uznać za wiążący katalog przykładowych powodów wymienionych w art. 14 § 1 papieskiego dokumentu. Ksiądz Profesor, odwołując się do doświadczeń Roty Rzymskiej, równocześnie zwrócił uwagę, że niechciana ciąża może stać się przyczyną symulacji

całkowitej, wykluczenia istotnego przymiotu małżeństwa, podstępny, przymusu czy też bojaźni szacunkowej. Na zakończenie dodał, że nieplanowane dziecko wcale nie musi prowadzić do orzeczenia nieważności sakramentu małżeństwa, ale wręcz odwrotnie – do umocnienia relacji między przyszłymi rodzicami, ponieważ stan błogosławiony przyjęty spokojnie to świadectwo realizacji istotnych obowiązków małżeńskich.

Po zaprezentowaniu wszystkich referatów w tej sesji jej przewodniczący rozpoczął dyskusję, podczas której osoby z publiczności miały możliwość zadawania pytań prelegentom. Dotyczyły one różnych sytuacji związanych z niewiarą nupturientów, lecz najbardziej żarliwą polemikę wywołała sprawa potencjalnego wyrażenia zgody na zawarcie mał-

żeństwa przez osoby *a priori* dopuszczające separację czy rozwód.

Drugą sesję, która rozpoczęła się po półgodzinnej przerwie, prowadził ks. dr Michał Grochowina, absolwent Wydziału Prawa Kanonicznego UPJPII, oficjał Sądu Biskupiego w Sandomierzu.

Pierwszy referat *Zawarcie małżeństwa z przyczyny całkowitej obcej życiu małżeńskiemu* zaprezentował ks. prof. dr hab. Grzegorz Leszczyński z Uniwersytetu Łódzkiego. Na wstępie, opierając się na kan. 1055 i 1056 Kodeksu prawa kanonicznego, Ksiądz Profesor wyłożył katolicką wizję małżeństwa ze szczególnym uwzględnieniem aspektu wspólnotowego nie tylko w sferze seksualnej, ale również w wymiarze przeżywania codziennych problemów. Powiedział,

że przyczyny właściwe do zawarcia małżeństwa to przede wszystkim zgodność świadomości nupturientów z rzeczywistą koncepcją sakramentu. Prelegent podkreślił, że współczesna kultura określana jako „wolnościowa” nie sprzyja zachowaniu jedności, wierności i nierozzerwalności w relacji małżeńskiej, a jako tytułowe przyczyny obce życiu małżeńskiemu wymienił przede wszystkim wykluczenie istotnego przymiotu małżeństwa, symulację całkowitą, gdzie słowa wypowiedziane przez kontrahenta nie odpowiadają jego wewnętrznej intencji, zaburzenia osobowości (w szczególności psychoseksualne) i wszelkiego rodzaju determinacje woli.

Ostatnimi prelegentami byli dr Karol Zawisłak i ks. dr Marcin Wolczko, pracownicy Wydziału Prawa Kanonicznego UPJPII, którzy wygłosili odczyt na temat „*Jak się nam nie uda, to się rozejdziemy*”. *Intercyza przedślubna a wykluczenie nierozzerwalności małżeństwa*. Pierwszy z nich skupił się na zaprezentowaniu instytucji intercyzy w prawie cywilnym. Stwierdził, że polski ustawodawca preferuje spójność majątkową małżonków, jednak dopuszcza zawarcie przez nich (uprzednio względem małżeństwa) umowy wyłączającej wspólnotę majątkową. Dr Karol Zawisłak zauważył, że zawarcie tego rodzaju porozumienia niekoniecznie musi prowadzić do rozstania się małżonków, ponieważ nie zwalnia ona męża i żony z dbania o dobro rodziny oraz jej utrzymywania. Ponadto intercyza może być korzystnym rozwiązaniem, jeśli małżonkowie prowadzą własne działalności gospodarcze i chcą zachować sprawny zarząd nad interesami. Drugi z mówców, ks. dr Marcin Wolczko, przedstawił wpływ umowy wyłączającej wspólnotę majątkową na ważność małżeństwa. W tym celu odniósł się do trzech aspektów tworzących przymiot nierozzerwalności *sensu largo* – stabilności (brak charakteru epizodycznego), trwałości (do śmierci) oraz nierozzerwalności *sensu stricto* (pre-

świadczenie, że żadna siła nie jest w stanie rozwiązać węzła). Powołując się na orzeczenie Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, która nakazała Konferencji Episkopatu Włoch modyfikację protokołu przedślubnego, tak aby narzeczeni mogli złożyć deklarację o intercyzie, wyjaśnił neutralne stanowisko Kościoła względem omawianej instytucji prawa cywilnego. Ks. Wolczko konkludował, że fakt podpisania intercyzy przez małżonków nie stanowi istotnego argumentu czy dowodu podczas procesu o stwierdzenie nieważności małżeństwa, a także wcale nie musi świadczyć o wykluczeniu przez nich nierozzerwalności.

Sesja druga zakończyła się dyskusją, w czasie której zadano kilka pytań dotyczących symulacji, ze szczególnym uwzględnieniem okoliczności oraz przyczyn wskazanego tytułu nieważności.

Po zakończeniu dyskusji tradycyjnego podsumowania listopadowego sympozjum w Krakowie dokonał dziekan Wydziału Prawa Kanonicznego UPJPII, który podkreślił, że prawo, próbując znaleźć jak najlepsze rozwiązania, nigdy nie nadąża za zmieniającą się rzeczywistością. Zwrócił uwagę na powszechną w dzisiejszych czasach kulturę fragmentu, która wpływa również na rodzinę, a także zachęcił do dalszego podejmowania trudu całościowego spojrzenia na sakrament małżeństwa.

Wypada wspomnieć, że w sympozjum brał udział ks. prof. dr hab. Jan Maciej Dyduch – wieloletni wykładowca prawa kanonicznego, pierwszy rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, twórca Instytutu Prawa Kanonicznego oraz kierownik Katedry Prawa Osobowego i Ustroju Kościoła na Wydziale Prawa Kanonicznego UPJPII, który zmarł 17 listopada 2018 r. Niestrudzoną obecność Księdza Profesora można śmiało potraktować jako swoiste pożegnanie ze środowiskiem naukowym i ukochaną dyscypliną.

Sympozjum w Bibliotece UPJPII oraz koncert zespołu „niemaGotu”

tekst: Michał Pora

zdjęcia: Maciej Gradowski

Z okazji Dni Papieskich, 9 listopada 2018 r., w Bibliotece UPJPII odbyło się sympozjum zatytułowane *Dziękujemy za Twoje serce... w hołdzie Świętemu Janowi Pawłowi II*. Pracownicy Biblioteki uczcili w ten sposób 60. rocznicę sakry biskupiej Karola Wojtyły oraz 40. rocznicę Jego wyboru na Stolicę Piotrową. Była to doskonała okazja, aby wspominać Patrona naszej uczelni, przedstawić Jego sylwetkę ludziom młodym i nie tylko. Uczynili to zaproszeni na sympozjum goście, którzy byli blisko Jana Pawła II, znali go osobiście lub w jakiś sposób z Jego osobą byli związani. „Kiedy organizujemy takie spotkania i prosimy o przybycie prelegentów, to spotykamy się z ogromną życzliwością. W takim momencie serce rośnie, że są jeszcze osoby, które

chcą mówić do młodzieży, pokazać im inny świat” – zaznaczyła na wstępie sympozjum dyrektor Biblioteki UPJPII Magdalena Nagieć.

Honorowy patronat nad wydarzeniem sprawowali: abp Marek Jędraszewski, metropolita krakowski, ks. prof. dr hab. Wojciech Zyzak, rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, ks. Łukasz Michalczewski, archidiecejalny duszpasterz młodzieży.

Abp Marek Jędraszewski swoje słowa skierowane do uczestników sympozjum przekazał w liście odczytanym przez ks. prof. dr. hab. Józefa Stałę, prorektora UPJPII. Metropolita krakowski napisał: „Wierzę, że w naszych sercach postać św. Jana Pawła II pozostaje wciąż żywa, ponie-

waż przesłanie, jakie nam pozostawił, oparte na głębokim zjednoczeniu z Bogiem oraz na jego słowie, nigdy się nie dezaktualizuje. Możemy uznać to za pewnego rodzaju przywilej dostępny jednak również i dla nas, jako spadkobierców duchowego dziedzictwa naszego Wielkiego Rodaka. Ufam, że dzisiejsze sympozjum ubogacone licznymi świadectwami pozwoli na chwilę zadumy i twórczej refleksji nad religijnym aspektem codziennych wyborów, będąc równocześnie zachętą do trwania w wierności wyznawanym wartościom nawet w obliczu jawiących się przeciwieństw, trudności, zewnętrznych nacisków czy obecnych we współczesnym świecie tendencji zniekształcających prawdę i obraz rzeczywistości”.

Po części oficjalnej prowadzące sympozjum Katarzyna Olubińska, dziennikarka TVN, autorka chrześcijańskiego bloga „Bóg w wielkim mieście” oraz Magdalena Pajkowska, dziennikarka, polonistka, lektorka i tłumaczka języka włoskiego, zapowiadały prelegentów. Pierwszy ze swoim wykładem wystąpił ks. Andrzej Janos, doktorant katechetyki i pedagogiki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, członek Stowarzyszenia Pedagogów NATAN, związany ze wspólnotą Wiara i Światło. Wykład skierowany był głównie do ludzi młodych. Ks. Janos przedstawił uniwersalne wartości zawarte w naukach św. Jana Pawła II. Zastanawiał się, jak dziś postrzegana jest przez młodych postać Papieża Polaka. Przytaczał wiele Jego przesłań, m.in. to wypowiedziane w 1983 r. na Jasnej Górze: „Musicie od siebie wymagać, nawet gdyby inni od Was nie wymagali”. Poprzez pryzmat tych nauk zachęcał młodych do postawienia sobie kluczowego pytania: „Co to znaczy, że jestem kimś?”.

Kolejnym prelegentem był o. Leon Knabit, benedyktyn z opactwa w Tyńcu, publicysta, ambasador Światowych Dni Młodzieży w 2016 r. Po ciepłej zapowiedzi przez prowadzące jeszcze więcej ciepła wniósł o. Leon swoją opowieścią o Karolu Wojtyłe jako profesorsze, a później Ojcu Świętym. Wspominał na wstępie, iż bardzo ucieszył go fakt, że sympozjum organizowane jest w Bibliotece UPJP II, gdyż zamiłowanie do książek towarzyszy mu przez całe życie. O Janie Pawle II powiedział: „Wujek Karol był, jest i będzie taką Biblioteką wielofunkcyjną”. Dalsze jego wystąpienie to opowieść tak pełna humoru, jak i zadumy oraz refleksji na temat relacji z Ojcem Świętym.

Barbara Kłaput, projektantka, twórca scenariuszy muzealnych, kurator wystaw, współautorka Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach, opowiadała o św. Janie Pawle II, odnosząc się do ekspozycji tego właśnie muzeum. Zaznaczyła na początku, że nie znała osobiście Ojca Świętego. Mówiła o procesie powstawania muzeum, podczas którego poznawała św. Jana Pawła II z książek, relacji i wspomnień osób najbliższych, współpracowników, kolegów, sąsiadów, wyznając przy tym: „Obejrzelśmy setki zdjęć i dokumentów, mnóstwo materiałów archiwalnych, spotykaliśmy się z ludźmi, którzy go znali. To był taki proces odkrywania kogoś, kogo niby znamy, a tak naprawdę nie znamy”. Opowiadała również o eksponatach, które trafiły do muzeum. „Kluczem do zrozumienia i oglądania wystawy ma być wędrówka, pielgrzymowanie przez jego życie, podróż w czasie przez jego biografię, kraje, do których podróżował. Także pewien rodzaj wędrówki w tematy teologiczne, moralne”.

W dalszej części konferencji wystąpił człowiek, który ze zgromadzonych na sali był najbliższy św. Jana Pawła II – to ks. prałat dr Paweł Ptasznik, kierownik Sekcji Polskiej Watykańskiego Sekretariatu Stanu, rektor kościoła św. Stanisława Biskupa Męczennika w Rzymie. Przez dziesięć lat był bliskim współpracownikiem Jana Pawła II. „W ciągu tych blisko dziesięciu lat – opowiadał – nigdy nie myśleliśmy o świętości Jana Pawła II. Mówiło się, że jest człowiekiem wyjątkowym, szczególnego formatu... Jego życie było proste, ciepłe, zwyczajne”. Wymienił pięć zasadniczych rzeczy, na których było oparte życie św. Jana Pawła II. Były to: modlitwa, praca, spotkania, pielgrzymki, a w ostatnich latach to wszystko było oplecione cierpieniem. Mając za podstawę tych pięć ważnych aspektów, ks. prałat Ptasznik mówił o świętości Papieża Polaka.

Po podziękowaniach organizatorom sympozjum Beacie Wieczorek i Marcie Piechnik-Dubis nastąpiła przerwa, a po niej druga część sympozjum – koncert chrześcijańskiej formacji muzycznej „niemaGOtu”. Wcześniej lider zespołu Kuba Blycharz opowiadał o swojej przygodzie z napisaniem hymnu na Światowe Dni Młodzieży pt. *Błogosławieni miłośnierni*. Odniósł się również do postaci św. Jana Pawła II, do tego, jak Ojciec Święty wpłynął na jego życie. Za chwilę w wypełnionej po same brzegi auli Biblioteki UPJP II zgromadzona tam publiczność bawiła się przy takich utworach, jak *Biada, Psalm 126, Nie mądrość świata tego, Eloi*, czy wspomnianym już hymnie Światowych Dni Młodzieży *Błogosławieni miłośnierni*. Zespół wystąpił w składzie: Kuba Blycharz (lider, kompozytor, autor tekstów) Ola Maciejewska (wokal), Maria Pękała (pianino), Jakub Chmura (perkusja), Szymon Pawluś (gitara), Bartek Krawczyk (gitara basowa), Katarzyna Roszkiewicz (sopran), Monika Różańska (alt).

X Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Symbol – Znak – Rytuał. Nagość i odzienie*

tekst: Magdalena Ficoń
zdjęcia: Katarzyna Nenko

W dniach 3–4 grudnia 2018 r. w budynku Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie przy ul. Bernardyńskiej 3 miała miejsce jubileuszowa X Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Symbol – Znak – Rytuał. Nagość i odzienie*. Organizatorem spotkania była Katedra Archiwistyki i Nauk Pomocniczych Historii UPJPII w Krakowie, Uniwersytet w Preszowie (Gréckokatolícka teologická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove) oraz Komisja Historyczna Polskiej Akademii Nauk Oddział w Katowicach. W konferencji wzięło udział 23 prelegentów z 14 ośrodków naukowych, w tym z 5 ośrodków zagranicznych. Uroczystego otwarcia konferencji dokonał prorektor ds. studenckich i dydaktyki ks. dr hab. Robert Tyrała, prof. UPJPII.

Referaty wygłoszone przez prelegentów poświęcone były szeroko rozumianej tematyce odzienia i nagości od starożytności aż po czasy współczesne. Wystąpienia miały charakter interdyscyplinarnych badań nad problematyką stroju i nagości w ujęciu semantycznym. Strój i nagość ukazane zostały jako symbol lub jako znak w określonych kręgach kulturowych i religijnych. Słowo na zakończenie wygłosił prorektor ds. potencjału naukowego i współpracy międzynarodowej ks. prof. dr hab. Józef Stala. Po zakończonych obradach uczestnicy mogli zobaczyć pokaz mody historycznej *Zawołowane. Co zakrywano i odkrywano w modzie XIX i pocz. XX wieku* przygotowany przez Zespół Tańca „Kontredans”.

Katedra Archiwistyki i Nauk Pomocniczych Historii już

od 2011 r. organizuje wraz z Uniwersytetem w Preszowie międzynarodowe konferencje naukowe poświęcone tematyce symboli, znaków i rytuałów, jakie towarzyszyły i towarzyszą społeczeństwu przez stulecia. Konferencje co roku gromadzą prelegentów z różnych zagranicznych oraz polskich ośrodków naukowych.

Tegoroczna konferencja, jubileuszowa, wzbudziła duże

zainteresowanie wśród środowisk naukowych, pasjonatów zaproponowanych zagadnień, a także studentów, którzy licznie uczestniczyli w dwudniowych obradach. X Konferencja była okazją nie tylko do prezentacji dotychczasowych badań i osiągnięć naukowców, ale także pozwoliła podsumować dotychczasowe wspólne sukcesy i na szeroką skalę zaplanować współpracę między ośrodkami naukowymi.

Ks. prof. dr hab. Andrzej Zwoliński z wykładem podczas XLVIII Wrocławskich Dni Duszpasterskich

tekst i zdjęcia: ks. dr Mariusz Gajewski

W dniach 28–29 sierpnia 2018 r. należące do najstarszych forów duszpastersko-dyskusyjnych w Polsce *Wrocławskie Dni Duszpasterskie* zgromadziły rzeszę duszpasterzy i katechetów zaangażowanych w życie Kościoła nie tylko z metropolii wrocławskiej, ale również z całego kraju.

Tematem przewodnim tegorocznego spotkania organizowanego przez Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu były słowa *W mocy Bożego Ducha – powołani do wolności*. Przez dwa dni przedstawiciele licznych środowisk duszpasterskich mieli znakomitą okazję, aby wysłuchać ciekawych referatów, a także uczestniczyć w specjalnie przygotowanych warsztatach.

Dwudniowe spotkanie rozpoczęło mszą św. w archikatedrze wrocławskiej pod przewodnictwem metropolity wrocławskiego abp. Józefa Kupnego. Po wspólnej modlitwie w auli PWT rozpoczęto wykłady, podczas których poszczególni prelegenci omawiali zagadnienia wytyczone przez temat tegorocznych spotkań.

W pierwszym dniu obrad w referatach przebiegały dwa wątki: chrześcijańska wolność i osoba Ducha Świętego. Wśród prelegentów znaleźli się: ks. dr hab. Jan Klinkowski (PWT) – *Duch i wolność w aspekcie biblijnym*, ks. Dariusz

Kowalczyk (Prezes Fundacji Dzieło Nowego Tysiąclecia) – *Wychowanie do wolności*, ks. dr Grzegorz Strzelczyk (UŚ) – *Duch Święty w Kościele*. Sesję poranną prowadził ks. prof. dr hab. Włodzimierz Wołyniec. Po części wykładowej uczestnicy zaproszeni zostali do udziału w tematycznych warsztatach.

Drugi dzień obrad również rozpoczęła msza św. w archikatedrze wrocławskiej pod przewodnictwem bp. Ignacego Deca, biskupa świdnickiego, który wygłosił także homilię.

W części wykładowej prowadzonej przez ks. dr hab. Sławomira Stasiaka, prof. PWT, zgromadzeni mogli wysłuchać wykładów: ks. prof. Pawła Bortkiewicza (UAM) – *Wolność jako dar i zadanie w myśli św. Jana Pawła II*, ks. prof. dr hab. Andrzeja Zwolińskiego (UPJPII) – *Zniewolenie duchowe jako problem życia religijnego*.

Ponadto uczestnicy zjazdu mogli skorzystać ze specjalnie przygotowanych warsztatów tematycznych, wśród których znalazły się: *Życie Jezusa a metody w katechezie* oraz *Techniki coachingowe w pracy katechety* (prowadzenie Piotr Pieczętkiewicz oraz Krzysztof Durnaś z Centrum Kształcenia Liderów i Wychowawców im. Pedro Arrupe), *Jak mówić dziś o religijności osobom w młodym wieku* (pro-

wadzenie o. Paweł Adamik OP, dyrektor wrocławskiego Dominikańskiego Ośrodka Informacji o Nowych Ruchach Religijnych i Sektach), *Aktywizacyjne metody pracy katechety – możliwości wykorzystania gier planszowych* (prowadzenie dr Agnieszka Lisiecka-Bednarczyk, PWT), *Drama w katechezie* (prowadzenie dr Mariusz Drozdowski, PWT), *Nie bój się Ducha – wyzwanie dla katechety w otwieraniu drzwi Jezusowi* (prowadzenie ks. Zbigniew Kowal, DDM Wrocław), *Działalność szkolnych Kół Caritas w szkole podstawowej i średniej. Prezentacja autorskiego konspektu katechezy nt. Miłosierdzia* (prowadzenie Daria Smoła i Justyna Pacholik).

Wspólnie spędzony czas okazał się doskonałą okazją do wymiany własnych doświadczeń, poglądów, a także miejscem formacji zarówno tej duchowej, jak i intelektualnej. Na zakończenie każdego dnia uczestnicy mieli możliwość spotkać się i uczestniczyć we wspólnej modlitwie – pierwszego dnia na nabożeństwie dziękczynienia i uwielbienia za dar wolności w kościele pw. św. św. Piotra i Pawła (poprowadziła je Wspólnota Hallelujah) i kolejnego na nabożeństwie w kościele pw. św. św. Piotra i Pawła, któremu przewodniczył bp Jacek Kiciński CMF. Całość zakończyło specjalne przesłanie i błogosławieństwo.

Pracownicy IDiKS na obchodach 20-lecia IDMikS UJ

tekst i zdjęcia: IDiKS

W związku z 20-leciem istnienia Instytutu Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej UJ pracownicy partnerskiego Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej UPJPII wzięli udział w obchodach oraz konferencji *Wiedza Komunikowanie Działanie*.

Zarówno w czasie powitania w Collegium Novum, kiedy m.in. ks. dr hab. Michał Drożdż, prof. UPJPII, mówił o współpracy i gratulował osiągnięć wszystkim pracownikom, jak i podczas panelu dyskusyjnego z jego udziałem,

a także w czasie paneli tematycznych zebrani koncentrowali się na zagadnieniach dotyczących przyszłości dziennikarstwa i komunikacji społecznej oraz ich jakości.

Wśród wielu wspaniałych wystąpień znalazły się także prezentacje i głosy w dyskusji naszych pracowników: ks. dr hab. Michała Drożdża, dr hab. Marii Magoskiej, prof. dr hab. Kazimierza Wolnego-Zmorzyńskiego, dr Katarzyny Drąg, dyrektor IDiKS UPJPII, dr Klaudii Cymanow-Sosin, z-cy dyrektora IDiKS UPJPII, oraz dr Mai Bednarskiej.

Studenci II i III roku IDiKS UPJPII wzięli udział w konferencji nt. Public relations

tekst i zdjęcia: IDiKS

7 listopada nasi studenci II i III roku studiów licencyjnych IDiKS UPJPII wzięli udział w konferencji PR-owej w Auditorium im. prof. W. Danka na UP z udziałem akademików i praktyków.

Mimo prowokacyjnego tytułu *Wojna światów – zderzenie teorii z praktyką* spotkanie przebiegało w dobrej, pokojowej atmosferze. Akademicy wśród których obok wykładowców z UJ (dr hab. Agnieszka Szymańska) oraz WSE (Wojciech Szymański) i UP (prof. Bogusław Skowronek, dr hab. Ewa Młynarczyk, dr Agnieszka Walecka-Rynduch) znalazła się także przedstawicielka naszego uniwersytetu dr Klaudia Cymanow-Sosin z wykładem *Kreacje i algorytmy – o tworzeniu i badaniu komunikatów wizerunkowych na przykła-*

dzie przekazów reklamowych dzielili się swoimi doświadczeniami w pracy nad komunikacją z gronem interesariuszy. Tym, co połączyło oba światy, było przekonanie, że najważniejszy jest człowiek. Technologie, nowe techniki i metody komunikacyjne to tylko sposoby i narzędzia ułatwiające dotarcie i uzyskanie kontaktu z osobą lub grupą osób. Nasi studenci stanowili liczną grupę młodzieży zainteresowanej zarówno tworzeniem, jak i badaniami związanymi ze sferą reklamy, promocji, marketingu i PR-u. „Jesteśmy zainteresowani pracą w branży kreatywnej, w tym przede wszystkim media relations, stąd nasz udział i przyjęcie zaproszenia do udziału w tym spotkaniu” – mówiła w wypowiedzi dla mediów akademickich jedna ze studentek.

Pożegnanie „wiernego sługi i pokornego stróża” katedry wawelskiej. 3 listopada 2018 r. w wieku 79 lat zmarł ks. infułat Janusz Bielański

„Niezwykłe otwarty i serdeczny dla drugiego człowieka, sam nie lubił zwierzać się ze swoich uczuć” – mówił ks. prof. Jacek Urban podczas wygłaszanej homilii. – Uczynił jednak wyjątek, gdy składał rezygnację z funkcji proboszcza katedry wawelskiej, po 24 latach pełnienia tej posługi – «Katedra była całym moim życiem, była wszystkim»”.

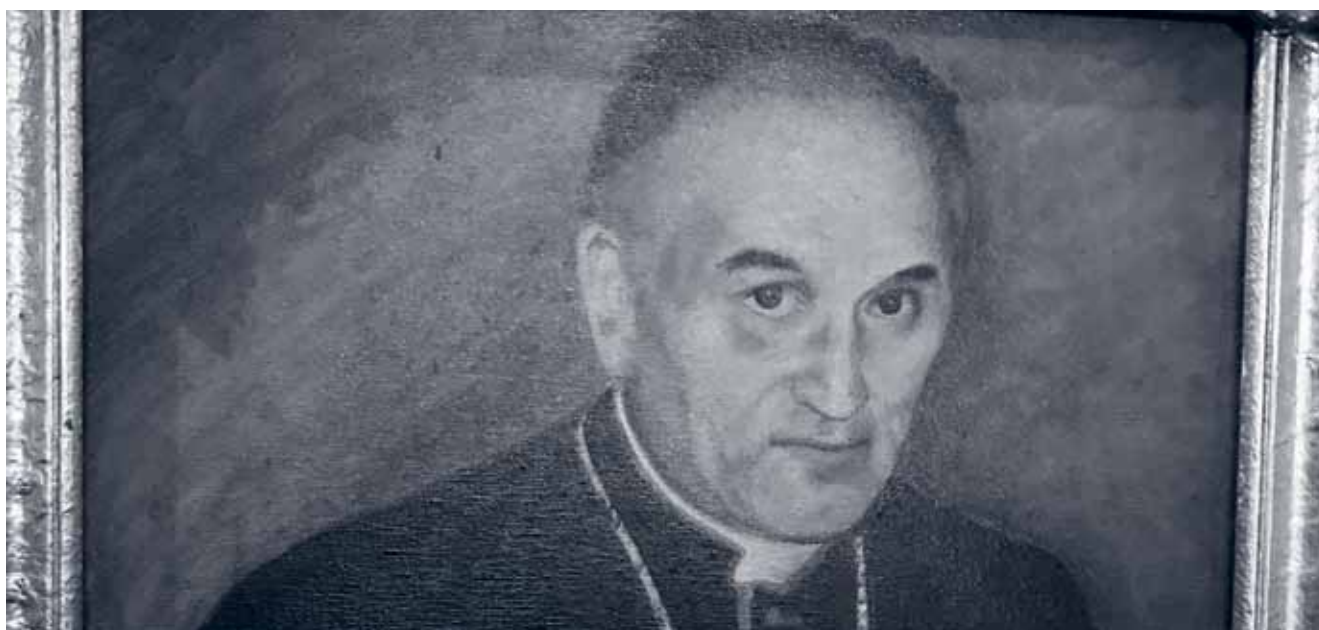
„Pełni wzruszenia wprowadziliśmy Cię ostatni raz do Katedry, którą kochałeś i przez 35 lat służyłeś jej wiernie, zwłaszcza jako proboszcz przez 24 lata. Kochałeś tę Katedrę i zamkniętą w niej historię, ducha narodu, chwałę świętych i błogosławionych, pamięć o władcach i bohaterach. Byłeś ich wiernym stróżem i pokornym sługą” – mówił kard. Stanisław Dziwisz. Przypomniawszy, że ks. Janusz Bielański był nie tylko jego rocznikowym kolegą, ale i towarzyszem niezliczonych rozmów, dzielenia się radościami i problemami. Podkreślił także, jak wielkim szacunkiem darzył ubogich, będąc dla nich jałmużnikiem. „Zyskałeś także ogromne zaufanie biskupów krakowskich, którzy solidaryzowali się z Tobą zwłaszcza wtedy, kiedy niesłusznie i bezpodstawnie Cię oskarżano. Twoje cierpienie znosiłeś z pokorą, przebacząc krzywdzącym Cię” – mówił kardynał.

Ks. prof. Jacek Urban, podczas Mszy św. 7 listopada, w słowach homilii przypomniał biografię ks. Janusza Bielańskiego. Już jako kleryk Wyższego Seminarium Duchownego w Krakowie pełnił obowiązki ceremoniarza, tym samym zbliżając się do katedry wawelskiej. Po święceniach kapłańskich, przyjętych z rąk kard. Karola Wojtyły, pełnił posługę wikariusza w Paszkówce, Oświęcimiu i w parafii św. Mikołaja w Krakowie. Był proboszczem w Mydlnikach i duszpasterzem w Nowej Hucie. Na stanowisko proboszcza katedry na Wawelu powołał go kard. Franciszek Macharski w 1983 r. „Stanął przed niezwykłym zadaniem – mówił ks. Urban – Być duszpasterzem i kustoszem najważniejszego kościoła nie tylko w diecezji, ale i w Polsce. Być opiekunem miejsca, w którym tak namacalnie czuje się tętno czasu i ojczyźnej historii. Został wprowadzony do kapituły. Już kilka miesięcy później witał Ojca Świętego przybywającego z II wizytą do Ojczyzny. Odtąd stanie się tradycją, że przy każdej wizycie św. Jana Pawła II w katedrze ksiądz infułat witać go będzie, podając do ucałowania relikwiarz głowy św. Stanisława”. Kaznodzieja przywołał niezapomnianą modlitwę Ojca Świętego przed konfesją św. Stanisława, gdy obok pogrążonego w milczeniu papieża klęczał ks. Bielański. Było ciemno, a on, jak najlepszy gospodarz, przyniósł światło i oświetlał Janowi Pawłowi II tekst modlitwy brewiarzowej.

Kończąc homilię, ks. prof. Jacek Urban zdradził, że infułat Janusz Bielański zawsze przed zaślnięciem całował na dobranoc ikonę Matki Bożej Częstochowskiej w policzek, a kiedy pod koniec życia trawiła go wysoka temperatura, powtarzał: „Dziękuję, dziękuję wszystkim, błogosławie i proszę o błogosławieństwo”.

Uroczystości pogrzebowe z Mszą św. pod przewodnictwem metropolity krakowskiego Marka Jędraszewskiego odbyły się 8 listopada br. Ks. infułat Janusz Bielański spoczął na cmentarzu Salwatorskim.

Wspólnota akademicka Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie pozostaje z wdzięcznością za otwartość, serdeczność, życzliwość księdza infułata. Za to, że mogliśmy największe uroczystości uczelniane, jak promocje akademickie, przez wiele lat, pod Jego czułą i przyjacielską opieką w Królewskiej Katedrze przeżywać.

Ks. prof. dr hab. Jan Maciej Dyduch odszedł do Pana 17 listopada 2018 r. w wieku 78 lat

Rektor Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie w latach 2004–2010, zarazem pierwszy rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie po podniesieniu uczelni do rangi uniwersytetu w 2009 r. W latach 1991–1997 pełnił funkcję prorektora PAT. Kanclerz Kurii Metropolitalnej w Krakowie w latach 1981–2004. Profesor prawa kanonicznego, pracownik naukowy UPJPII. Założyciel i pierwszy dyrektor Instytutu Prawa Kanonicznego PAT. Wieloletni przewodniczący Rady Fundacji im. Świętej Królowej Jadwigi dla UPJPII.

Uroczystości pogrzebowe rozpoczęły się 22 listopada importą do katedry wawelskiej. Eucharystii sprawowanej w katedrze przewodniczył kard. Stanisław Dziwisz, a koncelebrowali m.in. emerytowany biskup diecezji bielsko-żywieckiej Tadeusz Rakoczy, metropolita łódzki abp Grzegorz Ryś, biskupi Jan Zając i Jan Szkołodź oraz księża koledzy rocznikowi śp. ks. prof. Jana Macieja Dyducha i śp. ks. infułata Janusza Bielańskiego.

Homilię wygłosił ks. dr hab. Robert Tyrała, prorektor UPJPII:

„To był sobotni wieczór, gdy w trakcie II niesporów niedzielnych odmawialiśmy antyfonę do Magnificat: «Ujrzą Syna Człowieczego przychodzącego w obłokach z wielką mocą i chwałą». I wówczas zobaczyliśmy cień przechodzącego Pana przez ul. Kanoniczną oraz słycać było Jego słowa skierowane do czuwającego ks. Jana Macieja: «Sługo dobry i wierny, wejdź do radości Twojego Pana ...».

Niezbadane są wyroki Opatrzności Bożej. Bowiem to tylko Bóg wie, kiedy się rodzimy i kiedy umieramy. On jest Panem dziejów i całego świata. Dlatego właśnie codziennie czujemy, że w życiu i w śmierci należymy do Pana. Ks. Jan

jeszcze w sobotni poranek w gronie kapłanów spożył posiłek i powrócił do swego domu... a dzisiaj otaczamy jego trumnę i bardzo realnie docierają do nas słowa z listu św. Pawła: nikt z nas nie żyje dla siebie i nikt nie umiera dla siebie: jeżeli bowiem żyjemy, żyjemy dla Pana; jeżeli zaś umieramy, umieramy dla Pana.

Te słowa mają w tym kontekście jeszcze większe znaczenie. Bowiem gdy uważnie przyglądnijemy się życiu naszego Zmarłego, dotrze do nas niezwykle ważna prawda o nim samym. Zobaczmy go [...] jako chrześcijanina, który zawsze szedł za wezwaniem Bożym. Starał się wypełnić Boży plan zbawienia w swoim życiu. Możemy więc powiedzieć, że chciał być wiernym sługą Boga w Jego Kościele. O tym świadczy jego historia.

Po wczesnej utracie rodziców, pod opieką stryja, kształcił się i przygotowywał – może wtedy nawet nie całkiem świadomie – do odpowiedzi na Chrystusowe powołanie. Wstąpił do seminarium, gdzie był sumienny i wyróżniający się w nauce. Po odpowiedzi danej Chrystusowi: «Ty wiesz, że Cię Kocham» przyjął święcenia kapłańskie wraz ze swoimi kolegami tu obecnymi, wśród których był także ks. Kardynał, 23 czerwca 1963 r. z rąk bp. Karola Wojtyły. I tak potwierdził kolejny raz, że chce pełnić Bożą wolę w swoim życiu.

A później były placówki duszpasterskie i posługi: Trzebinia-Siersza (1963–1965), Jaworzno (1965–1968), Nowa Huta-Bieńczyce (1968–1972) oraz parafia św. Szczepana w Krakowie (1972–1981). W momencie rozpoczęcia pracy (także ze

studentami) w parafii św. Szczepana podjął studia prawnicze. Jak się potem okazało, decydujące o charakterze jego późniejszej posługi. Z całą pewnością przez wszystkie te lata potwierdzał przynależność do Pana.

W 1980 r. obronił pracę doktorską na Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie. A od 1981 rozpoczął pracę jako kanclerz w Kurii Metropolitalnej (1981–2004) i wykładowca prawa kanonicznego na Papieskiej Akademii Teologicznej (obecnie UPJPII) w Krakowie (właściwie aż do samej śmierci, gdyż jeszcze w ubiegły czwartek uczestniczył w ważnej konferencji naukowej kanonistów).

Liczne sympozja, wystąpienia, publikacje z zakresu prawa kanonicznego (przeszło 200) oraz jego dysertacja pt. *Obowiązki i prawa wiernych świeckich w prawodawstwie soborowym* doprowadziły do habilitacji w 1985 r. W 1994 r. uzyskał tytuł profesorski. Ciągłe wymagał od siebie i innych, odpowiadając na Boże wezwanie.

Także i to, jakie dziś i my usłyszeliśmy w czytaniu do Rzymian: «Wszyscy staniemy przed trybunałem Boga» ... każdy z nas o sobie samym zda sprawę Bogu. Nasze czyny idą za nami przed tron Boga i tam przed Miłosiernym zdać będziemy sprawę z naszego życia.

A jeśli liczymy na Boże Miłosierdzie, to przychodzą na myśl te ważne słowa, które są jakimś streszczeniem życia Kościoła w Krakowie, naszej Archidiecezji, a mianowicie «Jezu ufam Tobie». Tak też było tamtego wieczoru, gdy odma-wiana koronka do Bożego Miłosierdzia przy umierającym naszym rektorze była ostatnią z nim i za niego na ziemi modlitwą... , bo i dla niego żywe były słowa, że «kto ufa Miłosierdziu mojemu, nie umrze na wieki».

Na naszej uczelni ks. prof. Jan Dyduch był prorektorem i rektorem. W 1999 r. doprowadził do powstania Instytutu Prawa Kanonicznego (dzisiaj Wydziału) i został tegoż Instytutu pierwszym dyrektorem. W 2008 r. podpisał jedyne na taką skalę porozumienie w Polsce i powołał Międzyuczelniany Instytut Muzyki Kościelnej utworzony wraz z Akademią Muzyczną w Krakowie. Za jego czasów w tym samym roku powstał na naszej uczelni Wydział Nauk Społecznych. To jego bardzo znaczące zabiegi wraz z naszym wówczas Wielkim Kanclerzem kard. Stanisławem, doprowadziły do powstania Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, którego został pierwszym rektorem. Czyż i to nie było wypełnieniem woli Boga w jego życiu? Tak można w kontekście wiary i na to popatrzeć.

Możemy i powinniśmy dzisiaj zapytać, jakie było najgłębsze źródło siły życiowej ks. Rektora Jana? W świetle jego zewnętrznej biografii możemy domyślać się odpowiedzi na to pytanie, gdyż sam był w swoich sprawach niezwykle dyskretny.

Ks. Rektor szedł przez życie, wypełniając wolę Bożą zwiastowaną mu przez Kościół. Przez kolejnych biskupów krakowskich, kardynałów: Karola Wojtyłę, Franciszka Macharskiego i Stanisława Dziwisza. I doświadczył na sobie prawdziwości śpiewanego dzisiaj psalmu: «Pan jest moim pasterzem: niczego mi nie braknie..., chociażbym przechodził przez ciemną dolinę, zła się nie ulęknę, bo Ty jesteś ze mną. Dobroć i łaska pójdą w ślad za mną przez wszystkie dni mego życia i zamieszkać w domu Pana». Dokładnie te słowa słyszał, odchodząc z tej ziemi, ks. Jan, gdy chwilę później przy modlitwie Litanii do Wszystkich Świętych – ufamy – przeszedł do domu, gdzie nie ma łez, gdzie rdza i mól nie niszczy, gdzie ogląda się Boga na wieki.

Niech mi więc będzie wolno przypomnieć jego ostatnią homilię, jaką wygłosił w tej katedrze 8 czerwca bieżącego roku, gdy wspólnota Papieskiego Uniwersytetu przysłała do grobu Pani Wawelskiej, zbiegło się to z uroczystością Najświętszego Serca Pana Jezusa. Mówił wówczas: «W dniu dzisiejszym Kościół prowadzi nas pod krzyż..., aby uczyć nas miłości do Boga i do ludzi..., dobrze, że właśnie pod wawelski krzyż prowadzi nas św. Jadwiga i wskazuje nam, jak ona pod krzyżem uczyła się miłości...». Nalegał też, by Uniwersytet Papieski był przedmiotem naszej miłości – wykładowców, pracowników, studentów i absolwentów tej uczelni..., dlatego idziemy pod krzyż. Bo tylko wypełniając wolę Boga w swoim życiu, nieustannie troszcząc się o dobro innych, można żyć autentycznie Tajemnicą Krzyża.

Ks. rektor, infulat, Jan Maciej, starał się żyć, jak umiał, tą tajemnicą. Pozostanie w naszej pamięci jako człowiek o wyważonym słowie, otwartości na ludzi, szanujący każdego, pomagający innym, umiejący powiedzieć «dziękuję» i «przepraszam» oraz, jak wspominają jego współpracownicy: dobry człowiek o gorącym sercu i trzeźwym umyśle. I, co więcej, wspierający dzieła Kościoła i biednych (nawet w swoim testamencie też to precyzyjnie ujął).

Liczne są cywilne i kościelne wyrazy uznania, jakie otrzymał, by wspomnieć tylko: Złoty Krzyż Zasługi nadany przez Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego. Jako kapłan, odznaczony był: prałaturą przez Jana Pawła II (1991), kanonią w Krakowskiej Kapitułce Katedralnej (2001), infulą – jako protonotariusz apostolski – przez Benedykta XVI (2007).

Siostry i Bracia,

wierzmy, że nasza ojczyzna jest w niebie..., i dlatego wyczekujemy Jezusa Chrystusa. Tylko bowiem Jego łaska zbawia, czyli po bożemu dopełnia dobre ludzkie czyny. Dlatego i my właśnie – obecni na tej pogrzebowej uroczystości – musimy przepasać nasze biodra miłością i zapalić pochodnie głębszą wiarą, bowiem oczekujemy Pana, gdy przyjdzie po nas..., każdy bowiem przejdzie tam, gdzie już teraz jest ks. Jan. Za nami zaś pójdą dobre czyny, nasze miłosierdzie i miłość codzienna w wypełnianiu woli Boga w życiu.

Dlatego tak ważne jest, byśmy byli ludźmi czuwającymi. Mamy być gotowi na spotkanie z Panem, choć nie wiemy, kiedy będzie ta nasza kolej. Będzie to wówczas, gdy inni zobaczą cień przechodzącego Pana i gdy On tym razem do ciebie lub do mnie powie: «Teraz Ty – przejdź do mojej radości na wieki».

Ufamy, że nasz Zmarły jest już w rękach Boga, że przyjęła go Matka Najświętsza (zmarł w dzień maryjny), że wyszedł mu na spotkanie św. Jan Paweł II i tylu innych krakowskich patronów, modlimy się, aby słabości i grzechy, jakie popełnił z ludzkiej ułomności, Miłosierny Pan mu przebaczył. Prosimy, by mógł na wieki wpatrywać się w Najpiękniejsze Oblicze Boga, którego wolę wypełniał w swoim życiu. Amen.”

*/Ks. dr hab. Robert Tyrała, prof. UPJPII
Prorektor UPJPII/Kanonik Kapituły Metropolitalnej na Wawelu
Homilia na pogrzebie ks. prof. J. M. Dyducha/*

Mszy św. pogrzebowej w katedrze na Wawelu, 23 listopada, przewodniczył abp Marek Jędraszewski. W koncelebrze uczestniczyli koledzy rocznikowi Księdza Profesora z krakowskiego seminarium, m.in. kard. Stanisław Dziwisz, bp Jan Zając, infulat Bronisław Fidelus. Księdza Rektora żegnała wspólnota akademicka Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie wraz z władzami uczelni, przedstawiciele środowisk akademickich Krakowa.

W słowach homilii wygłoszonej podczas uroczystości pogrzebowej w wawelskiej katedrze ks. infulat Jakub Gil, kolega ks. prof. Jana Dyducha z krakowskiego seminarium, mówił, że jego „ukochaną winnicą” były nauka i wiedza. Podkreślił, że Papieską Akademię Teologiczną, przekształconą w 2009 r. w Uniwersytet Papieski Jana Pawła II, ks. prof. Jan Maciej Dyduch kochał.

„Kochał tę uczelnię. Bóg dał mu łaskę, że został tym, który tworzył tę uczelnię wraz z kard. Franciszkiem Macharskim i kard. Stanisławem Dziwiszem. Chciał, żeby Uniwersytet Papieski był taki, o jakim myślał Ojciec Święty Jan Paweł II. Musiał włożyć dużo serca w tę winnicę. Kochał i z wzajemnością był kochany” – powiedział ks. infulat Jakub Gil.

Rektor UPJPII ks. prof. dr hab. Wojciech Zyzak podkreślał aktywność ks. prof. Jana Dyducha na polu naukowym i dydaktycznym mimo emerytalnego wieku. „Śmierć zastała Księdza Profesora na posterunku”. Mieli jeszcze wiele planów, wśród najbliższych – przygotowania do 10. rocznicy podniesienia Papieskiej Akademii Teologicznej do rangi uniwersytetu, którą to rocznicę uczelnia obchodzić będzie w czerwcu 2019 r.

Ksiądz Rektor prof. dr hab. Wojciech Zyzak mówił w wawelskiej katedrze:

„Społeczność Uniwersytetu Papieskiego czuje się dziś trochę jak uczniowie idący do Emaus i skarżący się Chrystusowi: «[...] a myśmy się spodziewali...». Rzeczywiście, mieliśmy jeszcze bardzo wiele planów związanych z osobą naszego Księdza Rektora Jana Macieja Dyducha. W niedługim czasie przychodzi nam pożegnać drugiego rektora. W zeszłym roku zmarł ksiądz rektor, późniejszy biskup sandomierski, Wacław Świerzawski. Mieliśmy nadzieję, że doczeka tego roku, w którym obchodzimy pięćdziesięciolecie Instytutu Liturgicznego, który jest jego dziełem. Niestety odszedł za wcześnie. Podobnie Ksiądz Rektor Jan Dyduch. Snuliśmy plany dotyczące przyszłorocznych obchodów 10. rocznicy przekształce-

nia Papieskiej Akademii Teologicznej w uniwersytet. To było najważniejsze dzieło jego obu kadencji rektorskich w latach 2004–2010. Był pierwszym rektorem naszego uniwersytetu. Miał być laudatorem w znaczącym doktoracie honoris causa, przyznany z tej okazji. Nie doczekał. Będzie za to, jak wierzymy, na wieki wygłaszał swym sercem inną laudację, będzie chwalił Boga za wielkie talenty, jakimi go obdarzył i jakich my doświadczyliśmy za jego pośrednictwem.

Śmierć zastała Księdza Profesora na posterunku, pośród niedokończonych wykładów i przygotowywanych prac naukowych. Ksiądz Rektor, mimo wieku emerytalnego, był bardzo aktywny na polu naukowym i dydaktycznym. Pośród ponad dwustu artykułów naukowych wiele zostało opublikowanych w ostatnich latach, a dotyczyło spraw najbardziej aktualnych, zwłaszcza kwestii prawnych małżeństwa i rodziny w świetle adhortacji papieża Franciszka *Amoris laetitia*. Ksiądz Profesor działał w Polskim Towarzystwie Teologicznym, w Międzynarodowym Stowarzyszeniu Kanonistów, w Stowarzyszeniu Kanonistów Polskich i Towarzystwie Naukowym KUL. Liczna obecność rektorów, w tym rektorów minionych kadencji, na pogrzebie świadczy o tym, jak bardzo był ceniony w środowisku naukowym. Ksiądz Rektor ubogacał nas nie tylko swoją wiedzą. Był naszym wielkim przyjacielem w Krakowskiej Kapitułe Katedralnej. Właśnie teraz, w dzień i w godzinę pogrzebu miała się zebrać Rada Fundacji im. Świętej Królowej Jadwigi dla Uniwersytetu Papieskiego, której Ksiądz Profesor Jan Dyduch był przewodniczącym. Rzeczywiście, myśmy się spodziewali jeszcze wielu wspólnych inicjatyw dla dobra Uniwersytetu, ale Bóg zdecydował inaczej. Widocznie Ksiądz Infułat będzie nam tam bardziej pomocny.

Zamknęła się Księga ziemskiego życia Księdza Profesora, jak zamyka się główne źródło jego pracy naukowej, Kodeks prawa kanonicznego, na ostatnim zdaniu, które brzmi: «*Salus animarum suprema lex*». Ksiądz Profesor był wzorem realizacji tej zasady, że zbawienie dusz jest najwyższym prawem Kościoła. Poza paragrafem zawsze widział osobę. Bóg obdarzył go niezwykłą pamięcią do ludzkich twarzy i nazwisk. Z tego daru umiał korzystać, budząc niejednokrotnie zdziwienie obdarzonych przez niego życzliwością ludzi, że ich zna i pamięta. Sam tego doświadczyłem, gdy przyjmował mnie na uczelnię. Również w tym sensie pasowała do niego Katedra Prawa Osobowego i Ustroju Kościoła, którą kierował na Wydziale Prawa Kanonicznego, w dawnym Instytucie Prawa Kanonicznego, który zorganizował i którego był pierwszym dyrektorem.

W ostatnim, wspomnianym już wczoraj podczas homilii pogrzebowej, kazaniu, jakie wygłosił w ramach uroczystości uniwersyteckich ku czci św. Królowej Jadwigi tu na Wawelu 8 czerwca tego roku, Ksiądz Rektor nie zapomniał o swojej Alma Mater. Powiedział: «Ta uczelnia, dzisiaj jako Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie, wypływająca z miłości naszej Królowej Świętej Jadwigi, czyż może nie być przedmiotem naszej miłości, nas – wykładowców, pracowników, studentów i absolwentów tej uczelni?». Przyjmijmy te słowa jako duchowy testament Księdza Rektora, jego dziedzictwo serca dla nas wszystkich.»

Ksiądz Profesor Jan Maciej Dyduch spoczął w grobowcu Kapituły Katedralnej na cmentarzu Rakowickim.

27 grudnia dotarła do nas kolejna bolesna wiadomość o śmierci biskupa Tadeusza Pieronka, rektora Papieskiej Akademii Teologicznej w latach 1998–2004, przyjaciela naszej uczelni i organizatora ważnych międzynarodowych spotkań

Sp. Biskup Tadeusz Pieronek urodził się 24 października 1934 r. w Radziechowach, wyświęcony na kapłana 26 października 1957 r., mianowany biskupem 25 marca 1992 r., konsekrowany 26 kwietnia 1992 r. przez papieża Jana Pawła II. Był biskupem pomocniczym sosnowieckim (1992–1998), sekretarzem generalnym KEP w latach 1993–1998, rektorem Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie w latach 1998–2004. Był konsultorem Papieskiej Rady ds. Tekstów Prawnych, kanonikiem Kapituły Metropolitalnej. W Konferencji Episkopatu Polski był członkiem Rady Naukowej Sekcji Nauk Teologicznych Komisji Nauki Wiary oraz delegatem Arcybiskupa Metropolity Krakowskiego do spraw nauki i kultury.

Biskup Tadeusz Pieronek zawsze aktywnie uczestniczył w życiu Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Był m.in. głównym organizatorem międzynarodowej konferencji z cyklu „Rola Kościoła katolickiego w procesie integracji europejskiej”, której ostatnia edycja odbyła się w październiku br.

Uroczystości żałobne rozpoczęły się 2 stycznia importą do katedry na Wawelu. Żałobnej Eucharystii przewodniczył kard. Stanisław Dziwisz, koncelebrowali m.in. metropolita krakowski abp Marek Jędraszewski, wiceprzewodniczący Konferencji Episkopatu Polski abp Stanisław Gądecki, metropolita warszawski kard. Kazimierz Nycz, metropolita katowicki abp Wiktor Skworec oraz wielu biskupów i księży z całej Polski.

„Po raz ostatni wkroczyłeś dziś w progi katedry na Wawelu, z którą związany byłeś od czasów seminaryjnych. W blasku królewskiej katedry mieszkałeś, pracowałeś w ostatnich kilkudziesięciu latach. Stąd patrzyłeś na Kraków, na Polskę i Europę, a było to spojrzenie szerokie i odważne. Pełne wiary, nadziei i miłości – mówił ks. kard. Stanisław Dziwisz, rozpoczynając Mszę św. żałobną – Przede wszystkim dziękujemy Panu za dobro, jakim cię obdarzył. Dziękujemy naszemu Stwórcy i Panu za nieprzeciętne zdolności twego umysłu i serca. Dziękujemy również Tobie za to, że tymi zdolnościami dzieliłeś się z nami, służąc kompetentnie i ofiarnie Kościołowi i Polsce. Służyłeś wszystkim, do których byłeś posłany jako kapłan i biskup”.

Ks. prof. Jacek Urban w słowach homilii przywołał postać św. Jana Chrzciciela, o którym mowa była w liturgii. Przyrównał jego życie, na przełomie epok Starego i Nowego Testamentu, do rozpoczęcia posługi kapłańskiej bp. Tadeusz

Pieronka, która rozpoczęła się w latach 50., kiedy w Kościele dokonywały się zasadnicze zmiany. Po prawniczym pontyfikacie Piusa XII nowym papieżem został duszpasterski Jan XXIII. Nowy papież dokładnie 60 lat temu zapowiedział zwołanie soboru powszechnego. Ks. Tadeusz miał wtedy za sobą rok kapłaństwa. Nowa wiosna Kościoła to także początki jego kapłaństwa.

Ks. Urban wspominał niezwykle zdolności ks. Tadeusz Pieronka, który w wieku 22 lat ukończył studia teologiczne, chwilę później miał za sobą studia na Wydziale Prawa Kanonicznego na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim oraz na Wydziale Prawa Uniwersytetu Gregoriańskiego. Lata, które spędził w Rzymie, to czas przygotowania do Soboru Watykańskiego II, jego otwarcie, jego przebieg, jego odbiór. Po zakończeniu Soboru powrócił do Krakowa.

Zadanie zaprowadzenia reform soborowych spoczęło przede wszystkim na ojcach Soboru, wśród nich na metropolicie krakowskim abp. Karolu Wojtyła. Ojcowie Soboru potrzebowali współpracowników. Jednym z najlepiej przygotowanych był ks. dr Tadeusz. Abp Wojtyła mianował go prefektem Seminarium Duchownego, obrońcą węzła małżeńskiego w Sądzie Metropolitalnym. Został także pracownikiem naukowym Papieskiego Wydziału Teologicznego, który został utworzony po tym, jak władze komunistyczne usunęły Wydział Teologiczny z Uniwersytetu Jagiellońskiego. Jako wykładowca, stojąc na gruncie kodeksu prawa kanonicznego, uczestniczył w jego nowym odczytaniu. Po kilku latach habilitował się i, jako docent, został prodziekanem Papieskiego Wydziału Teologicznego.

Kard. Karol Wojtyła, podejmując dzieło Duszpasterskiego Synodu Archidiecezji Krakowskiej, który wypełnił lata 70., ks. prof. Tadeuszowi powierzył obowiązki sekretarza Synodu. Każdego 8 maja, tu w katedrze, odbywała się doroczna uroczysta sesja podsumowująca prace kilkuset zespołów synodalnych. Właśnie tu, przed ołtarzem, gromadzili się: kard. Wojtyła z biskupami pomocniczymi, ks. bp Tadeusz, a także m.in. ks. kard. Marian Jaworski, ks. kard. Stanisław Dziwisz, czy bp Jan Szodoń. Natomiast całą katedrę wypełniało ponad tysiąc osób z całej archidiecezji zaangażowanych w to dzieło. Synod pozwolił ks. Profesorowi zdobyć wiedzę i ducha Soboru zawrzeć w dokumentach synodalnych.

Ks. prof. Urban przypomniał również, że ks. Tadeusz Pieronek współtworzył Katolicką Agencję Informacyjną, a po zakończeniu kadencji sekretarza generalnego został wybrany rektorem Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie, którą to funkcję pełnił do 2004 r. Wychodząc naprzeciw wyzwaniom, zaczął organizować coroczne międzynarodowe konferencje na temat miejsca Kościoła w jednoczącej się Europie, zapraszając zarówno biskupów europejskich, jak i polityków, a także ekonomistów. Stał też na czele Trybunału ds. Kanonizacji Jana Pawła II.

Często spotykał się z falą krytyki, co ks. prof. Urban tłumaczył jego temperamentem. „Mówił prosto w oczy, co myśli, tak w stosunku do akademików, jak i najważniejszych ludzi w państwie i Kościele. To dlatego w swoim biskupim zawołaniu umieścił «in veritate», a w herbie chustę św. Weroniki. Wiedział, że nikt nie jest prorokiem we własnym kraju, ale jeśli coś uważał za zasadnicze – był zasadniczy”.

Jako biskup senior pozostał aktywny do końca swoich dni. „Nadal angażował się w różne dzieła, choć niektórzy mu radzili, by się nie angażował. Dla jednych stał się znakiem sprzeciwu, dla innych znakiem nadziei. Kto poczuł chłód jego miecza i cofnął się, ten pozbawił się możliwości spotkania z zupełnie innym prywatnie człowiekiem i kapłanem. On po zasadniczej nawet rozmowie nadal był gotowy do dialogu, natomiast wielu z nas nie było już na to gotowymi”.

„On z Janem Pawłem II do nas mówi: «Życie jest talentem powierzonym nam, abyśmy go przemieniali i pomnażali, czyniąc z niego dar dla innych».

Biskupie Tadeuszu!

Zgromadzeni w tej katedrze, która określa nasze współrzędne pod wielu względami, w gronie biskupów, kapłanów, osób konsekrowanych i świeckich modlimy się za Ciebie, abys od naszego Ojca w niebie usłyszał słowa: «Dobrze służył dobry i wierny. Byłeś wierny w rzeczach niewielu, nad wieloma cię postawię. Wejdz do radości Twojego Pana»”.

Rozpoczynając uroczystość pogrzebową w kościele pw. św. św. Piotra i Pawła, abp Marek Jędraszewski przypomniał fakty z życia bp. Tadeusza Pieronka. Jego drogę naukową, duchową, kapłańską. Holilię wygłosił abp Grzegorz Ryś.

„Dla nas ta śmierć jest niespodziewana – mówił abp Ryś – ale Pan znał odwiecznie jej godzinę”. Mówił o planach, jakie mieli – „Słowo liturgii dzisiejszej nie jest przypadkowe. Zmarł w oktawie Bożego Narodzenia, gdy Słowo Boga szuka wcielenia. Szuka ludzi, dzięki którym stanie się Ciałem. Liturgię odniósł do osoby i czynów bp. Tadeusza Pieronka.

„Świat nas nie zna, bo nie poznał Boga” – abp Grzegorz Ryś mówił o umiłowaniu Boga przez Księdza Pieronka, o doświadczeniu „Kim Bóg jest”. O wejściu w Komunię z Bogiem. O sprawiedliwości, której szukał i o którą zabiegał. O roli Soboru Watykańskiego II w jego życiu i w życiu polskiego Kościoła, którego wytyczne pod pieczę kard. Karola Wojtyły starał się interpretować i przekazywać.

Biskup Tadeusz Pieronek wiele wiedział nt. chrześcijaństwa i Kościoła, ale starał się doświadczać tego, wchodząc w relacje z ludźmi. To poznanie jest konieczne, by zrozumieć jego zachowania w stosunku do ludzi i w relacjach z nimi – „To nie jest tak, że biskup Tadeusz był wierny sobie, on był wierny Bogu, takiemu, jakiego odkrył”. Odkrył go w prawdzie i poprzez prawdę, w dążeniu do której nie ustawał... Dlatego swoim biskupim zawołaniem uczynił „in veritate”.

Charakter życia Biskupa Pieronka nadawała także Ewangelia. „Ewangelizacja zaczyna się od świadectwa, ponieważ ono rozbudza w ludziach ciekawość Jezusa. Biskup Tadeusz był świadkiem!” – mówił abp Grzegorz Ryś.

Słowo JM Rektora ks. prof. dr. hab. Wojciecha Zyzaka na uroczystość pogrzebową bp. Tadeusza Pieronka:

„Gdy w tej dostojnej świątyni przed wiekami chowano księdza Piotra Skargę, kaznodzieja Fabian Birkowski zapowiedział, że powie o nim parę słów, po czym przemawiał dwie godziny. Nie mamy aż tyle czasu, by przywołać wszystkie zasługi Księdza Biskupa profesora Tadeusza Pieronka dla Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie i dla całego środowiska naukowego, reprezentowanego tu przez Kolegium Rektorów Szkół Wyższych Krakowa. Proszę mi jednak pozwolić wyrazić w kilku słowach naszą wdzięczność wobec Księdza Biskupa.

Przez dziesięciolecia, od 1965 r., wielu z nas mogło, jako studenci, słuchać jego bardzo interesujących wykładów na temat prawa kanonicznego, zwłaszcza prawa małżeńskiego. Napis nad ołtarzem «*ipsi nos docuerunt legem tuam Domine*» (Oni nas nauczyli prawa twego Panie), który w tym kościele odnosi się do św. św. Piotra i Pawła, możemy stosować również do Księdza Biskupa. Mogliśmy też czytać jego niezwykle kompetentne rozprawy naukowe. Jednak najbardziej brzemienna w skutki dla naszego środowiska była posługa Księdza Biskupa jako Sekretarza Generalnego Konferencji Episkopatu Polski. Rozpoczął ją w roku podpisania konkordatu i zakończył w roku jego ratyfikacji. Następnie jako przewodniczący Kościelnej Komisji Konkordatowej doprowadził do unormowania m.in. kwestii kościelnego szkolnictwa wyższego. Czas ten zbiegł się z jego dwiema kadencjami rektorskimi w latach 1998–2004 na ówczesnej Papieskiej Akademii Teologicznej. Wypracowane wtedy rozwiązania chronią nie tylko Uniwersytet Papieski, ale wszystkie kościelne uczelnie do dnia dzisiejszego.

Wiele trzeba by powiedzieć o wkładzie Księdza Biskupa w duchowy, naukowy i organizacyjny rozwój uniwersytetu. Wiele o jego szerokich kontaktach ze światem nauki. Dla mnie w tym momencie najważniejsze jest jednak wspomnienie fenomenologii serca Księdza Biskupa, jako dobrego kapłana i człowieka. Najmocniej zapadły mi w pamięci dwie sytuacje, w których widziałem Księdza Biskupa wzruszonego do łez. Najpierw było to z okazji beatyfikacji pierwszych wyniesionych na ołtarze absolwentów naszej uczelni: Zbigniewa Strzałkowskiego i Michała Tomaszka w 2015 r. Łzy na twarzy Księdza Biskupa, gdy wspominał ich męczeńską śmierć, nie pozostawiały najmniejszych wątpliwości, jak bardzo, całym sercem, kochał Kościół.

Był też czuły na ludzką biedę i potrafił wczuć się w dramat niejednego człowieka. Nigdy nie zapomnę wspólnego wywiadu w Radiu Watykańskim, z okazji jednej z konferencji, który trudno było mu dokończyć z powodu wzruszenia, gdy zaczął mówić o uchodźcach. Wielu interpretowało jego słowa politycznie. Ja wtedy widziałem, jak bardzo płynęły z głębi jego serca.

Zapamiętamy Księdza Biskupa, jak idąc z Wawelu do centrum miasta, wstępował do rektoratu, by zwyczajnie zapytać, jak żyjemy, co słyhać na uczelni, w czym może pomóc. Za tę stałą troskę o nas pragnę w imieniu całej społeczności Uniwersytetu serdecznie podziękować.

Przez ostatnie lata, choć Ksiądz Biskup był emerytem, włączał się aktywnie w działalność naszej uczelni, głównie jako przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Międzynarodowych Konferencji „Rola Kościoła katolickiego w procesie integracji europejskiej”. To była dla niego szczególnie ważna inicjatywa, która w tym roku, wraz z osiemnastą edycją, osiągnęła swoistą dojrzałość. Śmierć zabrała Księdza Biskupa w momencie intensywnych przygotowań kolejnego spotkania. Każdy, kto przeczyta wykaz uczestników tej konferencji, zobaczy, że przez minione osiemnaście lat brali w niej udział przedstawiciele wszystkich partii politycznych, wielu nurtów kulturowych, religii i wyznań chrześcijańskich nie tylko z Polski, ale również z zagranicy. Organizatorzy pragnęli, by konferencja była miejscem spotkań i dialogu bardzo różnych środowisk. Czuję się zobowiązany, by wyznać, że w rozmowach ostatnich miesięcy związanych z konferencją Ksiądz Biskup często powracał do tematu pojednania, w wymiarze narodowym, kościelnym i ludzkim. Dla mnie te słowa pozostaną swoistym jego testamentem.

Ksiądz Biskup, jak każdy kapłan, często wypowiadał brewiarzową modlitwę na zakończenie dnia: «Bądź przy nas także w ostatniej godzinie, gdy kształty rzeczy zacierają się poczną; pochwyć za rękę i wprowadź do domu Wiecznego trwania». Odtąd będziemy te słowa odmawiać również w jego intencji.”

Biskup Tadeusz Pieronek spoczął w krypcie biskupów w kościele Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Krakowie.

Wywiad z ks. dr. hab. Antonim Świerczkiem, prof. UPJPII, prorektorem ds. rozwoju i polityki kadrowej UPJPII, kierownikiem Katedry Teologii Małżeństwa i Rodziny

tekst i zdjęcia: Agata Wróblewska

Jakie etapy swojej drogi naukowej mógłby ksiądz wyróżnić?

Moja droga naukowa zaczęła się oczywiście na studiach w seminarium, kiedy w latach 1978–1984 studiowałem na Wydziale Teologicznym w ramach formacji do kapłaństwa. Później pracowałem cztery lata na parafii w Jaworznie (Osiedle Stałe), dwa lata w Nowej Hucie-Czyżynach. Gdy wróciłem do Krakowa – do Nowej Huty – mój promotor pracy magisterskiej, ks. dr Waław Gubała, zaproponował mi, żebym zaczął studia licencjackie. Po roku okazało się, że miałem możliwość wyjechać na kurs języka francuskiego w czasie wakacji, co w następnym roku zaowocowało propozycją kard. Macharskiego, abym odbywał studia doktoranckie w Paryżu. Po trzech latach Ksiądz Kardynał skierował mnie do pracy w Duszpasterstwie Rodzin, jednocześnie kończyłem doktorat. Pracy było tak wiele, że nie było możliwości finalizacji doktoratu. W 1997 r. wróciłem do Paryża, by kontynuować studia, a dwa lata później obroniłem doktorat na PAT w Krakowie. Czas studiów wspominam bardzo miło; wiadomo – Paryż, piękne miasto, ale także możliwość poznania innej kultury, języka, spotkanie ludzi z różnych stron świata – to niesamowite bogactwo, które owocuje do dzisiaj.

W pracy naukowej od początku jestem związany z tematyką teologii moralnej, ale głównie z problematyką małżeństwa i rodziny, mój doktorat był poświęcony teologii ciała Jana Pawła II. Po powrocie do Krakowa zostałem przyjęty jako asystent przy Katedrze Teologii Moralnej Szczegółowej i wykładałem teologię małżeństwa i rodziny, etykę małżeńską oraz przedmioty związane z problematyką małżeństwa, która do dzisiaj jest mi bliska, w której realizuję wiele projektów, także ten związany z habilitacją (poświęciłem ją związkom nieformalnym).

Czy na swej drodze spotkał ksiądz osobę, która szczególnie księdza inspirowała?

Decydując się na drogę kapłańską, nie myślałem o karierze naukowej, byłem nastawiony na duszpasterstwo. Do podjęcia studiów zainspirował mnie ks. dr Waław Gubała. Następnym z profesorów, który inspirował mnie do pracy naukowej, był śp. ks. prof. Jan Kowalski, u którego pisałem licencjat, broniłem doktorat, i który mnie mobilizował, abym, mimo licznych zajęć i funkcji (np. dyrektora Wydawnictwa św. Stanisława), znalazł jeszcze czas na naukę.

Co dla księdza jest najistotniejsze w pracy dydaktycznej, co szczególnie pragnie książdż przekazać studentom?

Zwracam baczną uwagę na to, aby, poznając nauczanie Kościoła na temat małżeństwa i rodziny, student nie pozostawał w teorii, ale miał odniesienie do codzienności życia małżeńskiego, rodzinnego – to jest bardzo istotne. Jako książdż przygotowujący studentów do kapłaństwa, zwracam uwagę na to, żeby przyszli kapłani potrafili towarzyszyć małżeństwu i rodzinie, aby ich wiedza służyła innym, by umieli się odnaleźć w kontekście trudnych współczesnych sytuacji i byli w stanie pomóc tym zagubionym, którzy się do nich zwrócą. Staram się, aby moi studenci, także ludzie świeccy, którzy będą pracować w różnych duszpasterstwach rodzin, umieli zastosować teorię w codziennym życiu.

Jakie są plusy wynikające z pełnienia funkcji dziekana WNS?

Praca organizacyjna ciągle mi towarzyszy. Pracowałem w Wydziale Duszpasterstwa Rodzin, byłem dyrektorem wydawnictwa, następnie zostałem kierownikiem Studium Teologii Rodziny, wraz z innymi tworzyłem ten kierunek na naszej uczelni. Później, kiedy powstał nasz wydział, przez sześć lat byłem jego prodziekanem i w końcu zostałem wybrany dziekanem. Jest to praca wspaniała, praca z ludźmi – ale też w związku z tym niełatwa. Nigdy nie lubiłem biurokracji i czasem te stosy papierów mnie przerażają, ale próbuję się w tym odnaleźć. Nie chciałbym być postrzegany jako urzędnik, który poza papierami nie widzi człowieka. Kilkunastoletnie doświadczenie pracy administracyjnej na uczelni nauczyło mnie tego, aby stawiać człowieka w centrum. Oczywiście minusem jest mniejsza ilość czasu na pracę naukową, która tego czasu wymaga, jak również skupienia – aby usiąść, przeczytać, napisać... A tu człowiek wraca do domu i w głowie ma wszystkie niezalutowane sprawy i nierozwiązane problemy. Podziwiam ludzi, którzy godzą tak różnorakie obowiązki, dla mnie jest to trudne, choć praca administracyjna daje mi wiele satysfakcji.

Może książdż się podzielić jakimś szczególnym przeżyciem z czasów pracy na naszej uczelni, wyjątkowym wspomnieniem?

Takim przeżyciem na pewno była obrona doktoratu czy finalizacja przewodu habilitacyjnego, którym towarzyszył stres, ale później radość i satysfakcja. Jednak wydarzeniem, które bardzo mocno wpisało się w moją świadomość jako wykładowcy i prodziekana, jest przeżycie związane z magistrantką, która pisała pod moim kierunkiem magisterium z teologii małżeństwa i rodziny. Była już wtedy zamężna. Nie zapomnę dnia, kiedy przyszła do mnie i powiedziała, że spodziewa się dziecka, ale ciąża jest zagrożona, a oni zdecydowali się z mężem na kontynuowanie ciąży bez względu na to, co będzie i prosili mnie o wsparcie i o modlitwę. Lekarze zalecali natychmiastową aborcję, ponieważ dziecko nie miało szans na przeżycie. Po pewnym czasie dostałem od niej wiadomość, w której napisała: „Proszę księdza, dzisiaj urodziła się nasza córeczka, ochrzcziliśmy ją i odeszła do Pana”. Jej postawa i postawa jej męża, niedopuszczająca myśli o aborcji nawet w sytuacji, gdy wiadomo, że dziecko kilka minut po urodzeniu umrze, to niesamowity, niezapomniany dla mnie przykład. Mówię o tym, aby pokazać, jak wspaniałych mamy ludzi – matki i ojców – również naszych studentów, którzy nie bali się podjąć heroicznej decyzji w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia. Dziś są szczęśliwymi rodzicami kolejnych dzieci, zaangażowanymi w pracę duszpasterstwa. Często opowiadam o nich studentom, bo trzeba o takich ludziach mówić. Towarzystwo im to przeżycie, które zostanie w mojej pamięci na zawsze.

Bardzo dziękuję za to piękne świadectwo i za rozmowę.

- ARCHIWISTYKA, ZARZĄDZANIE DOKUMENTACJĄ I INFOBROKERSTWO
- DZIENNIKARSTWO I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA
- FILOZOFIA
- HISTORIA
- HISTORIA SZTUKI
- MUZYKA KOŚCIELNA

- NAUKI O RODZINIE
- OCHRONA DÓBR KULTURY
- PRACA SOCJALNA
- TURYSTYKA I ZARZĄDZANIE DZIEDZICTWEM
- TURYSTYKA RELIGIJNA
- PRAWO KANONICZNE
- TEOLOGIA

rekrutacja.upjp2.edu.pl

Umacnianie współpracy z Lublaną

tekst i zdjęcia: pracownicy CNBiWM

Wzmacniając zainicjowaną przed wielu laty współpracę z Uniwersytetem w Lublanie, ks. prof. dr hab. Józef Stala, prorektor UPJPII, zaprosił przedstawicieli Wydziału Nauk Medycznych (doktorantki: Metka Skubic, Tita Stanek Zidarič) i Wydziału Teologicznego (dr Sara Jerebic, dr Drago Jerebic) do aktywnego uczestnictwa w konferencji *Pedagogiczna i pielęgnarska pasja Hanny Chrzanowskiej*, którą współorganizował UPJPII wraz z Krakowską Akademią im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie w dniu 3 grudnia 2018 r. Metka Skubic jest położną z wykształceniem medycznym, pedagogicznym i terapeutycznym. Prowadzi zajęcia na wydziale nauk medycznych, łącząc swoje doświadczenia medyczne z badaniami na rzecz terapii małżeństwa i rodziny. Tita Stanek Zidarič ma wykształcenie medyczne, ale zaangażowana jest także w poszukiwania naukowe z zakresu etyki zawodowej, co skłoniło ją do

terapią małżeńską i rodzinną, zwłaszcza w odniesieniu do fizycznej i psychicznej przemocy w rodzinie, agresji, zapobiegania samobójstwom, mediacji, stresu i wypalenia zawodowego. Podczas rozmowy z gośćmi ze Słowenii podjęto kwestie związane ze współczesnymi zagrożeniami małżeństwa i rodziny oraz potrzebą odpowiedzialnego przygotowania młodych ludzi do podjęcia roli małżonków i rodziców. Zmiany sytuacji małżeństwa i rodziny, zwłaszcza jej wielkości, charakteru więzi w rodzinie, sposobów zaspokajania potrzeb członków rodziny, zmiany komunikacji wewnątrzrodzinnej, postaw rodzicielskich, stylów wychowania, a zwłaszcza systemu wartości przy zmniejszającej się ilości czasu spędzanego wspólnie przez członków rodziny, powodują, że współcześni małżonkowie i rodzice czują się zagubieni i obciążeni obowiązkami rodzicielskimi. Z tego powodu w Słowenii już pod koniec lat 90. XX w. powołano

przygotowywania rozprawy doktorskiej dotyczącej tego zagadnienia. Natomiast małżeństwo: dr Sara Jerebic i dr Drago Jerebic prowadzą zajęcia na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu w Lublanie, głównie z zakresu nauk o rodzinie, oraz są także zaangażowanymi terapeutami, założyli Instytut Rodzinny (Bližina Family Institute). Od 2005 r. zajmują się

Franciszkański Instytut Rodziny, który rozwinął innowacyjne podejście do terapii małżeńskiej i rodzinnej. Teksty państwa Jerebic są publikowane w książkach wydawanych na UPJPII w serii „Nauki o Rodzinie”, a także w międzynarodowym periodyku „The Person and the Challenges”. W przyszłym roku planowana jest wspólna konferencja w Słowenii.

Spotkanie z prorektorem Chorwackiego Uniwersytetu Katolickiego prof. Emilio Marinem

tekst i zdjęcia: Katarzyna Wójcik

3 października 2018 r. konsul honorowy Paweł Włodarczyk wraz z prorektorem Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie ks. prof. dr. hab. Józefem Stałą spotkał się z prorektorem Chorwackiego Uniwersytetu Katolickiego prof. dr. Emilio Marinem. Spotkanie miało charakter roboczy i było kontynuacją wcześniejszego spotkania rektorów uczelni krakowskich z rektorami uczelni chorwackich na Uniwersytecie w Osijeku w maju tego roku.

Podczas spotkania rozmawiano na temat realizacji podpisanych wcześniej umów pomiędzy uczelniami, a także na temat wydania książki związanej ze zorganizowaną polsko-chorwacką konferencją zatytułowaną *Wpływ polskie-*

go papieża św. Jana Pawła II na społeczeństwo chorwackie – „Zemljo Hrvatska Bog te blagoslovio” – ku pamięci i zbliżeniu obu narodów chorwackiego i polskiego, umiłowanych przez papieża Jana Pawła II. Pierwsza część konferencji odbyła się w Bibliotece UPJPII w Krakowie w 2017 r., druga na Uniwersytecie w Splicie w 2018 r. Konferencja wzbudziła duże zainteresowanie nie tylko w środowiskach naukowych, ale także wśród przedstawicieli stowarzyszeń, ruchów i organizacji i podejmujących myśl Jana Pawła II oraz artystów, polityków, a nawet sportowców. Można uznać, że obydwie uczelnie będą kontynuować podjęte działania i promować nauczanie papieża Jana Pawła II wśród swoich studentów.

Koncert Sinfonietta Cracovia w Zagrzebiu zamykający polsko-chorwacką konferencję poświęconą papieżowi Janowi Pawłowi II z okazji 20-lecia jego pobytu w Chorwacji

tekst i zdjęcia: Katarzyna Wójcik

2 października 2018 r., dokładnie w dniu przybycia papieża Jana Pawła II do Zagrzebia 20 lat temu, odbył się w tym mieście, w Lisinski Hall, pod patronatem prezydenta Zagrzebia Milana Bandića, koncert krakowskiej orkiestry Sinfonietta Cracovia. W 1998 r., dniach 2–4 października, papież odwiedził Zagrzeb, Mariję Bistricę, gdzie w sanktuarium Matki Bożej Śnieżnej beatyfikował kard. Alojzjiego

Stepinaća, chorwackiego męczennika czasów komunistycznych, i miasto Split z okazji obchodów jego 1700-lecia istnienia.

Koncert symbolicznie zamknął zorganizowaną wcześniej konferencję zatytułowaną *Wpływ polskiego papieża św. Jana Pawła II na społeczeństwo chorwackie – „Zemljo Hrvatska Bog te blagoslovio” – ku pamięci i zbliżeniu obu*

narodów – chorwackiego i polskiego, umiłowanych przez papieża Jana Pawła II. Sinfonietta Cracovia pod batutą Jurka Dybała zaprezentowała głównie utwory słynnych polskich kompozytorów: Krzysztofa Pendereckiego, Witolda Lutosławskiego i Fryderyka Chopina. Gościem orkiestry

był znany austriacki flecista Walter Auer, który wykonał też m.in. utwory Sergeja Prokofjewa. Wyrazem aprobaty dla występu Sinfonietty Cracovii były niekończące się bisy, zmuszające orkiestrę do wykonania kolejnych utworów.

Koncert Sinfonietty Cracovii w Lisinski Hall w Zagrzebiu z okazji 20-lecia pobytu papieża Jana Pawła II w Chorwacji.

W koncercie uczestniczyło ponad 1600 mieszkańców Zagrzebia, oddając w ten sposób hołd papieżowi za rolę, jaką odegrał w zakończeniu wojny ojczyźnianej i budowaniu wizerunku wolnej i niepodległej Chorwacji na arenie międzynarodowej. Wśród gości znaleźli się również organizatorzy konferencji z Polski – prorektor UPJPII w Krakowie ks. prof. dr hab. Józef Stala, pomysłodawca konferencji konsul honorowy Republiki Chorwacji w Krakowie Paweł Włodarczyk, liczni księża z Polski i Chorwacji, a także przedstawiciele różnych chorwackich instytucji, Chorwackiego Uniwersytetu Katolickiego i Uniwersytetu w Splicie.

Patronat nad konferencją objęli prezydent Chorwacji Kolinda Grabar-Kitarović i prezydent RP Andrzej Duda. Zaproszenie do udziału w Komitecie Honorowym konferencji przyjęli Kardynał Stanisław Dziwisz, Kardynał Josip Bozanić, Arcybiskup Splitu-Makarskiej Marin Barišić,

Arcybiskup, metropolita krakowski Marek Jędraszewski. Konferencja składała się z dwóch części. Pierwsza odbyła się 9 października 2017 r. w Krakowie pod tytułem *Papież Jan Paweł II w życiu społeczeństwa chorwackiego*. Druga część miała miejsce 4 maja 2018 r. w Splicie, a jej tytuł brzmiał *Udział papieża Jana Pawła II w odzyskaniu niepodległości państwa chorwackiego*.

W dzień poprzedzający konferencję w Krakowie, dokładnie 8 października 2017 r., w święto narodowe Chorwacji „Dzień Niepodległości”, odbył się inauguracyjny koncert orkiestry Sinfonietta Cracovia pod batutą Mladena Tarbuka. Koncert tej samej orkiestry w Chorwacji, w rocznicę przybycia Papieża do Zagrzebia, symbolicznie zamknął zorganizowaną konferencję i przypomniał wszystkim o tej ważnej wizycie Jana Pawła II na Bałkanach.

Polacy w Charkowie w XIX – pocz. XX wieku – wykład gościnny prof. dr hab. Lubow Żwanko z Narodowego Uniwersytetu Gospodarki Miejskiej im. O. M. Beketowa w Charkowie

tekst i zdjęcia: Ewelina Skrabacz

W dniu 20 listopada 2018 r. na Wydziale Historii i Dziedzictwa Kulturowego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie odbył się wykład gościnny wygłoszony przez prof. dr hab. Lubow Żwanko pt. *Polacy w Charkowie XIX – pocz. XX w.*, połączony z prezentacją najnowszej książki prelegentki *Wybitni Polacy i Charków. Słownik biograficzny (1805–1918)*. Prof. Żwanko jest pracownikiem naukowym Wydziału Historii i Kulturologii oraz dyrektorem Ukraińsko-Polskiego Centrum Kultury i Edukacji Narodowego Uniwersytetu Gospodarki Miejskiej im. O. M. Beketowa w Charkowie. W swoich badaniach zajmuje się historią społeczną I wojny światowej, szczególnie tzw. osobami przemieszanymi (uchodźcami i jeńcami wojennymi), społecznymi aspektami rewolucji 1917–1921, procesami migracyjnymi XX i XXI w. oraz Polakami związanymi z Charkowem. Jest inicjatorką i redaktorką międzynarodowego projektu *Europa w ruchu. Wielka Wojna i jej uchodźcy 1914–1918* (grant badawczy Brytyjskiej Akademii Nauk). Na swoim koncie posiada ponad 190 prac naukowych – w tym trzech autorskich monografii, prac zbiorowych i artykułów – opublikowanych na Ukrainie i poza jej granicami.

Wygłoszony przez prof. Lubow Żwanko wykład dotyczył losów Polaków związanych dłużej bądź krócej z Charkowem. Przybliżone zostały „charkowskie losy” m.in. Bolesława Cybisa, Józefa Piłsudskiego, Józefa Dowbora-Muśnickiego, Henryka Siemiradzkiego, Leopolda Staffa, Romualda Traugutta i innych wybitnych Polaków należących do kręgów kultury, nauki oraz polityki, którzy odcisnęli swoje trwałe piętno w historii tego ukraińskiego miasta. Po wykładzie miała miejsce prezentacja wspomnianego słownika, ujmującego w zwięzłej i przystępnej formie 65 haseł biograficznych osób, dla których Charków stanowił miejsce urodzin, studiów, pracy czy wygnania. Książka powstała w ramach stypendium Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP *Thesaurus Poloniae*. Na zakończenie prof. Lubow Żwanko odczytała także wiersze swojego autorstwa, inspirowane jej wcześniejszymi pobytami w Krakowie.

Spotkanie było wspaniałą okazją do poznania losów wielu Polaków związanych w przeszłości z Charkowem, wymiany doświadczeń oraz pogłębienia relacji polsko-ukraińskich.

Wymiana doświadczeń naukowych i współpraca z uniwersytetem w Burgenland

tekst i zdjęcia: IDiKS

6 grudnia 2018 r. ks. dr hab. Michał Drożdż, prof. UPJPII, dziekan Wydziału Nauk Społecznych, oraz dr Katarzyna Drąg, dyrektor IDiKS UPJPII, odbyli wizytę w ramach współpracy międzynarodowej pomiędzy naszym Uniwersytetem (Wydziałem Nauk Społecznych oraz Instytutem Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej) a University of Applied Sciences Burgenland w Austrii. Spotkanie to miało charakter rewizyty – prorektor uczelni Michael Roitcher przebywał w naszej uczelni na wiosnę tego roku i nawiązał kontakt dotyczący współpracy bilateralnej. W ramach obu wizyt wypracowano wizję współpracy między uczelniami obejmującą m.in. wymianę naukową kadry akademickiej w ramach ERASMUS+ i CEPUS, współpracę

w ramach projektów naukowych, kształcenie na poziomie studiów doktoranckich w zakresie nauk o mediach oraz wymianę studencką. Nasza delegacja została przyjęta z wielką gościnnością przez prorektora uczelni oraz głównego dyrektora zarządzającego całością uniwersytetu – Georga Pehma. Delegacja została także zaproszona z wizytą do austriackiego parlamentu, a jej uczestnicy odbyli rozmowy z przedstawicielami komisji w ramach naukowych projektów europejskich. Warto dodać, że Senat naszej uczelni przyjął dokument umożliwiający współpracę obu placówek jesienią 2018 r. Relacja ta jest jedną z form rozwoju współpracy międzynarodowej.

Gościnne Akademickie Centrum Medialne

tekst i zdjęcia: IDiKS

17 grudnia 2018 r. w ramach umowy partnerskiej w IDiKS gościliśmy uczniów z Zespołu Szkół Nr 1 w Limanowej. Uczniowie odwiedzili Akademickie Centrum Medialne, uczestniczyli w warsztatach w studiu telewizyj-

nym oraz wysłuchali wykładu dr Katarzyny Drąg na temat kompetencji medialnych. Spotkanie było miłą okazją do zaprezentowania oferty IDiKS i przybliżenia uczniom charakteru studiów dziennikarskich.

Erasmus+ KA107 – współpraca z partnerami ze Wschodu

tekst i zdjęcia: Tomasz Kniaź

Nasza uczelnia od wielu lat prowadzi współpracę międzynarodową z wieloma partnerami ze Wschodu. Jednym z wymiarów tej współpracy jest dobrze wszystkim znany program Erasmus+, funkcjonujący od ponad roku na UPJPII w nowej odsłonie – Erasmus+ dla Krajów Partnerskich (KA107). Dzięki niemu możliwe jest pogłębienie współpracy z naszym kilkuletnim partnerem z Gruzji – Sulkhana-Saba Orbeliani Teaching University. W tej edycji programu gościł u nas rektor uczelni z Tbilisi – prof. Vaja Vardidze, który wygłosił wykłady dla studentów Wydziału Teologicznego, uczestników konferencji międzynarodowej *Kryzys migracyjny – destrukcja czy szansa? Społeczne i pastoralne aspekty* organizowanej przez Katedrę Teologii Pastoralnej, spotkał się też z profesorami teologii fundamentalnej i władzami uczelni. Podczas spotkania z prorektorem ds. potencjału naukowego i współpracy międzynarodowej ks. prof. dr. hab. Józefem Stalą omówiono szanse na zwiększenie wymiany nauczycieli akademickich i studentów w ramach programu Erasmus+ oraz możliwości rozwoju innych płaszczyzn współpracy obu uczelni.

Drugim kluczowym kierunkiem współpracy międzynarodowej w zakresie programu Erasmus+ KA107 jest Ukraina. W semestrze zimowym 2018/2019 na Wydziale Teologii gościmy studentkę teologii w ramach współpracy z naszym partnerem ze Lwowa – Ukraińskim Uniwersytetem Katolickim. W nadchodzących tygodniach zaplanowane są także gościnne wykłady profesorów teologii UUK na Uniwersytecie Papieskim. Z myślą o zacieśnieniu współpracy z naszym kolejnym partnerem na Ukrainie – Państwowym Uniwersytetem im. Iwana Franki w Żytomierzu – odbyło się spotkanie delegacji z Żytomierza z prorektorem UPJPII ks. prof. dr. hab. Józefem Stalą. Efektem spotkania było zawiązanie planu wzmocnienia istniejącej współpracy, opartej na umowie bilateralnej pomiędzy uczelniami, o działania w ramach programu Erasmus+ Kraje Partnerskie. Pracownicy i studenci z Żytomierza uczestniczyli także w kolejnej edycji międzynarodowej konferencji z cyklu „Rola Kościoła katolickiego w procesie integracji europejskiej”, zatytułowanej *Perspektywy rozwoju Unii Europejskiej*, corocznie współorganizowanej przez UPJPII.

Harris Museum, Art Gallery & Library, Wielka Brytania

tekst i zdjęcia: Adriana Sułowska

Każda relacja dotycząca Erasmusa jest indywidualna. Dla mnie trzy miesiące praktyk w zagranicznym muzeum były marzeniem, do którego z determinacją dążyłam. Przeróżne okoliczności doprowadziły mnie do małego miasta w Anglii w hrabstwie Lancashire-Preston. To tu spędziłam niezapomniane miesiące. To tu także odkryłam nowe zainteresowania, upewniłam się w starych, podszkoliłam język, a nade wszystko nabrałam pewności siebie. Wyjechałam jako absolwentka historii sztuki do zagranicznego muzeum. Wszystko wydaje się zwyczajne, jednak zupełnie takie nie było. Po pierwsze wyjechałam do Anglii, co przy obecnej sytuacji politycznej nie przekonywało mnie do końca. Po drugie nikt w muzeum nie słyszał wcześniej o programie Erasmus. Po trzecie byłam pierwszą Polką, która miała pracować w tym miejscu. A jednak udało się. Moja prośba zo-

stała przyjęta z entuzjazmem i od początku czułam, że spotkam otwartych i nieprzeciętnych ludzi.

Nie wydarzyłoby się to bez pomocy wielu osób. Zarówno z UPJPII, jak i muzeum Harris. Spotkałam ludzi, którzy nie tylko umożliwili mi zdobycie doświadczenia, ale byli zainteresowani moim punktem widzenia i tym, co mogę wnieść do ich życia. Praca w tak niewielkim i różnorodnym, ze względu na stanowiska, gronie rozwinęła moje doświadczenie i poszerzyła horyzonty. Miałam możliwość uczestnictwa w pracy innych, a także w szkoleniach i wyjazdach. Jednocześnie umożliwiono mi zupełnie osobisty wybór zadań, którym chciałam się poświęcić. Pragnę podkreślić tę niezwykłą wolność, którą dostałam. Mogłam pomagać innym, a jednocześnie tworzyć własny projekt. Brałam udział zarówno w organizacji nowych, tymczasowych wystaw, ich

montowaniu, oprawy merytorycznej, jak również organizacji wydarzeń towarzyszących. Pomagałam przy zajęciach z dziećmi oraz rozwijałam ich przebieg, bazując na doświadczeniu z pracy w Muzeum Narodowym w Krakowie. Zajmowałam się marketingiem i reklamą wystaw i wydarzeń. Współpraca z kuratorami dała mi poczucie pewności siebie, a także otworzyła mój umysł na nowe aspekty pracy muzealnika. Niezwykle istotna była współpraca z grupami socjalnymi, między innymi z osobami dotkniętymi bezdomnością. To doświadczenie było niezwykle ważne. Muzeum Harris jest miejscem bardzo istotnym w mieście. W budynku, oprócz muzeum i galerii, mieści się również biblioteka i kawiarnia. Miejsce tętni życiem. Nie jest to galeria tylko dla turystów czy specjalistów. To miejsce dla każdego. Dla mieszkańca Preston, dla turysty czy studenta. Filozofia tego miejsca to angażowanie wszystkich: „Jak Ja się angażuję”, „Co Ja wnoszę”.

Moim projektem było poszukiwanie polskich śladów w kolekcji muzeum Harris. Pisałam angielsko-polskie posty na Facebooku, aby przybliżyć temat nie tylko Polakom mieszkającym w Preston. Odkryciami były sukienki oraz kapelusz pochodzący z butików prowadzonego przez Benjamina i Nettie Krafchik, którzy byli krawcami i właścicielami sklepu z odzieżą. Przybyli do Preston około 1917 r. Pochodzili z Konina.

Głównym jednak wydarzeniem było odkrycie historii Leonarda Gabrysha. Niepozorny obraz jego autorstwa znajdował się w magazynie muzealnym od 1958 r. Dokładnie od

momentu przekazania obrazu do kolekcji. Artysta namalował obraz w tym samym roku, specjalnie na wystawę w muzeum. Udało mi się odnaleźć rodzinę zmarłego malarza. Otrzymaliśmy od nich mnóstwo historii, wspomnień, zdjęć Leonarda, a także jego prac i prac jego żony Nancy, którą udało nam się poznać. Było to niezwykle nie tylko dla muzeum, ale i dla rodziny artysty. Mogli oni zobaczyć na wystawie obraz swojego zmarłego męża, ojca i dziadka. Obraz ten zapoczątkował zmiany w części galerii. Wraz z kuratorem stworzyliśmy nowy projekt, obok obrazu wybranego przeze mnie pojawił się różnorodny zbiór obrazów, które od dawna nie były wystawiane. Celem stało się angażowanie ludzi do dyskusji, do procesu twórczego przy tworzeniu ekspozycji. Pojawiła się również tablica z pytaniem: „Co Ty chciałbyś widzieć na wystawie?”. Każdy odwiedzający muzeum może przeglądać katalogi, internetową bazę dzieł na tabletach i zostawić notatkę o tym, co chciałby zobaczyć na wystawie.

Wydaje mi się, że przekonywanie do zalet takiego erasmusowego wyjazdu jest pozbawione sensu. Oczywiście jest, że to nie tylko ciekawa przygoda, ale i cenne doświadczenie zawodowe, które daje ogromną pewność siebie. Doświadczenie stażu międzynarodowego jest w zasięgu ręki. O tym należy mówić. Organizacja to tylko kilka maili, trochę papierów i szczypta odwagi do działania. Ja poznałam pracę w muzeum. Przekonałam się o różnicach między Polską a Anglią, a zwłaszcza ukształtowałam własny punkt widzenia. Poznałam inną stronę, inną filozofię i inną historię.

Odwagi drodzy studenci, odwagi!

tekst i zdjęcia: Wiktoria Myrta, Anna Protsyk

Na początku II roku studiów nasza grupa otrzymała propozycję praktyk zagranicznych w ramach projektu Erasmus+. Kierunek archiwistyka i zarządzanie dokumentacją na naszej uczelni wymaga od studenta nie tylko uczestniczenia w zajęciach wynikających z programu, ale też odbycia praktyk w jednej z organizacji administracyjnych. My dotychczas odbyliśmy takie praktyki w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Krakowie oraz w krakowskim Sądzie Okręgowym.

Przedstawiono nam propozycję wyjazdu za granicę, a dokładnie do Ośrodka Dokumentacji i Studium Pontyfikatu Jana Pawła II w Rzymie – nie od razu się zdecydowałyśmy. Jednak po zapoznaniu się z programem praktyk, a także możliwościami, które oferuje program Erasmus+, zgłosiły się trzy osoby z naszej grupy, w tym my.

Po podjęciu decyzji o wyjeździe do Włoch zaczął się czas przygotowań do niego. Należało złożyć odpowiednią dokumentację, zarówno do biura Erasmus, jak i do instytucji przyjmującej nas na praktyki. Pierwsze spotkania związane z wyjazdem i przygotowaniem, które trzeba poczynić, a także myśl o wyjeździe na dwa miesiące za granicę,

nie wiązały się tylko i wyłącznie z euforią. Radość z takiej możliwości przeplatała się z obawami i lekkim strachem. W głowie wciąż krążyły pytania: Jak to będzie? Czy dam radę wyjechać na dwa miesiące za granicę? To mój pierwszy tak długi wyjazd, czy poradzę sobie z barierą językową? I wiele, wiele innych natrętnie powracających wątpliwości. Do dziś pamiętamy rozmowy z p. Ulą Kubiczek, która zapewniała, że te obawy są naturalne, a po powrocie będziemy je wspominać z uśmiechem na twarzy. Wtedy jednak nie było nam wcale do śmiechu, dziś natomiast uśmiech nie schodzi nam z twarzy na myśl o tej wspaniałej przygodzie z Erasmusem we Włoszech. Nie sposób opisać dwóch miesięcy w krótkiej relacji, ale z własnego doświadczenia już wiemy, że pobyt tam dał nam wiele dobrego. Przede wszystkim możliwość wykorzystania języka na co dzień, w sklepie, restauracji czy przy poznawaniu nowych ludzi, z którymi często utrzymuje się kontakt nawet po powrocie do domu. Dzięki wsparciu finansowemu, który zapewnia program Erasmus+, w czasie wolnym od pracy w Ośrodku udało nam się zwiedzić wiele pięknych, ciekawych i historycznych miejsc, które do tej pory kojarzyłyśmy tylko ze zdjęć i opowieści innych.

Dzisiaj jesteśmy już na naszej uczelni i z przyjemnością wracamy myślą do Rzymu. Mamy nadzieję, że nasza przygoda z Erasmusem to dopiero początek większej pięknej przygody, która pozwala nie tylko zwiedzać ciekawe miejsca na Ziemi, poznawać nowych ludzi, zasmakować nowych potraw. Przede wszystkim daje możliwość własnego roz-

woju, otwarcia się i zacierania barier, które często demotywują do działania i inwestowania w siebie. Dlatego z całego serca polecamy wszystkim studentom korzystanie z takich możliwości. Nauka i zabawa mogą iść w parze, o czym przekonaliśmy się same, studiowanie nie musi być nudne i monotonne. A poza tym... jeśli nie teraz, to kiedy?

Staż w ramach programu Erasmus+ The International Catholic Community of Zagreb The Prayer and Word Community (PWC), Zagreb/Chorwacja 2017/2018

tekst i zdjęcia: Maricha Sohacka

Odpowiedzi na wyzwania współczesności znajdujemy w hagioterapii.

W czasie praktyk zagranicznych Erasmus+, które obecnie odbywam w Chorwacji, miałam świetną okazję uczestniczyć w rewelacyjnym wydarzeniu zorganizowanym przez instytucję, która przyjęła mnie na praktyki. 16 lutego odbył się „okrągły stół” w Zagrzebiu na temat *Dzieło Profesora Tomisława Iwanczicza – odpowiedzią na wyzwania postmodernistycznego człowieka 21 wieku*. W rocznicę śmierci

ks. Tomisława Iwanczicza (Tomislav Ivančić), profesora nowatora, który miał wpływ na życie ludzi tak w swoim kraju, jak i za granicą, zorganizowano wydarzenie, które skupiło znajomych Księdza oraz fachowców i osoby zainteresowane nowym naukowym kierunkiem – hagioterapią.

Ponad dziesięciu prelegentów przedstawiło przekonujące argumenty potwierdzające ważność naukowego dorobku profesora dla współczesności. Na wstępie sympozjum przekazane zostały słowa wdzięczności w imieniu kard. Josipa

Bożanicza (Josip Bozanić). Jego przedstawiciel podkreślił wielkie zasługi ks. Tomisława dla Kościoła i dla wiernych. Bp Włodo Koszicz (Vlado Košić) przypomniał czas, kiedy razem z prof. Iwancziczem byli wykładowcami na uniwersytecie w Zagrzebiu. Do dzisiaj w jego pamięci dźwięczą słowa ks. Tomisława: „Bóg jest żywy”. Biskup stwierdził: „Słowa ks. Iwanczicza powodowały zmianę ludzi, on był naprawdę silnym duchowym przywódcą, jego zainteresowania skupiały się na człowieku, a najbardziej na Jezusie Chrystusie”. Okres życia księdza profesora spędzony w Watykanie wśród członków Międzynarodowej Komisji Teologicznej przywołał rektor Chorwackiego Uniwersytetu Katolickiego Željko Tanicz (Željko Tanjić) – „Choć nie długim, ale naprawdę cennym był czas spędzony w towarzystwie ks. Tomisława”. (W 2004 r. ks. Tomisław Iwanczicz został mianowany przez Jana Pawła II członkiem Międzynarodowej Komisji Teologicznej. Po upływie kadencji, zgodnie z życzeniem papieża Benedykta XVI, objął tę funkcję ponownie). Profesor Tanicz zaznaczył: „Ksiądz Tomisław Iwanczicz rozumiał, co jest najważniejsze dla chrześcijan – wolność w Chrystusie. Zostaliśmy stworzeni dla wewnętrznej wolności, która czerpie z wiary i zaufania Chrystusowi. We wszystko Iwanczicz wnosił wolność, którą sam otrzymał jako dar od Boga...”. Rektor przekonywał – ks. Tomisław chciał, żeby każdy wzrastał w wolności, żeby każdy mógł się rozwijać, stawiać się sobą, bez względu na ludzkie ograniczenia. Profesor Tanicz z zaangażowaniem kontynuował: „Nie ma wiary bez myślenia, Jan Paweł II nauczał, że wiara i rozum to dwa skrzydła, a ks. Tomisław odnalazł drogę dla współczesnego świata, stwarzając oazę, ziarno wewnętrznej wolności, której nie da się

zniszczyć”. Rektor chorwackiego uniwersytetu na zakończenie powiedział: „Ksiądz Tomisław Iwanczicz ŻYŁ i chciał, abyśmy i my ŻYLI”.

Ksiądz ze Słowenii Iwica Juricz (Ivica Jurić) podzielił się wspomnieniami, które nosi w sercu: „Opowiadając kiedyś ks. Tomisławowi o swoim zaangażowaniu w nawracanie ludzi, otrzymał nieoczekiwaną odpowiedź: «Niedobrze czynisz! Obróć swoją twarz do Jezusa, a ludzie będą zbierać się za Tobą...»”. Podsumowując, ks. Juricz powiedział: „Zdecydowanie, ks. Tomisław miał moc Ducha Świętego”.

Prowadząca chrześcijański program w Chorwackim Katolickim Radiu Tania Popec (Tanja Popec) wspomina regularne wystąpienia prof. Tomisława Iwanczicza. Tania jest przekonana – ks. Tomisław całą swoją działalność koncentrował wokół człowieka, jego ocalenia; to ważne, bo kiedy człowiek zostanie ocalony, wówczas polepszą się relacje międzyludzkie, a to pozytywnie wpłynie na Kościół i na całe społeczeństwo. Dziennikarka przedstawiła problemy współczesności, na które możemy znaleźć odpowiedź w hagioterapii:

1. Kim jest tak naprawdę człowiek? Hagioterapijna antropologia daje odpowiedź.

2. Niemiecki profesor A. Jores w wyniku badań doszedł do wniosku, że dzisiejsza medycyna może wyleczyć nie więcej niż 30 proc. chorób (chodzi przede wszystkim o choroby przewlekłe, trudne do zdiagnozowania itd.). Stosowanie hagioterapii daje pozytywne rezultaty (według statystyk: 54 proc. osób zostało całkowicie uzdrowionych, u 28 proc. zdrowie uległo poprawie). Młoda nauka okazuje się pomocna również w przypadkach, kiedy medycyna czy psychoterapia

pia nie mogą pomóc (należy podkreślić różnicę: medycyna i psychoterapia są ważne w leczeniu dolegliwości somatycznych i psychicznych, natomiast hagioterapia bada i uzdrawia duchową sferę człowieka).

3. Brak sensu. Hagioterapia pomaga człowiekowi poznać swoją oryginalność, zaakceptować siebie, wtedy osoba może znaleźć sens samego siebie.

4. Krzywizna kultury. Hagioterapia odkrywa nam prawdziwą kulturę poprzez odnajdywanie sensu w życiu.

5. Strach. Hagioterapia zachęca człowieka do pozostawienia problemów poza sobą, do „wzniesienia się ponad”, towarzyszy, dodając odwagi.

Podsumowując, Tania Popec ukazała Księdza Profesora jako genialnego nauczyciela, w którym naprawdę był obecny Bóg, i zakończyła słowami uczonego: „Myśl, mów i działaj dobrze, a będziesz zdrowy”.

Prof. Igor Kaniżaj (Igor Kanižaj), kierownik Wydziału Publikacji Drukowanych na Wydziale Politologii FPZG, uznał Profesora Tomisława Iwanczicza za świetnego naukowca, komunikatora i ewangelizatora. Podkreślił szczególność spotkań z ks. Tomisławem: „Kto miał możliwość spotkania się z Nim, doświadczał zachęty do czegoś większego, do przezwyciężenia strachu”. Jaki ma wpływ nowa dziedzina na inne nauki, możemy dostrzec w wypowiedzi psychiatry – prof. Miro Jakowlewicz (Miro Jakovljević) opowiedział, jak bardzo ważnym było dla niego zapoznanie się z naukowymi osiągnięciami ks. Tomisława Iwanczicza. Prof. Jakowlewicz, dzięki hagioterapii, zrozumiał, że człowiek jest „kimś więcej”, ma duchową sferę. Nowe odkrycia miały pozytywny wpływ na dalszą praktyczną działalność psychiatry, a tym samym na pacjentów potrzebujących oca-

lenia duchowego, których prof. Mirko z radością odsyła do specjalistów od hagioterapii.

O tym, jak pozostać chrześcijaninem w skomplikowanej sytuacji, opowiedział Božo Prka (Božo Prka). W czasie wojny między chorwackim a serbskim narodem Božo Prka, mając 36 lat, został wybrany na stanowisko ministra finansów (1990). Dla niego, jako katolika, ten okres w życiu był niełatwym wyzwaniem, ponieważ wszędzie panoszyła się korupcja. I właśnie doradztwo ks. Tomisława Iwanczicza pomogło z godnością przetrwać ten życiowy etap. Ksiądz w prosty sposób wyjaśnił, jaka ma być postawa wierzącego: „Przed tym, jak pójdziesz na ważne spotkanie – upadnij na kolana, wybac wszystkim, pomódl się i będziesz świadkiem wiary, będziesz Bożym Światłem!”.

O bogactwie nowego nurtu naukowego ks. prof. Tomisława Iwanczicza – hagioterapii opowiedziała także Silwa Vrdoljak (Silva Vrdoljak), teolog i specjalista hagioterapii.

Na zakończenie sympozjum kierownik Najwyższej Rady ZMR (Wspólnota Modlitwa i Słowo) Iwica Lulić (Ivica Lulić) odkrył tajemnicę prof. Tomisława Iwanczicza: „On nigdy nie szedł za tłumem «bo wszyscy...», ale zawsze starał się słyszeć Jezusa, być Jego przyjacielem”.

Prof. Tomisław Iwanczicz przyjeżdżał do Polski, prowadził seminarium w Krakowie. Chorwaci do dzisiaj wspominają, jak ciepło żegnano Księdza Tomisława w Krakowie, ofiarując mu cenny prezent – ikonę „Bożego Miłosierdzia”. Chwilę później do Warszawy zaczęli przyjeżdżać uczniowie Profesora Iwanczicza.

Artykuł o hagioterapii można przeczytać: <http://jp2doc.pl/hagioterapia-czyli-terapia-u-jezusa/>

PAPPAGALLO – International Language School CENTAR, Split, Chorwacja

tekst i zdjęcia: Klaudia Wermińska

Praktykę odbyłam w turystycznym mieście Split. Już od pierwszych dni zachwycałam się pięknym krajobrazem słonecznej Chorwacji, urokliwymi uliczkami, pałacem Dioklecjana oraz unoszącym się w powietrzu zapachem lawendy.

Praktyki za granicą są bardzo cennym doświadczeniem, przede wszystkim ze względu na pracę w międzynarodowym zespole. Jest to możliwość podszkolenia języka oraz zdobycia nowych cennych umiejętności. Pracując w szkole językowej, zajmowałam się marketingiem, brałam również udział w zajęciach dla dzieci, wykonując zdjęcia. Podczas codziennej pracy mogłam liczyć na pomoc oraz wskazówki moich współpracowników, a zadania, które wykonywałam samodzielnie, były dla mnie szansą sprawdzenia siebie i swoich możliwości.

Wyjazd na praktyki zagraniczne wymaga dużej samo-

dzielności, co jest niewątpliwie jednym z atutów Erasmusa. Dzięki temu mogłam sprawdzić się w sytuacjach i zadaniach, które wcześniej wydawały mi się niewykonalne. Co więcej, praktyki za granicą sprawiły, że stałam się bardziej pewna siebie i zaradna.

Wyjeżdżając w ramach Erasmusa, nie tylko można zdobyć cenne doświadczenie zawodowe, ale także poznać wielu ciekawych ludzi z różnych części świata, których historie inspirują i motywują do działania. Nie wierzyłam, gdy spotykałam się z opiniami, że Erasmus zmienia na całe życie. Dzisiaj jestem jednym z przykładów, że po powrocie z takiego wyjazdu zmienia się wszystko. Erasmus poszerza horyzonty i pozwala spojrzeć na świat z innej perspektywy, dając siłę i przekonanie, że nie ma rzeczy niemożliwych, dlatego też gorąco polecam erasmusowe praktyki zagraniczne.

**Studenci, Absolwenci UPJPII
skorzystajcie z szansy jaką daje stypendium
w ramach programu Erasmus+!**

Grant Erasmus+ to nawet 800 euro miesięcznie!

- ▶ Terminy dodatkowej rekrutacji na studia
– wyjazd na semestr letni w r.a. 2018/2019 do **20 września 2018 r.**
- ▶ Terminy rekrutacji na studia na wyjazdy w r.a. 2019/2020 do **30 marca 2019 r.**
- ▶ Terminy rekrutacji na praktyki na wyjazdy w r.a. 2018/2019
oraz 2019/2020 do **21 czerwca 2019 r.**

**ERASMUS+ ZMIENIA ŻYCIE, OTWIERA UMYSŁY
CNBiWM UPJPII**

Szczegółowych informacji udziela
Centrum Naukowe Badawcze i Współpracy Międzynarodowej UPJPII
nr tel. 12 428 60 36, e-mail: erasmus@upjp2.edu.pl
ul. Bernardyńska 3; 31-069 Kraków
II piętro, p.207

Twoja obecność jest prezentem dla świata

tekst: Paweł Ryndak
zdjęcie: Marta Kapuściak

Studenci Instytutu Pracy Socjalnej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie nie próżnują! Jedną z wielu akcji, którą zorganizowali wraz z Samorządem Studentów, było wyjście do Domowego Hospicjum Królowej Apostołów w Krakowie. Razem z harcerzami udali się do podopiecznych, aby przypomnieć o zbliżających się świętach Bożego Narodzenia.

Wspólne kolędowanie i rozmowy z podopiecznymi jeszcze bardziej otworzyły serca młodych ludzi na potrzeby drugiego człowieka. Często można spotkać się z opiniami, że współcześni młodzi są obojętni, widzą jedynie czubek własnego nosa – a to nieprawda, zawsze w przeszłości, w teraźniejszości i przyszłości są i będą różni ludzie – jedni mają perspektywę skierowaną na potrzebujących, a dla innych ważna jest tylko i wyłącznie własna wygoda.

Studenci, odwiedzając podopiecznych hospicjum, uświadomili sobie, co rzeczywiście liczy się w życiu. To nie pieniądze są ważne, tytuły, zaszczyty – to tak naprawdę szczęścia nie daje, ważna jest przede wszystkim obecność

drugiego człowieka, zwłaszcza wtedy, gdy sami już iść dalej nie możemy, wtedy gdy brakuje nam sił, aby patrzeć w przyszłość i marzyć, wtedy potrzebujemy drugiej osoby, która podtrzyma, podniesie i poprowadzi nas przez życie, ale też zwyczajnie będzie przy nas trwała i nas nie opuści, dając prawdziwą nadzieję.

„Zawsze, ilekroć uśmiechasz się do swojego brata i wyciągasz do niego ręce, jest Boże Narodzenie. Zawsze, kiedy milkniesz, aby wysłuchać, jest Boże Narodzenie. Zawsze, kiedy rezygnujesz z zasad, które, jak żelazna obręcz, uciskają ludzi w ich samotności, jest Boże Narodzenie. Zawsze, kiedy dajesz odrobinę nadziei «więźniom», tym, którzy są przytłoczeni ciężarem fizycznego, moralnego i duchowego ubóstwa, jest Boże Narodzenie. Zawsze, kiedy rozpoznajesz w pokorze, jak bardzo znikome są twoje możliwości i jak wielka jest twoja słabość, jest Boże Narodzenie. Zawsze, ilekroć pozwolisz, by BÓG POKOCHAŁ INNYCH PRZEZ CIEBIE, zawsze wtedy jest Boże Narodzenie” (św. Matka Teresa z Kalkuty).

Nigdy nie odchodź za daleko... bo miłość to obecność!...

tekst: Paweł Ryndak

zdjęcie: Pan Jacek (pracownik DPS)

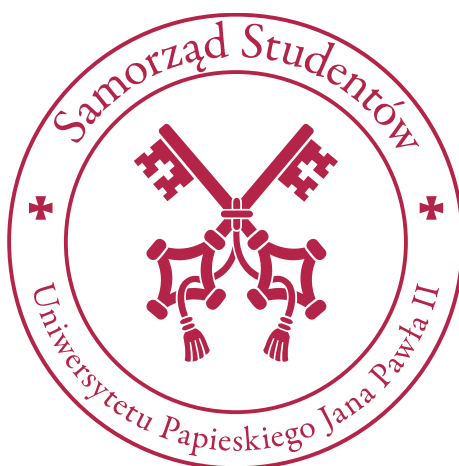
„Nie wolno przechodzić obojętnie. Musimy zatrzymać się obok cierpiącego, bez względu na to, kim jest. To dar z nas samych” – te słowa św. Jana Pawła II – patrona Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie – studenci wzięli sobie głęboko do serca. Bowiem w okresie przedświątecznym odwiedzili mieszkańców Domu Pomocy Społecznej im. św. Brata Alberta w Krakowie. Podczas wizyty studenci spotkali się z blisko 170 mieszkańcami tego domu. Nie zabrakło wspólnego śpiewu kolęd, wspólnych rozmów, ale nade wszystko obecności – obecności z tymi, o których nierzadko zapominała rodzina.

Czas świąt Bożego Narodzenia sprzyja refleksji nad życiem oraz pochyleniu się nad istotą ludzkiej egzystencji. Często w wirze pędzącego życia nie dostrzegamy drugiego człowieka, który niemym krzykiem woła o pomoc i choć odrobinę zrozumienia. Będąc tak blisko, nie widzimy go i ślepo biegniemy przed siebie, mając na uwadze tylko włas-

ne ambicje i pragnienia. Między innymi po to są święta, aby chociaż na moment zatrzymać się i uświadomić sobie, co tak na prawdę jest istotne w naszym życiu.

Inicjatywa przyjazdu z wizytą do mieszkańców Domu Pomocy Społecznej wypłynęła ze strony studentów pracy socjalnej naszego uniwersytetu. To pod ich patronatem wraz z Samorządem Studentów udało się zorganizować grupę, która z uśmiechami na twarzach wniosła ogrom radości w życie podopiecznych DPS-u.

Ludzie mówią, że tam, gdzie są młodzi, tam otoczenie staje się młode i pełne optymizmu, ale ja pokusiłbym się o przeredagowanie tego powiedzenia i w myśl słów o Leona Knabita twierdząc, że „Młodość to nie tylko wiek. Młodość to stan ducha” – a więc zadaniem nas wszystkich (nie tylko młodych) jest niesienie nadziei tam, gdzie jej brakuje, wzniecanie wiary tam, gdzie już się ledwo tli oraz зараżanie miłością tam, gdzie zaczynamy stąpać po zimnym lodzie.

Studenci z wizytą w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Krakowie

opracowała Marta Mastyło
zdjęcia: www.malopolska.uw

Studenci Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie pod koniec listopada zainaugurowali spotkania, podczas których poznawali „od kuchni” warsztat pracy administracji publicznej na przykładzie Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie. Gości powitał wicewojewoda małopolski Józef Gawron. Program wizyty zakładał zapoznanie z zadaniami i strukturą Urzędu oraz spotkania z pracownikami Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego, Centrum Powiadamiania Ratunkowego,

Archiwum Zakładowego, Biura Wojewody, Wydziału Administracji i Logistyki (Oddziału Kadr i Płac), Wydziału Prawnego i Nadzoru oraz Wydziału Infrastruktury. Studenci poznali także proces przygotowywania decyzji administracyjnej na przykładzie zadań Wydziału Infrastruktury oraz zasady wydawania wojewódzkiego dziennika urzędowego. Otrzymali też przydatne informacje, m.in. o stażach i praktykach w MUW.

Poezja zagościła na uniwersytecie

tekst: Paweł Ryndak

zdjęcia: Agata Jedynak

Ponownie mieliśmy przyjemność uczestniczyć w wieczorze autorskim ks. Marcina Godawy – wykładowcy naszego uniwersytetu. Zetknąć się z kolejnym tomikiem poezji ks. Marcina pt. *Spacerem, Sercem, Samolotem*, to jakby sięgnąć w głąb ludzkiej duszy. Spotkanie cieszyło się dużym zainteresowaniem, bowiem kilka minut przed jego rozpoczęciem cała sala wypełniona była po brzegi słuchaczami.

Każdy z nas w swoim życiu potrzebuje momentów zadumy i refleksji nas sensem życia. Potrzebuje weryfikacji swojej ludzkiej egzystencji opartej na patrzeniu w głąb siebie, aż do własnej duszy. Najcenniejsze wydają się być właśnie te „spojrzenia” na duszę – spojrzenia pełne krytycyzmu, ale zarazem pełne miłości i akceptacji połączonej z chęcią zrozumienia nawet najdrobniejszego ludzkiego drgnięcia dłońią. Potrzebne jest takie patrzenie duchowe, pozbawione ludzkiej logiki i kalkulacji opartej na materializmie. Bo czy w życiu tak naprawdę liczy się w ogóle to, co materialne i cielesne? Czy to wszystko nie jest tylko chwilą, którą dane nam jest przeżywać dzięki uprzejmości Władcy Ziemi? Czy my tutaj na Ziemi nie jesteśmy tylko gośćmi korzystającymi z dóbr tego świata? Odpowiedź wydaje się być dostarczona

Niech żyje spacer – ponieważ pozwala odejść. [...]

Niech żyje spacer – ponieważ pozwala odnaleźć. [...]

Niech żyje spacer – ponieważ pozwala powrócić.

Marcin Godawa, *Spacerem, Sercem, Samolotem* (fragm.)

niczmy na przysłowiowej tacy. TAK – po prostu TAK. I nie ma tutaj żadnego drugiego dna. To wszystko, co otrzymaliśmy, nie jest naszą zasługą, to wszystko, z czego korzystamy, absolutnie nie jest dane nam na zawsze! Dlatego warto czasem zastanowić się nad naszym życiem i jego losami.

Między innymi do tego właśnie zachęca nas tomik poezji ks. Marcina Godawy – do czerpania radości z (nie)zwykłego spotkania drugiego człowieka, z (nie)zwykłego wschodu słońca, z (nie)zwykłego kolejnego dnia danego nam przeżyć... To wszystko można zrozumieć, SPACERUJĄC..., bo w wirze dzisiejszego świata trudno cokolwiek dojrzeć – dojrzeć piękno otaczającego nas świata, dopiero (nie)zwykły spacer potrafi zmienić nasze życie o 180 stopni... A podczas spacerów może wiele się zmienić, możemy spotkać kogoś, dzięki komu nasze życie stanie bogatsze i piękniejsze, możemy stać się szczęśliwsi, bo „nie można tkwić uparcie w swoim kącie Lasu, czękając, aż inni do nas przyjdą. Czasem trzeba pójść do nich” (A. A. Milne, *Kubuś Puchatek*). A więc do dzieła – wyruszamy w świat, wyruszamy w wielką przygodę, która często zwie się codziennością!

Chwila dla sztuki

tekst: Maria Gil
projekt biletu: Krzysztof Rollauer

Deszczowo-śnieżna aura i dłużący się czas oczekiwania na święta nie sprzyjają nauce. Ale sprzyjają przyjemnym i pożytecznym inicjatywom. A takowych na naszym uniwersytecie nie brakuje.

6 grudnia – na mikołajki – wybraliśmy się do krakowskiego kina „Ars” na film *Bohemian Rhapsody* w reż. Bryana Singera. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Samorząd Studencki i przyciągnęło nie tylko grono studentów, ale i profesorów.

Czym był dla nas ten film? Oprócz chwili oderwania od nauki i jesienno-zimowej rzeczywistości był czasem refleksji. Nad sobą, nad rodziną i przyjaciółmi, nad pracą i nad wartościami, którymi kierujemy się w życiu. Każdy mógł odnaleźć w legendarnym zespole Queen i ich wokaliście Freddie Mercuryem cząstkę siebie. Bo kto z nas, tak samo jak on, nie był czasem samotny? Nie błądził i nie zastana-

wiał się nad tym, czy to, co robi, jest słuszne? W pogoni za obowiązkami czy, tak jak Freddie, za sławą zapominamy o prostym szczęściu, miłości i drugiemu człowiekowi. A potem może być już za późno na zmianę priorytetów.

Piosenki zespołu Queen niosą głęboki przekaz mimo upływu lat. Warto podczas gwaru dnia przypomnieć sobie te popularne melodie i zapisane w nich słowa... Czy nie odzwierciedlają życia człowieka XXI w.? „Czy to jest prawdziwe życie, czy tylko fantazja schwymana na skrawku ziemi? Bez ucieczki z rzeczywistości otwórz oczy, spójrz w górę na niebiosy i patrz...”. Patrzmy i nie poddawajmy się w dążeniu do swoich marzeń, mimo przeciwności losu. Pamiętajmy, że szczęście istnieje tylko wtedy, gdy dzielimy je z drugim człowiekiem. Tylko wtedy jesteśmy wygrani. „Jesteśmy zwycięzcami – mój przyjacielu”.

Św. Mikołaj wie, gdzie szukać dobrych ludzi

tekst: Maria Gil
zdjęcia: Marta Mastysłó, Agata Jedynak

Czy studenci, grono profesorów i pracowników administracji Uniwersytetu Papieskiego zasłużyli w tym roku na prezenty? Wizyta św. Mikołaja świadczy o tym, że niewątpliwie tak!

6 grudnia biskup z Miry znalazł chwilę czasu, by dotrzeć do budynków naszej uczelni. Nie było to łatwe zadanie, wraz ze swoim orszakiem musiał przemierzyć najod-

leglejsze kraje świata, potem Polskę, a następnie Kraków, w którym nawet codzienne korki nie miały prawa opóźnić jego podróży. Każdy, kto przebywał na uczelni, mógł liczyć na mały podarek od św. Mikołaja oraz pamiątkowe zdjęcie. Każdy mógł też wesprzeć finansowo zbiórkę prowadzoną przez jego orszak. Grono Uniwersytetu Papieskiego jak zwykle nie zawiodło! Wielkie i hojne serca naszych studentów,

profesorów i pracowników pozwoliły na zebranie sporej sumy pieniędzy, które zostały przekazane na potrzeby Domu Pomocy Społecznej im. św. Brata Alberta w Krakowie.

Św. Mikołaj będzie z pewnością pamiętał o tym, jak pięknie został przyjęty przez naszą uczelnię. Nie jest tajemnicą, że ludzie tego uniwersytetu uwielbiają pomagać! Tak

jak biskup z Miry, którego Jan Paweł II określił mianem „patrona daru człowieka dla człowieka”. Bądźmy jak on na co dzień, nie tylko od święta.

Opłatek studencki

tekst: Marta Mastyló

zdjęcia: Krzysztof Mlyczyński

We wtorek 18 grudnia 2018 r. studenci zgromadzili się licznie w budynku przy ul. Bernardyńskiej 3 na przedświątecznym spotkaniu zorganizowanym przez Samorząd Studentów i Doktorantów. Rozpoczęła je msza św., której przewodniczył rektor UPJPII ks. prof. dr hab. Wojciech Zyzak. W koncelebrze nie zabrakło księży prorektorów i wykładowców. Była to msza św. roratnia, której świątecznego klimatu dopełnił śpiew chóru uniwersyteckiego „Psalmodia” pod dyrekcją prof. Włodzimierza Siedlika. Po Eucharystii studenci obdarzeni zostali przez księdza profesora błogosławieństwem i świątecznymi życzeniami. Ks. Robert Tyrała, prorektor ds. studenckich i dydaktyki, w składanych życzeniach mówił o wadze i znaczeniu takiego przedświątecznego spotkania, które jednoczy, integruje, ale też uświadamia fakt patrzenia w tym samym kierunku – w stronę Jezusa Chrystusa, z powodu którego wszyscy zgromadzili się w tym miejscu, by dzielić się radością, życzliwością, chrześcijańską nadzieją. W imieniu Samorządu Studentów i Doktorantów życzenia składał przewodniczący Mateusz Więcek, który nie zapomniał o kwiatkach dla najpiękniejszej Polki, Mileny Sadowskiej, Miss Polonii 2018, studentki UPJPII, która, mimo rozlicznych obecnie obowiązków związanych z wygraniem konkursu, nie zawiodła i przyszła przełamać się opłatkiem. Na spotkanie przybyła też Halina Styła – prezes zarządu Hospicjum Maryi Królowej Apostołów w Krakowie, by podziękować studentom i ich

opiekunom za wiele akcji pomocy chorym, w których tak chętnie i z takim zaangażowaniem biorą udział.

Aby tradycji stało się zadość, na stołach pojawił się barszcz z uszkami, pierogi z kapustą i grzybami, pyszne gołąbki. Echo kolęd niesło się daleko poza budynek UPJPII. Nie mogło być inaczej, gdy zachęcały studentów do wspólnego śpiewania gromkie głosy kleryków z krakowskiego Wyższego Seminarium Duchownego, którym także gra na rozmaitych instrumentach nie jest obca.

Rozmowa z Mileną Sadowską – Miss Polonia 2018, studentką UPJPII

rozmawiała: Marta Mastyło
zdjęcia: Krzysztof Mlyczyński

Udało ci się już otrząsnąć po wydarzeniach, które lotem błyskawicy zmieniły bieg twojego życia?

Naprawdę moje życie obróciło się o 180 stopni, ale pomału już się do tego wszystkiego przyzwyczajam. Jest to jednak coś zupełnie nowego dla mnie i muszę się po prostu do tej nowej rzeczywistości przystosować.

Co było największym zaskoczeniem?

Gdy zdobyłam tytuł, to już wiedziałam mniej więcej, jak to się dalej będzie toczyło. Zaraz po zwycięstwie powiedziano mi, że pod koniec miesiąca mam lecieć do Tajlandii na Fashion Week, więc wiem, że muszę być przygotowana na wszystko, bo w każdej chwili mogę usłyszeć, że gdzieś mam jechać, coś mam zrobić, na co nie będę mentalnie przygotowana, a przecież muszę spełnić wymagania.

Zaledwie poczułaś klimat studiowania, a już wydarzenie, które staje temu naprzeciw. Niemniej, w wywiadach, których udzielałaś, bardzo mocno podkreślałaś, że jesteś studentką Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

Ta uczelnia bardzo mi się spodobała, bardzo ją pokochałam. I z jednej strony, wiadomo, bardzo się cieszyłam, że zdobyłam tytuł Miss Polonia, a z drugiej szkoda mi było, że już muszę tę uczelnię pozostawić.

Widzisz jeszcze jakiegokolwiek szanse na jakąś wspólną przygodę z tym uniwersytetem?

Mam taką nadzieję. Teraz, wiadomo, muszę zająć się tymi wszystkimi obowiązkami, jakie spoczywają na Miss Polonii, ale myślę, że za rok, kiedy wrócę już tutaj w swoje rodzinne strony, bardzo chciałabym kontynuować naukę na Uniwersytecie Papieskim.

Jaki kierunek? Początkowe decyzje nie były jednoznaczne.

No tak. Ja początkowo myślałam o dziennikarstwie, ale jednak złożyłam dokumenty na nauki o rodzinie. Później pomyślałam, że jeżeli i tak startuję w konkursie Miss Polonia i będę miała tak czy tak styczność z telewizją i innymi mediami, to jednak dziennikarstwo, choćby z takiego praktycznego względu będzie dla mnie bardziej wskazane. Złożyłam zatem papiery jeszcze na to dziennikarstwo i udało mi się dostać, więc je wybrałam.

A co sprawiło, że wybrałaś właśnie Uniwersytet Papieski spośród tylu innych uczelni?

Też z polecenia troszkę, bo słyszałam od różnych osób, że jest tutaj bardzo fajna atmosfera. Stąd nawet nie myślałam o innych uczelniach. Poza tym, z początku, wybrałam właśnie te nauki o rodzinie, a na innych uczelniach nawet chyba nie było takiego kierunku. Gdy zdecydowałam się na zmianę kierunku, to już nie myślałam w ogóle o zmianie uczelni. A w dodatku bardzo spodobały mi się panie w sekretariacie, gdziekolwiek trafiałam, stwierdzałam, że są tu tak cudowne osoby, że muszę tutaj zostać.

A to, że Jan Paweł II jest patronem uczelni, miało dla ciebie jakiegokolwiek znaczenie przy wyborze szkoły?

Oczywiście, że tak. Od dziecka z Janem Pawłem II mam styczność. Nawet była taka sytuacja – mój tata pochodzi z Okleśnej, a zanim Jan Paweł II został papieżem, mój tata służył mu jako ministrant w takiej małej kapliczce, w tej małej miejscowości koło Krakowa, więc ja już od dziecka zostałam jakoś zarażona, jeśli można tak powiedzieć.

A co najbardziej lubisz robić w wolnym czasie, czyli... czego nie będziesz mogła robić przez najbliższy rok i będzie ci tego brakować?

Lubię chodzić na siłownię, uwielbiam jazdę konną, choć coraz mniej czasu na to miałam ostatnio, no i uwielbiam gotować. Lubię też tańczyć – tańczę w zespole ludowym „Małopolanie”, śpiewam. To są moje prawdziwe zainteresowania, choć czasu nie mam na nie.

Ale znalazłaś czas, by przyjść na nasz uczelniany przedświąteczny opłatek...

Tu jest świetna atmosfera, jest tak rodzinnie, domowo. Tak pięknie pachnie taką prawdziwą wigilią. Naprawdę jest cudownie.

Marzenie?

Chciałabym, żeby mi się udało w tym roku coś osiągnąć, to według mnie jest najtrudniejsze. To się tylko tak wydaje, że jak zdobyłam tytuł Miss Polonia, to już jest coś, ale tak naprawdę to dopiero wstęp. Muszę sama zapracować, żeby coś przez ten rok osiągnąć, a już zostało mi tylko 11 miesięcy. Bo miesiąc temu był finał, miesiąc temu zdobyłam koronę, więc ten czas szybko leci... A wiem też, że za rok pojadę na konkurs międzynarodowy.

Święta spędzasz w domu, z rodziną?

Tak oczywiście. To jest najważniejsze dla mnie, priorytet. To na pewno będą cudowne święta, bo też zapowiadające magiczny rok. My jeszcze mamy z rodzicami taką tradycję, z całą rodziną właściwie, że co roku robimy sobie zdjęcie przy wigilijnym stole i później możemy sobie oglądać, jak się zmieniamy i tak to trwa od najmłodszych lat. Więc w tym roku pewnie zrobię zdjęcie z koroną, będzie wiadomo, że ten rok jest przełomem.

Co powiesz swoim nowym koleżankom i kolegom z UPJPiI, rozstając się z nimi na ten rok?

Ja tak polubiłam swoją grupę, z którą miałam styczność w trakcie niewielu przecież wspólnych zajęć! Bardzo mi żal. Żal ich zostawiać, bo bardzo fajna grupa mi się trafiła. Co ja mogłabym im powiedzieć – najważniejsze, żeby byli sobą, zawsze. Bo ja mimo tego, że zostałam miss, to dalej jestem Milenką z Babic i jestem dalej prostą dziewczyną, nie zmieniło mnie to w żaden sposób.

Nie obawiasz się, że nastąpi taka zmiana, gdy zachłyśniesz się tym światem?

Raczej nie. Ja już miałam namiastkę. Miałam możliwość uczestniczyć w jakiś eventach czy wydarzeniach, gdzie były same gwiazdy, ale nie wydaje mi się, że bym się tak w to wciągnęła, to już jest inny klimat. Te gwiazdy są zachłyśnięte i przesiąknięte tym wszystkim. Nie mówię nie, bo nigdy nie wiadomo, ale raczej ja pozostanę zawsze sobą.

Pięknych świąt i powodzenia we wszystkich przyszłych zmaganiach!

rekrutacja.upjp2.edu.pl

Pierwszy taki opłatek. Świątecznie i rodzinnie, czyli wspólny opłatek doktorantów i opiekunów naukowych Instytutu Nauk o Rodzinie

tekst: Dorota Kumorek
zdjęcia: Krzysztof Rollauer

Dnia 20 grudnia 2018 r. w podziemiach naszej uczelni przy ul. Bernardyńskiej 3, w kawiarence, spotkali się doktoranci i ich opiekunowie naukowcy, pracownicy naukowcy i administracyjni oraz władze Instytutu Nauk o Rodzinie naszego uniwersytetu. Niepowtarzalny klimat świąt Bożego Narodzenia sprzyjał większej integracji młodych adeptów życia naukowego z doświadczonymi naukowcami. Nie brakowało wzruszeń, śmiechu, śpiewu i błogosławieństwa. Każdy też wyraził swoje pragnienia i oczekiwania na nadchodzący nowy rok.

Studia doktoranckie z nauk o rodzinie na Wydziale Nauk Społecznych są nowością naszej uczelni. Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie jest drugą uczelnią w Polsce kształcąca familiologów. „To pierwszy taki opłatek. Mam nadzieję, że przyszłym roku spotkamy się znów w radosnej atmosferze świąt, a opłatek organizowany przez doktorantów NoR UPJPII stanie się nową tradycją” – powiedział ks. prof. Tadeusz Borutka, dyrektor Instytutu Nauk o Rodzinie. Istotnie, spotkanie opłatkowe w urzekającej ciepłem świątecznej atmosferze stało się okazją do bliższego poznania osób, które, jako nowi doktoranci, znamy często tylko z wykładów, seminariów i spotkań na dyżurze. Przyjemnie było podzielić się nawzajem dobrym słowem i opłatkiem, zjeść wspólną kolację i zaśpiewać kolędy. Oprócz naszych opiekunów naukowych swoją obecnością zaszczylił nas także ks. prof. Michał Drożdż, dziekan

WNS. Dziękujemy wszystkim za obecność, życząc wszelkich Bożych łask od Dzieciątka Jezus. Oby każdy dzień nadchodzącego roku upłynął pod wymownym znakiem Świętej Rodziny.

Inauguracja roku akademickiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Jubileusz 100-lecia urodzin jego Honorowej Słuchaczki

tekst: Irena Szlachta, Teresa Partyka

zdjęcia: Agata Jedynak

Uniwersytet Trzeciego Wieku na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie zainaugurował ósmy rok działalności, a nastąpiło to 25 października 2018 r. w kaplicy akademickiej przy ul. Bernardyńskiej 3. W tym roku uroczystość była połączona z obchodami 100-lecia urodzin dr Barbary Kaden-Swolkień, słuchaczki UTW od jego powstania w roku 2011. Przed dwoma laty Pani Barbarze nadano tytuł Honorowej Słuchaczki UTW UPJPII.

Centralnym punktem wydarzenia była Eucharystia, sprawowana przez: ks. prof. dr. hab. Macieja Ostrowskiego, prodziekana Wydziału Teologicznego, ks. dr. hab. Romana Bogacza, prof. UPJPII, i ks. lic. Grzegorza Wąchola, który w imieniu nieobecnych ze względów zdrowotnych ks. dr. hab. Jana Dziedzica, prof. UPJPII, kierownika ds. UTW, powitał wszystkich przybyłych na tę uroczystość, a szczególnie serdecznie tych, którzy rozpoczynają studia na Uniwersytecie Trzeciego Wieku. Wyraził głęboką wdzięczność wszystkim, także księżom: ks. dr. Romanowi Bogaczowi i ks. prof. Maciejowi Ostrowskiemu za wspólną modlitwę w intencji całej wspólnoty Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Zapewnił zebranych, że ks. Jan Dziedzic, przechodzący obecnie reha-

bilitację, przesyła serdeczne pozdrowienia i zapewnia o swojej pamięci modlitewnej.

Podczas mszy św. homilię wygłosił ks. Roman Bogacz. Homileta zwrócił uwagę, że spotkanie jest okazją uczczenia dwóch jubileuszy: 100-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę i setnych urodzin najstarszej studentki UTW – Barbary Kaden-Swolkień, urodzonej 16 listopada 1918 r. jako jedno z pierwszych dzieci niepodległej Polski. Zaznaczył, że dzisiejsza uroczystość jest okazją do postawienia sobie pytania, czym powinny być dla nas studia na UTW. Nawiązał do czytań mszalnych z dnia bieżącego. Starł się wyjaśnić, co kryje się pod symbolem ognia, o którym mówi Chrystus, że pragnie, aby zapłonął (Łk 12, 49–53). Jest tu mowa o chrzcie krwi, Chrystusowej męce. O nas toczy się walka między Bogiem a Szatanem. Chrystus pragnie, aby ogień Ducha Świętego rozpałił się w naszych sercach. Trzeba świadków wiary, którzy swoją miłością potrafią zapalić innych i pokazać im perspektywę życia. Takie jest też zadanie osób starszych w stosunku do swoich wnuków. Ale aby mówić o Ewangelii, trzeba mieć argumenty. Zwrócił się do słuchaczy, aby słowa z pierwszego czytania (Ef 3, 14–21):

„Zginam kolana moje przed Ojcem” uznać jako program na cały rok. Poznawanie Boga tylko rozumem niewiele daje. Na tyle można poznać Boga, na ile go pokochamy i na ile On się przed nami otworzy.

Studia na UTW pomogą nam Boga poznać, pokochać i wejść z nim w ścisłą zażyłość. Gdy tak będziemy przeżywać studia, to będzie to dla nas najpiękniejsza przygoda. Podczas mszy św. wystąpił chór słuchaczy UTW UPJPII kierowany przez mgr Alicję Wolińską, któremu śpiewem wtórowali wszyscy dzięki śpiewnikom przygotowanym przez organizatorów. Na zakończenie Eucharystii złożono życzenia naszej Jubilatce. Były kwiaty i serdeczne słowa księży. Następnie chór i wszyscy obecni zaśpiewali *Plurimos Annos*.

W czasie gdy słuchacze UTW zgromadzeni na uroczystości nagradzali Jubilatkę gromkimi brawami, ks. Roman Bogacz wręczył Pani Barbarze wydaną w tych dniach książkę *Model kształcenia seniorów na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie*, która była jej dedykowana. Zespół przygotowujący książkę, pod redakcją prodziekana

Wydziału Teologicznego ks. dr. hab. Jana Dziejzica, prof. UPJPII, kierownika ds. UTW, bardzo się starał, aby publikacja była gotowa na uroczystość inauguracji i mogła w tym dniu zostać Jubilatce wręczona. Ks. Grzegorz Wąchol przekazał Pani Barbarze Swolkień również życzenia od ks. Jana Dziejzica. Życzył on dostojnej Jubilatce błogosławieństwa Bożego, zdrowia i dalszego studiowania na Uniwersytecie Trzeciego Wieku.

Po zakończonej mszy św. nastąpiło rozdanie indeksów słuchaczom I roku, a potem wszyscy zostali zaproszeni na poczęstunek. Chwile wspólnie spędzone przy kawie, herbacie i ciastkach przygotowanych przez seniorów stały się okazją do rozmów, lepszego wzajemnego poznania, a tym samym integracji osób studiujących na UTW. Nasza Honorowa Słuchaczka brała udział w tej części spotkania, a obecni na sali słuchacze już indywidualnie składali życzenia i prosili o możliwość wykonania pamiątkowych zdjęć w jej towarzystwie. Odśpiewano również tradycyjne „Sto lat”, przy czym słowo „sto” zamieniono na „dwieście”.

Zapowiedź wywiadu z...

tekst: Marta Mastyło

zdjęcia: Marta Mastyło

Umawiamy się na Rynku Głównym, w kawiarni „Loża”, bo to nieopodal kamienicy, w której pani Barbara Swolkień mieszka, a i miejsce, gdzie rozmowę możemy uprzyjemnić sobie smakiem dobrej kawy.

Nasza seniorka, studentka Uniwersytetu Trzeciego Wieku na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie, obchodziła niedawno swoje setne urodziny. A urodziła się w Rabce, jako córka Jadwigi Markowskiej i Adama Kadena – syna lekarza Kazimierza Kadena, właściciela uzdrowiska Rabka. Sama, podobnie jak dziadek i ojciec, również zdecydowała się na studia medyczne. Pracowała później jako lekarz diabetolog, była ordynatorem szpitala uzdrowiskowego „Lwigród” w Krynicy-Zdroju. Urodziła trzech synów.

Drobna, z uśmiechem na ustach i radosnym błyskiem w oczach, przyszła na miejsce spotkania lekko wsparta na laseczce, której najchętniej w ogóle nie zabierałaby z domu, ale syn nalega. Na twarzy rodzaj dziewczęcego uśmiechu przepaszającego za piętnastominutowe spóźnienie – siła wyższa, pani Barbara zapragnęła zajrzeć po drodze do księgarni, a tam się zwykle „zawierusza”. Za nią wchodzi syn Andrzej, z którego z wolna schodzą oznaki niedawnego niepokoju spowodowanego oczekiwaniem na przyście mamy – bo przecież ona nigdy się nie spóźnia.

Gdy próbowałam umówić to nasze spotkanie, syn Pani powiedział, że w okolicach południa będzie kłopot, bo są to godziny Pani codziennego spaceru, z czego trudno Pani zrezygnować. Dziękuję zatem za ten wyjątek.

Rzeczywiście, staram się wychodzić codziennie. Moja trasa to Rynek Główny, gdzie mieszkam, i Rynek Kleparski, gdzie robię zakupy, bo tam mam ulubione sklepy.

Ceni Pani sobie regularność w życiu, właśnie tych spacerów, posiłków... Bez odstępstw?

Tak, posiłki muszą być o oznaczonej porze.

Ostatni o której?

Ostatni o 18.00... Ale o północy wstaję i muszę zjeść coś słodkiego.

Urodziła się Pani jako jedno z pierwszych dzieci niepodległej Polski. Jakie to jest uczucie – być równolatką Niepodległej?

Urodziłam się 16 listopada 1918 r. No cóż, gdy tak zaczęło być głośno o przypadającej 100. rocznicy odzyskania niepodległości, to musiałam zdać sobie sprawę, że mam już 100 lat.

Nie czuje się ciężaru lat?

Nie! [...]

/fragment rozmowy z p. Barbarą Kaden-Swolkień. Całość w nr 1/2019 czasopisma *Vita Academica*/

Pielgrzymka studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku do Czernej

tekst: Ewa Wojnarowska

zdjęcia: Dawid Czaicki

W pogodną jesienną sobotę 10 października 2018 r. studenci Uniwersytetu Trzeciego Wieku Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II wyruszyli na swoją kolejną pielgrzymkę autokarową. W planach była wizyta w sanktuarium Matki Bożej Szkaplerznej w Czernej oraz zwiedzanie fabryki bombek choinkowych w Bęble. Organizatorem pielgrzymki był p. Dawid Czaicki, który jak zwykle troskliwie zaopiekował się grupą oraz poinformował o szczegółach programu.

Pierwszym etapem była wizyta w firmie Armar s.c. Szklane Ozdoby Choinkowe w Bęble. Dla wielu osób była to prawdziwa niespodzianka, bo choć bombki choinkowe towarzyszą nam w okresie bożonarodzeniowym od dzieciństwa, mało kto wiedział, jak powstają te kolorowe cudenka. W Bęble poznaliśmy proces technologiczny. Na filmie zobaczyliśmy, jak wiele skomplikowanych czynności musi zostać wykonanych, zanim bombka uzyska pożądany kształt i ostatecznym efektem zachwyci nasze oczy. Zapoznaliśmy się z pracą maszyn, które wysrebrzają, kolorują i suszą szklane bańki, zanim zostaną poddane zdobieniom. Zaprezentowane wyroby zachwycały różnorodnością pomysłów, kolorami i kunsztem wykonania. Tradycyjne, okrągłe bombki stanowią tylko niewielką część produkcji. Modne są aktualnie takie, które można by nazwać kolorowymi ozdobami choinkowymi. Mają niezwykle formy, m.in. postaci zawodników drużyny piłkarskiej, figur szachowych, ptaków, owoców. Stanowią bardzo atrakcyjny produkt dla koneserów na całym świecie.

Kolejnym etapem pielgrzymki były warsztaty malowania bombek. Udaliśmy się do pracowni, gdzie zostaliśmy wprowadzeni w arkana pracy plastyka-zdobnika. Każdy

z nas mógł sobie wybrać czystą bombkę i pomalować ją specjalnymi farbami. Po chwili naszym oczom ukazały się kolorowe samochody, mikołaje, dziadki do orzechów i inne wzory. Kolorowy brokat dodawał im blasku. Kreatywnością wykazali się wszyscy uczestnicy. Nasze bombki zostały wyposażone w zawieszki i starannie zapakowane. W sklepie firmowym zakupiliśmy ozdoby, którymi zapewne w stosownym czasie obdarzymy bliskich, wspominając chwile naszej radosnej twórczości.

Po zakończeniu wizyty w Bęble wyruszyliśmy do Czernej. Dotarliśmy do kompleksu klasztornego, który znajduje się w Dolinie Eliaszówki. Na terenie klasztoru Karmelitów Bosych mieści się kościół św. Eliasza, który jest miejscem kultu Matki Bożej Szkaplerznej i św. Rafała Kalinowskiego. W ołtarzu głównym znajduje się obraz przedstawiający św. Eliasza, a w ołtarzu bocznym umieszczony jest, otoczony czcią, obraz Matki Boskiej Szkaplerznej z XVII w. Obraz został koronowany koronami papieskimi w 1988 r. Czas oczekiwania na mszę św. przeznaczaliśmy na osobistą modlitwę, zwiedzanie terenu klasztornego, odpoczynek i posiłek w przyklasztornej restauracji. Następnie zgromadziliśmy się w kościele na mszy św. sprawowanej przez księdza z Krzeszowic. Po jej zakończeniu udaliśmy się do kaplicy św. Rafała Kalinowskiego, gdzie znajduje się sarkofag z jego relikwiami. Tam wspólnie odmówiliśmy Koronkę do Miłosierdzia Bożego. W drogę powrotną do Krakowa wyruszyliśmy wzbogaceni o nowe doznania.

Na zakończenie pielgrzymki otrzymaliśmy pamiątkowe książki: zbiór modlitw oraz rozważania na Adwent, który dla każdego z nas jest czasem radosnego oczekiwania.

Pielgrzymka słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku UPJPII do sanktuariów w Zabawie, Tuchowie, Szczepanowie i Okulicach

tekst: Teresa Partyka

zdjęcia: Jerzy Snopiński

Ponad 40-osobowa grupa słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku zebrała się, by wziąć udział w pielgrzymce zorganizowanej przez p. Dawida Czaickiego, prowadzącego warsztaty liturgiczne i artystyczne dla seniorów z UTW. Uczestniczył w niej również ks. Grzegorz Wąchol, który prowadzi warsztaty biblijne UTW.

Pierwszą miejscowością na pielgrzymim szlaku była Zabawa, znajdująca się niedaleko Tarnowa. Mieści się w niej sanktuarium bł. Karoliny Kózkówny, która mieszkała w pobliskiej wsi Wał-Rudzie. Sanktuarium bł. Karoliny jest kościołem parafialnym pw. Trójcy Świętej. Wybudowano go w latach 1909–1913. Jest on jedynym na świecie kościołem, w którym jego parafianka została pochowana pod mensą głównego ołtarza. Sanktuarium to jest światowym centrum Ruchu Czystych Serc oraz miejscem upamiętnienia i terapii ofiar przemocy i wypadków komunikacyjnych. Z ciekawą historią tego sanktuarium i pamiątkami znajdującymi się w nim oraz historią życia i dążenia do świętości jego patronki bł. Karoliny Kózkówny zapoznał wszystkich przybyłych pielgrzymów przewodnik. W kościele znajdują się: tablica pamiątkowa pierwszego proboszcza prałata Władysława

Mendrali, zabytkowa chrzcielnica, obraz Najświętszego Serca Pana Jezusa oraz tablica z okazji 90. rocznicy męczeńskiej śmierci bł. Karoliny Kózkówny, patronki diecezji rzeszowskiej, złożona w hołdzie przez kapłanów tejże diecezji w 2004 r. Kult bł. Karoliny zaczął się szerzyć tuż po jej śmierci. Została ona beatyfikowana 10 czerwca 1987 r.

w Tarnowie podczas trzeciej pielgrzymki do Ojczyzny Ojca św. Jana Pawła II. Zwiedzanie i pobyt słuchaczy UTW w sanktuarium bł. Karoliny Kózkówny w Zabawie zakończyła uroczysta msza św., odprawiona przez ks. Grzegorza Wąchola wraz z księdzem opiekującym się inną grupą pielgrzymów. Homilię w czasie sprawowania tej mszy wygłosił ks. Grzegorz, nawiązując do postaci bł. Karoliny Kózkówny, ukazującej nam te cnoty, które powinny cechować chrześcijan i do których należy dążyć przez całe swoje życie.

Kolejną miejscowością, do której udali się słuchacze UTW, był Tuchów, gdzie znajduje się piękne sanktuarium Matki Bożej Tuchowskiej, najstarsze ze wszystkich sanktuariów maryjnych diecezji tarnowskiej. Jako pierwsi, pracowali tutaj ojcowie benedyktyni, którzy sprowadzając obraz w roku 1597, przyczynili się tym samym do rozwoju kultu

maryjnego. Później pracowali tu przez kilka lat ojcowie jezuiti. Następnie przez około pięćdziesiąt lat księża diecezjalni zwani komendarzami, a od ponad stu dwudziestu lat pracują ojcowie redemptoryści. W nawie głównej kościoła znajdują się dwa ołtarze: ołtarz św. Józefa i ołtarz Najświętszego Serca Pana Jezusa. Na ołtarzu Najświętszego Serca Pana

Jezusa umieszczone są relikwie św. Jana Pawła II, a na drugim ołtarzu relikwie św. Gerarda Majerra. W kaplicy obok znajduje się figura Matki Bożej od oczu. Nazywana jest tak dlatego, że Matka Boża uzdrawia choroby oczu. Osoby, które się poleciły Matce Bożej i doznały szczególnej łaski uzdrowienia, składają w gablotkach wota dziękczynne, czyli wi-

działne znaki dziękczynne za doznane łaski. Na dziedzińcu tego sanktuarium znajduje się ołtarz polowy z kopią ikony Matki Boskiej Tuchowskiej, przy którym sprawowana jest Eucharystia w czasie większych uroczystości i odpustów.

Po opuszczeniu pięknego sanktuarium w Tuchowie słuchacze UTW pojechali do Szczepanowa, do bazyliki mniejszej pw. św. Marii Magdaleny i św. Stanisława BM. Z ciekawą historią i legendami związanymi z osobami św. Stanisława i św. Marii Magdaleny zapoznał pielgrzymów ksiądz pracujący w tutejszej bazylice. Zwrócił uwagę na miejsca, które powinno się zobaczyć, jak cmentarz, na którym stoi kościół dokładnie w miejscu, gdzie znajdował się dom św. Stanisława. Kościół został ufundowany przez księcia Lubomirskiego jako wotum wdzięczności. Znajdują się w nim liczne obrazy przedstawiające sceny z życia św. Stanisława. Obecny kościół św. Marii Magdaleny i św. Stanisława został zaprojektowany przez architekta lwowskiego Jana Sas-Zubrzyckiego, a wzniesiony z inicjatywy proboszcza ks. prałata Szczepana Koseckiego w latach 1911–1914. Został on dobudowany do istniejącego kościoła, ufundowanego przez Jana Długosza, który stał się nawą boczną nowego kościoła. Po zakończeniu jego budowy w 1914 r. doszło do wybuchu I wojny światowej, po zakończeniu której konieczna stała się odbudowa świątyni, co nastąpiło w latach 1925–1927. Konsekracja odbudowanego kościoła odbyła się 26 maja 1930 r. pod przewodnictwem bp. Edwarda Komara. W ołtarzu głównym znajduje się obraz z końca XV w. fundacji Jana Długosza przedstawiający bp. Stanisława w szatach pontyfikalnych,

przeniesiony tutaj z kościoła znajdującego się na miejscowym cmentarzu.

Następnie słuchacze UTW udali się do Okulic. W bazylice Matki Boskiej Okulickiej przywitał ich ksiądz proboszcz, który opowiedział zebranyemu dzieje powstania tutejszego kościoła oraz przedstawił rozwój kultu Matki Bożej. Obraz Matki Bożej do tego kościoła podarował Wojciech Krutski z Krakowa. Od tego czasu upłynęły dwa wieki. Do Matki Bożej czczonej w okulickim obrazie wędrowali pielgrzymi ze wszystkich stron świata i tutaj byli wysłuchani. Po II wojnie światowej został zbudowany obecny kościół. Dokonał tego ks. Józef Augustyn. W 1959 r. przeprowadzono konsekrację nowej świątyni, w tym też roku ks. Augustyn rozpoczął starania o zezwolenie Ojca św. Jana XXIII na ukoronowanie obrazu Matki Bożej Okulickiej. Do koronacji cudownego obrazu doszło w 1962 r. Podczas uroczystej mszy św. koronacji dokonał ks. kard. Stefan Wyszyński. Kult Matki Bożej Okulickiej trwa i rozwija się, a pielgrzymów oraz czcicieli stale przybywa. Wielkim czcicielem Matki Bożej Okulickiej był także metropolita krakowski kard. Karol Wojtyła, także jako papież Jan Paweł II. Wiele razy w czasie swojej pasterskiej posługi w archidiecezji krakowskiej wstępował do Okulic, by Matce Bożej polecać trudne do rozwiązania problemy.

Po zwiedzeniu tego pięknego sanktuarium Matki Bożej Okulickiej, „Matki dającej życie”, słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wieku udali się w drogę powrotną do Krakowa.

Uroczysta msza św. opłatkowa dla studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku

tekst: Ewa Wojnarowska

zdjęcia: Agata Jedynak

Trwając w radosnym czasie świąt Bożego Narodzenia, w dniu 10 stycznia 2019 r., słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wieku UPJPII w Krakowie zebrali się licznie na tradycyjnym, corocznym spotkaniu opłatkowym przy ul. Bernardyńskiej 3.

Naszą uroczystość rozpoczęła msza św., którą sprawował ks. prof. dr hab. Jan Dziedzic. Wspólna modlitwa daje siłę do odważnego głoszenia prawd wiary swoim życiem. Za każdym razem, dzięki ofierze Jezusa, rodzimy się od nowa, pełni nadziei i bez lęku. Mogliśmy to usłyszeć w kazaniu, jakie wygłosił nasz celebrans ks. Jan, którego słowa głęboko zapadły nam w serca: „Każdego dnia dostrzegajmy Boga w drugim człowieku i nie lękajmy się jutra, wyznaczmy kierunek, a jutro będzie działać na naszą korzyść”. Kolędy i pastoralki w wykonaniu chóru słuchaczek UTW pod dyrekcją Alicji Wolińskiej brzmiały pięknie i ze wzruszeniem przystąpiliśmy do wspólnego śpiewu. Po udzieleniu błogosławieństwa i życzeniach obfitości łask Bożych w nowym roku

ks. Jan Dziedzic podzielił się z nami refleksjami z trudnego czasu przebytej niedawno choroby. Bardzo się cieszymy, że ks. Jan jest już nami i serdecznie życzymy mu odzyskania pełni sił. Czekaliśmy z niecierpliwością, modląc się w jego intencji. Tym większa jest radość z jego powrotu do naszej uniwersyteckiej rodziny.

Wiele radości wprowadzili „Radośni” ze Skawiny. Wśród nas była Maryja z Dzieciątkiem, Józef i Trzej Królowie. Kolejny raz zaprzyjaźnieni artyści uświetnili nasze spotkanie swoją obecnością i artystycznym zaangażowaniem. Dużo zabawy towarzyszyło powstawaniu fotografii w scenerii żywej „szopki”. Utrwałą one naszą tegoroczną uroczystość i staną się miłą pamiątką tych wyjątkowych chwil.

Dalsza część spotkania odbyła się w refektarzu, gdzie łamaliśmy się opłatkiem, składając sobie życzenia, wśród których dominowały te, abyśmy w kolejnym roku mogli znów się spotkać i wspólnie cieszyć z narodzin Jezusa.

Po tych duchowych przeżyciach zasiedliśmy do stołów,

na których pyszniły się wypieki autorstwa słuchaczek naszego Uniwersytetu. Delektując się słodkościami, śpiewaliśmy ochoczo przy akompaniamencie dwóch akordeonów, wspomagani profesjonalnymi głosami artystów z „Radosnych”. Kolędy to najpiękniejsze pieśni, które towarzyszą nam od pierwszych chwil świadomego życia. To również dzięki nim

stajemy się rodziną, narodem i częścią Kościoła. To dzięki nim śpiewem możemy wyrazić radość z narodzenia Pana, Jego chwałę i cześć.

Czas wspólnego kolędowania upłynął bardzo szybko, ale jego wspomnienia będą nam towarzyszyć przez cały rok.

3 grudnia 2018 r. ks. prof. dr hab. Janusz Mastalski otrzymał nominację na biskupa pomocniczego archidiecezji krakowskiej

Ojciec Święty mianował nowych członków dykasterii watykańskich

Członkami Dykasterii ds. Świeckich, Rodziny i Życia zostali państwo Aleksandra i Piotr Bonarek. Oboje są pracownikami naukowymi: Aleksandra – Wydziału Prawa Kanonicznego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, Piotr – Wydziału Biologii Uniwersytetu Jagiellońskiego. Są rodzicami pięciorga dzieci.

O. prof. Jarosław Kupczak OP laureatem nagrody TOTUS TUUS

Rozdane zostały tegoroczne nagrody TOTUS TUUS przyznawane osobom i instytucjom, które przyczyniają się do promowania nauczania św. Jana Pawła II. W kategorii „Propagowanie nauczania Świętego Jana Pawła II” nagroda przypadła dominikaninowi o. Jarosławowi Kupczakowi – wykładowcy UPJPII w Krakowie.

Fot. TOMASZ WIECH / AGENCJA GAZETA foto-krakow

O. Jarosław Kupczak jest teologiem, kierownikiem Katedry Antropologii Teologicznej na Wydziale Teologicznym, dyrektorem Ośrodka Badań nad Myślą Jana Pawła II UPJPII, popularyzatorem myśli św. Jana Pawła II. Jest także wykładowcą papieskich uczelni – św. Tomasza i Uniwersytetu Laterańskiego w Rzymie.

Nagroda im. Biskupa Jana Chrapka za najlepszą pracę magisterską i rozprawę doktorską

W bieżącym roku, w ramach działalności Fundacji „Dzieło Nowego Tysiąclecia”, przyznającej nagrody TOTUS TUUS, zainicjowany został konkurs akademicki im. Biskupa Jana Chrapka na najlepszą pracę magisterską i rozprawę doktorską – inspirowaną nauczaniem Jana Pawła II o roli mediów w promowaniu godności człowieka.

W kategorii na najlepszą rozprawę doktorską kapituła przyznała nagrodę dr Mai Bednarskiej za rozprawę *Wolność w komunikacji medialnej jako wyraz wolności człowieka. Inspiracje personalistyczne*. Praca została napisana pod opieką promotorską ks. dr. hab. Michała Drożdża, dziekana WNS UPJPII, a także przy udziale promotora pomocniczego o. dr. hab. Marka Urbana i obroniona na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Nagroda w tej kategorii konkursu jest przyznawana raz na trzy lata. W skład Kapituły Konkursu wchodzi naukowcy z kilku uniwersytetów: Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Warszawskiego oraz Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. W 2018 r. do Kapituły został również powołany ks. dr. hab. Michał Drożdż jako przedstawiciel Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Wręczenie nagród odbyło się 13 października 2018 r. na Zamku Królewskim w Warszawie podczas uroczystej gali „Totus Tuus”.

Wydział Historii i Dziedzictwa Kulturowego UPJPII został laureatem I miejsca w konkursie DOCUP i w kategorii „Wydarzenie naukowe”, nagrodę otrzymał za „Warsztaty Historyczne dla młodzieży szkół średnich”

S. prof. Teresa Obolevich, kierownik Katedry Filozofii Rosyjskiej i Bizantyjskiej, została członkiem stowarzyszonym Instytutu Filozofii Rosyjskiej Akademii Nauk

Nagroda im. prof. Mariana Sokołowskiego dla naszej absolwentki mgr Justyny Słowik

W tym roku nagrodę im. prof. Mariana Sokołowskiego za najlepszą pracę z historii sztuki napisaną na uczelniach krakowskich i obronioną w roku akademickim 2017/2018 otrzymała mgr Justyna Słowik, absolwentka Instytutu Historii Sztuki i Kultury Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Nagroda przyznana została za pracę pt. *Analiza Apostolosu Oct. gr. 13 w zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej w Krakowie*, napisaną pod kierunkiem dr. Piotra Łukasza Grotowskiego.

Powodów do dumy jest więcej. Kapituła przyznała pierwsze wyróżnienie mgr Dominice Corze za pracę *Problematyka działalności artystycznej Williama Pethera (1738–1821) na tle nowożytnej grafiki reprodukcyjnej w Anglii*, a nagrodę specjalną, ufundowaną przez Fundację Wspierania Kultury „IRSA”, otrzymał mgr Piotr Józef Janowski za pracę *Pałac królewski w Łobzowie w okresie nowożytnym. Architektura, funkcje dworskie i gospodarcze*. Oba teksty napisane zostały pod kierunkiem dr. hab. Kazimierza Kuczmana, prof. UPJPiI.

40 lat filozofii w Uczelni Papieskiej w Krakowie, monografia wieloautorska pod red. naukową ks. Jarosława Jagiełły, Kraków 2018

Publikację otwiera tekst ks. prof. Józefa Tischnera *Zaufanie i przestrzeń wolności*:

„Trzeba to wyraźnie powiedzieć: nie byłoby Wydziału Filozoficznego PAT, gdyby nie Kardynał Karol Wojtyła. I to w podwójnym sensie: nie byłoby go w sensie fizycznym i nie byłoby go w sensie duchowym. Nie ma potrzeby przypominać dziś serii przedsięwzięć, których wynikiem było powstanie PAT-u z trzema wydziałami: teologicznym, filozoficznym i historycznym. Pozostajmy przy sferze duchowej.

Rozważając myśl Karola Wojtyły, można jako punkt wyjścia brać do ręki publikacje, których był autorem. Ale można również przyglądać się decyzjom, które dawały początek różnym instytucjom o charakterze naukowym. Kardynał Karol Wojtyła odsłaniał swą «filozofię» nie tylko poprzez publikacje, ale również poprzez decyzje, które miałyby filozofii służyć. Truizmem jest stwierdzenie, że Kardynał Wojtyła «doceniał rolę filozofii» w wykształceniu teologicznym. Jego «dowartościowanie filozofii» zamieniało się w szereg decyzji administracyjnych, celem których było stworzenie szerokiej płaszczyzny wolności dla filozofii i to filozofii o określonym profilu. Wymienię kilka takich decyzji.

Wspominam projekt stworzenia Studium Myśli Współczesnej – Studium Dialogu przy Wydziale Teologicznym w Krakowie. Wraz z innymi studiami miało ono realizować ideę «ciągłego formowania duszpasterzy». Stworzone było dla duchowieństwa pracującego w duszpasterstwie. Kardynał Wojtyła sam naszkicował jego program: dialog w Kościele i Kościoła ze światem. Był nawet rozdział pt. *Dialog z biskupem*. Uczestnicy Studium zjeżdżali się do Krakowa raz w miesiącu, zawsze byli zapraszani na obiad z Kardynałem. Studium urządzało sympozja: o Zygmuncie Krasińskim, wymazanym przez komunistów klasyku polskiego romantyzmu, o myślicielu i psychiatrze Antonim Kępińskim. Sympozja gromadziły w kardynalskim pałacu elitę polskich intelektualistów. Pałac Biskupi stał się miejscem rozkwitu kultury niezależnej. Studium zapraszało do Polski wybitnych gości: był Landgrebe, sędziwy asystent Husserla, był H.-G. Gadamer, był K. F. von Weizsäcker. Idea tego Studium zaowocowała potem powstaniem Instytutu Nauk o Człowieku w Wiedniu.

Wspominam początki Wydziału Filozofii. Trzeba było gromadzić ludzi, tworzyć środowisko. Najpierw był Instytut Filozofii przy Wydziale Teologicznym. Ale zawsze z perspektywą na przyszłość. Współpraca z Jezuitami. Współpraca z Dominikanami... Gdy byli już ludzie, instytucja zaistniała bez trudności.

Można mnożyć przykłady. Można również ronić łzy nad inicjatywami, które bez wyraźnego powodu utonęły w przysłowiowym marazmie. Nie ma to jednak większego sensu. Trzeba raczej pomyśleć o fundamentach.

Skąd się wziął Wydział Filozofii PAT?

Wziął się z myślenia na długi dystans, z potrzeby utrwalenia poprzez określoną instytucję przesłania wolności i zaufania do ludzi, których wiara szuka rozumienia, a rozumienie szuka wiary. Zaufanie i przestrzeń wolności – to dwa Wojtyłowskie fundamenty Wydziału. Wydział z nich żyje. I jeśli kiedykolwiek obumrze, to tylko z winy tych, którzy utraciwszy zaufanie do ludzi myślących, przestraszą się również wolności.”

WPROWADZENIE do 40 lat filozofii w Uczelni Papieskiej w Krakowie

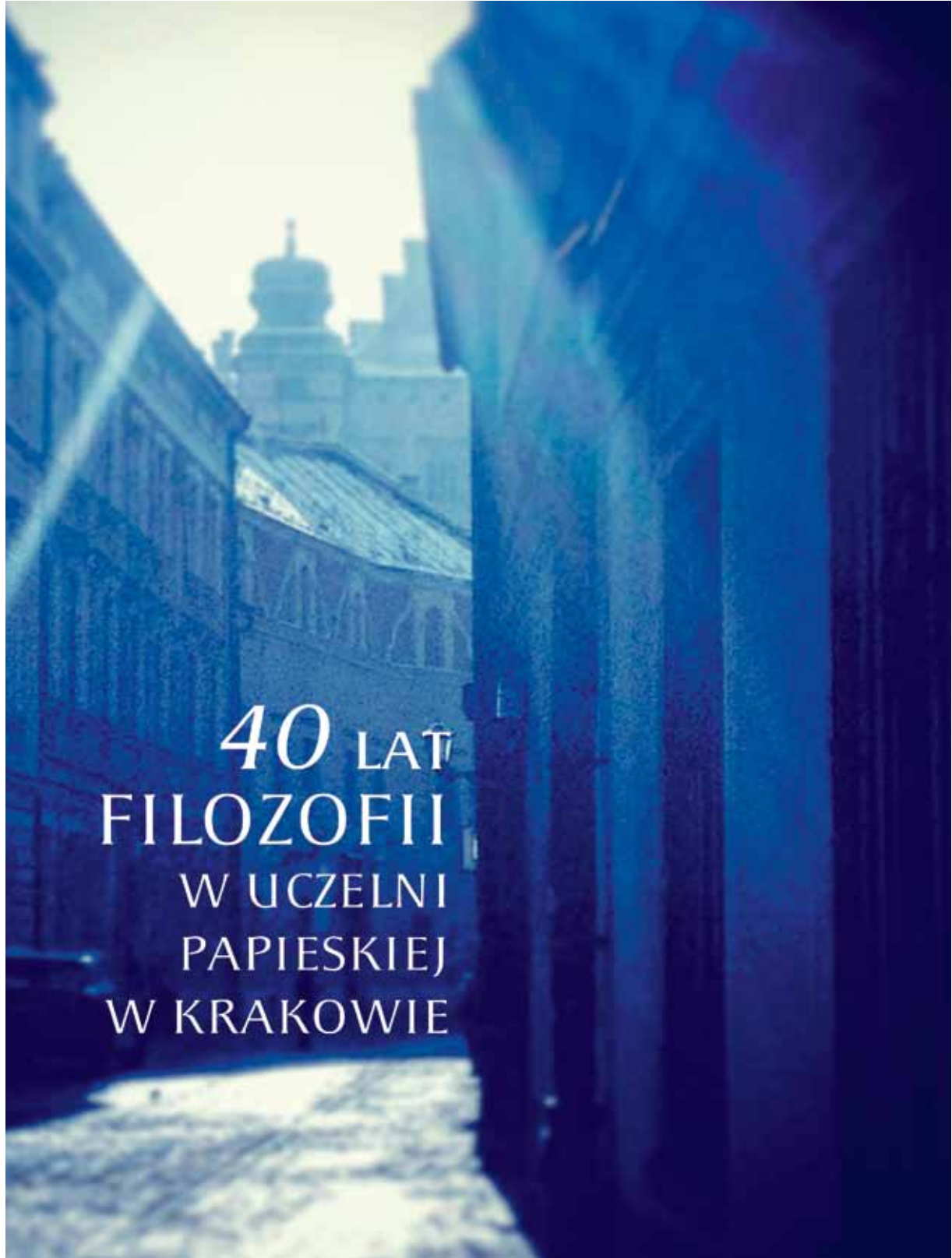
Ks. Jarosław Jagiełło

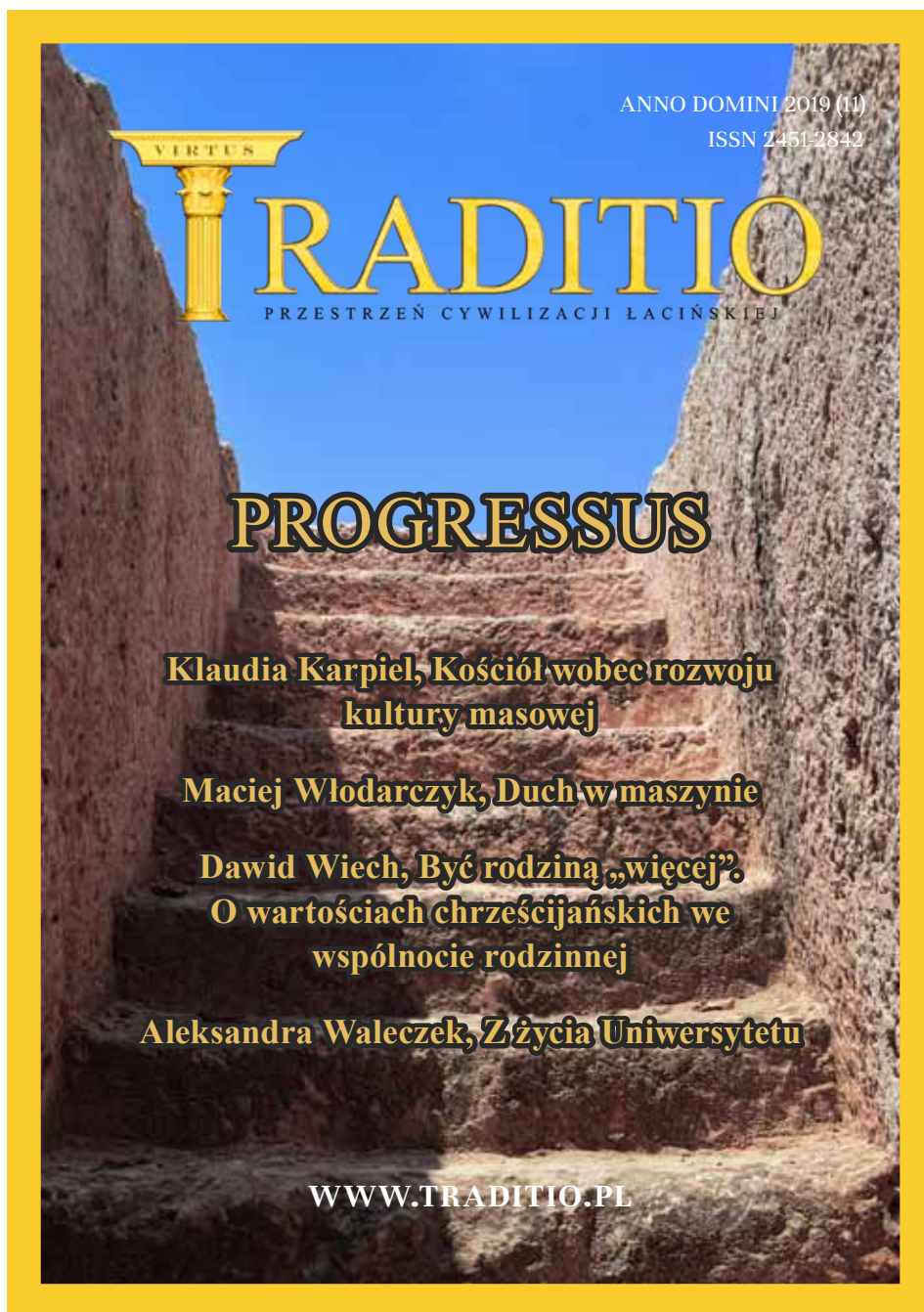
Dziekan Wydziału Filozoficznego UPJPII

„Dla Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie dzień 8 grudnia 2016 roku był dniem szczególnym. Wspólnota uniwersytecka przeżywała bowiem nie tylko 35. rocznicę ustanowienia przez papieża Jana Pawła II Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie, lecz równocześnie 40. rocznicę powołania do życia Papieskiego Wydziału Filozoficznego. Obecny Wydział Filozoficzny UPJPII i Papieski Wydział Filozoficzny, założony w roku 1976, to jeden i ten sam organizm, znaczące bogactwo tradycji badawczych, jeden i ten sam chrześcijański promień filozofii w akademickim klimacie Krakowa, Polski i Kościoła powszechnego. Jest to Wydział, który za sprawą kardynała Karola Wojtyły – św. Jana Pawła II – powstał na mocnym fundamencie twórczości filozoficzno-teologicznej wybitnych myślicieli katolickich XIX i XX wieku, promujących metafizyczną koncepcję człowieka i świata.

Niniejsza publikacja stanowi poniekąd pokłosie tamtej grudniowej uroczystości jubileuszowej. Zamieszczone w niej opracowania tworzą jednak zaledwie epizody dziejów myślenia, jakie się dynamicznie rozwijało na Wydziale Filozoficznym na przestrzeni niemal półwiecza.

Tę książkę dedykujemy naszym Nauczycielom i naszym Uczniom, tym wszystkim, którzy na Wydziale pracowali i którzy się na nim kształcili. W 40-letnim «myśleniu nad myśleniem» dokonało się wielkie dobro. Wyraziło się ono przede wszystkim w niestrudzonym rozbudzaniu i pielęgnowaniu wrażliwości młodych ludzi na symfonię prawdy – prawdy o każdym z nas, o świecie naszego otoczenia, o drogach naszego ocalenia. Bogu natomiast dziękujemy, że ta symfonia prawdy mogła wybrzmiewać w wieloletnim dialogu rozumu z wiarą, w którym czuliśmy dotyk świętości naszego Patrona – Jana Pawła II. Wraz z Nim patrzymy z nadzieją w przyszłość filozofii na Uczelni Papieskiej w sercu Krakowa.”

ANNO DOMINI 2019 (11)

ISSN 2451-2842

TRADITIO

PRZESTRZEŃ CYWILIZACJI ŁACIŃSKIEJ

PROGRESSUS

**Klaudia Karpiel, Kościół wobec rozwoju
kultury masowej**

Maciej Włodarczyk, Duch w maszynie

**Dawid Wiech, Być rodziną „więcej”.
O wartościach chrześcijańskich we
wspólności rodzinnej**

Aleksandra Waleczek, Z życia Uniwersytetu

WWW.TRADITIO.PL

TRADITIO

Słowo od Redakcji

Każdy człowiek, jako istota twórcza, przedsiębiorcza i planująca działanie, staje przed wyzwaniem udoskonalania siebie samego oraz różnych obszarów otaczającej go rzeczywistości. Na miarę swoich możliwości ma rozwijać siebie i mądrze panować nad otaczającym go światem przyrody, zwierząt, roślin i rzeczy. Jednak zbyt często człowieczeństwo wydaje się być podporządkowane jakimś ideologiom, czy antywartościom. W cywilizacji konsumpcyjnej postulatory typu: obowiązek ponad przyjemnością, etyka przed techniką, duch przed materią okazują się zbyt trudne, nieatrakcyjne lub po prostu nieistotne dla realizacji.

Na przekór kulturze posiadania, interesowności, egoizmu i wyzysku, my – autorzy czasopisma „Traditio. Przestrzeń Cywilizacji Łacińskiej”, wpisani w nurt personalizmu chrześ-

cijańskiego, czujemy się uprawnieni do podkreślenia wartości zaangażowania na rzecz drugiego człowieka oraz chrześcijańskiej ascezy, nie istnieje bowiem osobowy rozwój bez ludzkiej ofiary. Jednakże w przeciwieństwie do tego, co uważają wpływowi i możni tego świata, podkreślamy ze szczególnym naciskiem, że autentyczny postęp nie odbywa się kosztem osób najsłabszych, żyjących w warunkach ucisku i nędzy.

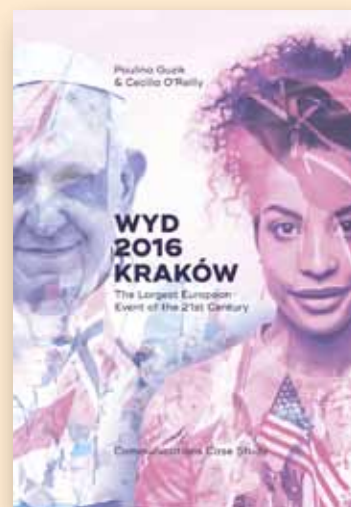
Zapraszamy do refleksji na tematy rozwoju osoby i podążania z duchem epoki.

Dorota Kumorek,
red. naczelna „Traditio. Przestrzeń Cywilizacji
Łacińskiej” ■

Paulina Guzik, Cecilia O'Reilly, WYD 2016 – *The Largest European Event of the 21st Century*, Kraków 2018

Dr Paulina Guzik, adiunkt Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej WNS, i Cecilia O'Reilly, dyrektor kontentu w amerykańskiej katolickiej organizacji medialnej CAST, razem pracowały w Międzynarodowym Biurze Prasowym Komitetu Organizacyjnego ŚDM 2016. W swojej książce zebrały i przeanalizowały wiedzę nabytą podczas wydarzenia, w tworzeniu którego Uniwersytet Papieski Jana Pawła II odegrał ogromną rolę.

Książka jest napisana w języku angielskim i jest pierwszą na świecie publikacją nie tylko analizującą ŚDM 2016 na zasadzie case study, ale dającą konkretne wskazówki dla organizatorów przyszłych tego typu wydarzeń. Jak napisał o książce o. Federico Lombardi, dyrektor Biura Prasowego Stolicy Apostolskiej w latach 2006–2016: „Publikacja ta będzie niewątpliwie pomocna wszystkim, którzy odgrywają lub będą odgrywali istotną rolę w organizacji dużych wydarzeń w Kościele”. Andrea Tornielli, jeden z najbardziej znanych na świecie watykanistów, który napisał Epilog książki, podkreśla, że komunikacja wiary „nigdy nie może zostać ograniczona do statystyk i numerów. Ewangelizacja współczesnego społeczeństwa jest wyzwaniem. W tej przemyślanej i głębokiej analizie autorki odpowiadają na wyzwanie współczesnej komunikacji Kościoła, analizując ją i prezentując jej wyzwania”.

Recenzje naukowe książki napisali: ks. prof. Michał Drożdż, dyrektor Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej UPJPII, i prof. Monika Przybysz z UKSW. Ks. prof. Drożdż w swojej recenzji podkreśla: „Publikacja jest nowatorska, ponieważ nie tylko pokazuje fenomen ŚDM od strony duchowego, ewangelizacyjnego i religijnego charakteru i kontekstu tego wydarzenia, ale pokazuje ŚDM niejako «od kuchni» organizacyjnej, szczególnie w wymiarze działań medialno-komunikacyjnych”.

„Wymiana cennych doświadczeń, świadectwo wiary, a także dzielenie się kulturą młodych chrześcijan – wszystko to zmieniło w pewnym stopniu poszczególne wspólnoty kościelne, jak i wiernych. Opisanie fenomenu całego wydarzenia oraz aspektów komunikacyjnych Świątowych Dni Młodzieży uwypukliło w prezentowanej publikacji rolę różnych środków komunikacji międzyludzkiej, ale także ogromną wagę przygotowań tak dużego wydarzenia, umiejętności współpracy i konieczność komunikacji wewnętrznej w Komitecie Organizacyjnym” – napisała w recenzji publikacji prof. Monika Przybysz.

Zdzisław Gogola OFMConv, *Niezlomni ziemi jasielskiej*, Kraków 2018

Żołnierze niezłomni ziemi jasielskiej. Kim byli? Bandytami czy bohaterami? Odpowiedź na to pytanie daje czytelnikowi publikacja o. Zdzisława Gogoli. Komunistyczne władze Polski Ludowej uważały działalność Armii Krajowej i zbrojnej organizacji Wolność i Niezawisłość za przestępczą. Żołnierzy niezłomnych przedstawiały jako bandytów bijących kobiety, okradających gości weselnych, niszczących urządzenia mleczarskie, napadających na leśniczego, kierownika domu kultury, pracownika gminy, nie mówiąc już o członkach PPR-u. Taki negatywny obraz polskich patriotów ziemi jasielskiej wyłania się z dokumentacji organizacji WiN (s. 25–39), Kwestionariuszy osobowych nielegalnej organizacji WiN oraz kart opisujących czyny przestępcze, sporządzonych przez Wydział „C” KWMO w Rzeszowie w latach 1977–1978, obejmujących ponad 150 nazwisk (s. 41–192) opublikowanych w omawianej książce.

Autor publikacji niweluje tę smutną, zakłamaną przez komunistów rzeczywistość. We wstępie (s. 3–6) przedstawia struktury WiN i wyjaśnia, na czym polegała jej działalność. Przypomina, że wielu żołnierzy niezłomnych za ideę wolnej Polski zapłaciło życiem, upokorzeniem do granic możliwości w więzieniach i katowniach UB. Jako przykład podaje życiorys więźniem pochodzącego z Olpin Eugeniusza Niziołka, żołnierza AK i WiN o pseudonimie „Lew”, więzionego i maltretowanego w budynku posterunku Milicji Obywatelskiej w Szerzynie, następnie w Powiatowym Urzędzie Bezpieczeństwa Publicznego w Jasle, na Zamku Lubomirskich w Rzeszowie, w więzieniu w Przemyślu, Wronkach, Potulicach i Piechcinie (12 grudnia 1947 – 30 września 1953), zmarłego 27 listopada 2005 r. (s. 7–24). Podsumowując, w zakończeniu (s. 193–194) o. Gogola stwierdził, że dzięki takim niezłomnym Polakom jak Eugeniusz Niziołek komunistyczni kaci nie zniszczyli ducha patriotyzmu w narodzie polskim, który czuje dzisiaj potrzebę upamiętniania tych bohaterów. 3 marca 2017 r. w Szerzynie z okazji 286. rocznicy pierwszej lokacji miasta, a także Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Niezłomnych odsłonięto pomnik dedykowany członkom Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość, działającym na tamtejszym terenie.

„Nieocenioną wartością omawianej publikacji jest ukazanie tego, co pozostawało dotąd tajne. Osoby zainteresowane mogą skonfrontować publikowane zapisy władz komunistycznych, chronić historię od zafałszowania, a także bronić się przed autorytarnym osądem” (dr Aleksander Krzysztof Sitnik OFM).